

کالسه

ماهانامه داخلی شرکت تولیدی و صنعتی عقاب افشان، شماره ۸۳، دی و بهمن ماه ۱۴۰۰

www.oghabafshan.com

در این شماره کالسه سبز می خوانید:

- کیفیت و ایمنی از بنیادی ترین اصول حاکم بر عقاب افشان است
- ۱۴۰۱؛ ورود اتوبوس های برقی به پایتخت
- فروش بلیت اتوبوس برای واکسن نزده ها ممنوع شد
- کاهش تولید اتوبوس در ۱۰ ماهه اول سال ۱۴۰۰
- رونمایی از ۱۳ دستگاه اتوبوس شهری عقاب افشان در شهر کرد
- راه مهم و حیاتی برای نجات از پیک امیکرون

ماهانامه داخلی شرکت تولیدی و صنعتی عقاب افشان، شماره ۸۳، دی و بهمن ماه ۱۴۰۰

مهندس مرادی مدیرعامل شرکت تولید اتوبوس برقی پارسان شتاب خبر داد
آغاز تولید انبوه نخستین اتوبوس برقی کشور با ۷ درصد داخلی سازی

SCANIA

OGHAB

Oghab Afshan

Industrial and Manufacturing Company

www.oghabafshan.com

Oghab-Scania Coach, Model: 4212 Maral

**Omnifarious
Grandeur
Helpful
Adaptive
Beneficent**

بلاغت

فهرست

- کیفیت و ایمنی از بنیادی ترین اصول حاکم بر
عقاب افشان است/ ۴
- ۱۴۰۱؛ ورود اتوبوس های برقی به پایتخت/ ۸
- کاهش تولید اتوبوس در ۱۰ ماهه اول سال ۱۴۰۰/ ۱۰
- رونمایی از ۱۳ دستگاه اتوبوس شهری عقاب افشان در
شهرکرد/ ۱۲
- آغاز تولید انبوه نخستین اتوبوس برقی کشور با ۷۰
درصد داخلی سازی/ ۱۵
- فروش بلیت اتوبوس برای واکسن زنده ها ممنوع
شد/ ۲۰
- «جیمز وب» در حال خنک شدن برای آغاز یک انقلاب
علمی/ ۲۲
- پرونده ای برای اینستاگرام/ ۲۳
- درآمد ۹ میلیون نفر از اینستاگرام/ ۲۳
- آیا قابلیت جدید و جذاب اینستاگرام در ایران فعال
می شود؟/ ۲۴
- معاونت علمی و فناوری اعلام کرد/ ۲۵
- انگیزه های مهم مهاجرت/ ۲۵
- چهره دیگری از اینستاگرام که به آن دقت نکردید/ ۲۶
- یافته های جدید درباره سیاره های شبیه زمین/ ۲۹
- در خارج از منظومه شمسی/ ۲۹
- رونمایی استون مارتین از سریع ترین شاسی بلند
دنیا/ ۳۰
- سگ های رباتیک در مرز آمریکا و مکزیک در دسر ساز
- شدند/ ۳۱
- دل خوشی از پته های امروزی نداریم/ ۳۴
- برای مرمت قلعه پرتغالی ها با وزیر میراث مذاکره
می کنیم/ ۳۵
- آیین سده در نوبت ثبت جهانی/ ۳۶
- هشدار: نوروز پُرسفر در پیش است/ ۳۸
- «بانجی جامپینگ» گنجنامه دومین سکوی پرش در
خاورمیانه/ ۴۰
- حضور نئاندرتال ها در سمنان/ ۴۲
- گنج قارون، صبر ایوب، عمر نوح/ ۴۴
- زندگی و سینمای «جت لی»/ ۴۶
- چرا ماتریکس ۴ مهم است؟/ ۴۸
- رابطه خودشیفتگی، هوش و باور به طالع بینی/ ۵۲
- شش روش کاربردی برای خانه تکانی ذهن و کاهش
استرس/ ۵۶
- تغذیه: نسخه فراژنتیکی رشد قد/ ۵۸
- ۱۱ راه مهم و حیاتی برای نجات از پیک امیکرون/ ۶۰
- ۱۰ روش برای درمان سریع و فوری گلودرد/ ۶۲
- ۱۰ نشانه بالا بودن قند خون/ ۶۴
- تولد دوباره «ژن خوب» در ایران/ ۶۶
- پنج پرده از یک صعود بدون باخت/ ۶۸
- طلای خالص پوشه ری/ ۷۱
- درهای بوندسلیگا را به روی ایرانی ها باز کن/ ۷۲

ماهانامه داخلی شرکت
تولیدی و صنعتی عقاب افشان
سردبیر: حسن گوهر پور
دبیر تحریریه: حسین ابوالفتحی
مدیر هنری و صفحه آر: محمد گودرزی، فاطمه رنجبر
دبیر عکس: محمد فتحی
طراح جلد: یاسمن رجمند
تحریریه: انسیه جنتی، فاطمه رضانیان،
ابوذر مارکولایی، حامد امینی، وحیده جلال کمالی،
حسین صفدری، شیما شکوه، ناعمه پرهین، معصومه
بهرامیان، عمیدروبیاتی
گروه ترجمه و ویرایش: کامبیز ربانی
دانیال ستار نژاد

w w w . o g h a b a f s h a n . c o m

«کالسه سیز» را به صورت رایگان از رانندگان محترم اسکانیا بخواهید...
این نشریه برای احترام به وقت مسافران و ایجاد سفری همراه با آرامش و آموزش منتشر می شود. نظر مسافران محترم و رانندگان ارجمند در صورت علاقه آن ها حتما در این نشریه منتشر خواهد شد. علاقه مندان می توانند نظرات خود را با ذکر نام، به شماره پیامکی که پایین تمام صفحات درج شده ارسال و در شماره بعد آن را ملاحظه فرمایند. همچنین می توانید خاطرات خود را از سفر با اتوبوس های اسکانیا برای ما به این آدرس Raleshesab@gmail.com بفرستید. منتظر نظرات شما هستیم.

دعای سفر

وقتی مسافر آماده سفر شد غسل کند، پس از آن دو رکعت نماز بگزارد و از خدا خیر خود را طلب نماید و آیه‌الکرسی بخواند و حمد و ثنای الهی بجا آورد و صلوات بر حضرت رسول و آل او بفرستد. سپس این دعا را بخواند:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَوْدِعُكَ الْيَوْمَ

خدایا من خود را در این روز به عنوان ودیعت به تو سپردم
نَفْسِي وَ أَهْلِي وَ مَالِي وَ وُلْدِي وَ مَنْ كَانَ مِنِّي بِسَبِيلِ الشَّاهِدِ مِنْهُمْ وَالْغَائِبِ
خودم و خاندانم و مال و فرزندانم و هر که را با من راهی دارد حاضرشان و غائبشان را
اللَّهُمَّ احْفَظْنَا بِحِفْظِ الْإِيمَانِ وَ احْفَظْ عَلَيْنَا
خدایا حفظ کن ما را به حفظ ایمان و نگهبان بر ما باش
اللَّهُمَّ اجْعَلْنَا فِي رَحْمَتِكَ وَ لَا تَسْلُبْنَا فَضْلَكَ إِنَّا إِلَيْكَ رَاغِبُونَ.
خدایا ما را در کنف رحمت خویش قرار ده و فضلت را از ما سلب مفرما که ما به تو مشتاقیم.
اللَّهُمَّ إِنَّا نَعُوذُ بِكَ مِنْ وَغْثَاءِ السَّفَرِ وَ كَابَةِ الْمُنْقَلَبِ وَ سُوءِ الْمَنْظَرِ فِي الْأَهْلِ وَالْمَالِ وَالْوَالِدِ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ.
خدایا به تو پناه بریم از رنج سفر و اندوهناک برگشتن و بدی دیدار در خاندان و مال و فرزند در دنیا و آخرت.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَتُوجِّهُ إِلَيْكَ هَذَا التَّوَجُّهَ طَلِباً لِمَرْضَاتِكَ وَ تَقَرُّباً إِلَيْكَ.

خدایا من به تو رو کنم در این رو کردن به خاطر این که جویای خشنودی تو و تقرب جستن به درگاه هستم.

اللَّهُمَّ افْبَلِّغْنِي مَا أُوْمَلُهُ وَ أَرْجُوهُ فِيكَ وَ فِي أَوْلِيَائِكَ

خدایا پس مرا به آرزویم و آنچه از تو و اولیائت است برسان
يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

امید دارم ای مهربان‌ترین مهربانان.

مسافر پس از دعای صفحه مقابل تسبیحات حضرت فاطمه سلام الله علیها را بخواند و سوره حمد را از پیش رو و از جانب راست و از جانب چپ بخواند و همچنین آیه الکرسی را از سه جانب بخواند، و بگوید:

اللَّهُمَّ إِلَيْكَ وَجَّهْتُ وَجْهِي

خدایا به سوی تو گرداندم رویم را
وَ عَلَيْكَ خَلَفْتُ أَهْلِي وَ مَالِي وَ مَا حَوَّلْتَنِي وَ قَدْ وَثَقْتُ بِكَ فَلَا
و به امید تو بجای گذاردم خانواده و مالم و آنچه را به من مرحمت فرمودی
و به تو اطمینان کردم پس
تُخَيِّبُنِي يَا مَنْ لَا يُخَيِّبُ مَنْ أَرَادَهُ وَ لَا يُضَيِّعُ مَنْ حَفِظَهُ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ
ناامیدم مکن ای که ناامید نکند، هر که را به او توجه کند، و ضایع نکند
هر که را او محافظتش کند خدایا درود فرست بر محمد و آلش،
وَ احْفَظْنِي فِيمَا غَبَّتْ عَنْهُ وَ لَا تَكِلْنِي إِلَى نَفْسِي
و محافظت کن آنچه را مربوط به من است و من از آنها دورم و مرا به خودم وامگذار
يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ الدُّعَاءَ
ای مهربانترین مهربانان.

سپس مسافر سوره توحید را یازده مرتبه و سوره انا انزلنا و آیه الکرسی و سوره ناس و سوره فلق را بخواند و صدقه بدهد و سفر را آغاز کند.

منبع: مفاتیح الجنان

کیفیت و ایمنی از بنیادی ترین اصول حاکم بر عقاب افشان است

واحد تضمین کیفیت، یکی از مهمترین واحدهای سازمانی گروه صنایع خودروسازی عقاب افشان است. این واحد، وظایف متعددی را در حوزه‌هایی چون قانون‌گذاری، نظارت، ارتباط با مشتریان و ... برعهده دارد و بسیار مهم است که علاوه بر چابکی، دقت عمل بسیاری هم در جزئی‌ترین مسائل درون‌سازمانی داشته باشد.

در این شماره ماهنامه کالکسکه سبز، هم‌کلام شده‌ایم با مهندس منصوریان، از مدیران باتجربه و قدیمی مجموعه عقاب افشان که در حال حاضر علاوه بر مدیریت واحد تضمین کیفیت، مسؤولیت آزمایشگاه‌های این گروه خودروسازی را هم برعهده دارد. در ادامه، این گفتگو را می‌خوانید.

لطفاً معرفی کلی از خودتان داشته باشید.

بنده عباس منصوریان هستم. از سال ۱۳۸۵ افتخار همکاری با گروه صنایع خودروسازی عقاب افشان را دارم و از این بابت بسیار خوشحالم. در دانشگاه ابتدا کارشناسی مهندسی مکانیک خواندم و سپس در مقطع کارشناسی ارشد، از دانشگاه یوبیس سوئیس در رشته MBA فارغ‌التحصیل شدم. بنده در حال حاضر مدیریت تضمین کیفیت و همچنین مدیریت آزمایشگاه‌های گروه صنایع خودروسازی عقاب افشان را برعهده دارم.

به عنوان مدیر واحد تضمین کیفیت بفرمایید که این واحد به طور کلی چه وظایفی را در این مجموعه برعهده دارد؟

اولین مسؤولیت ما همکاری و مشارکت در تدوین استراتژی‌های سازمان در کنار اعضای هیأت‌مدیره و مدیران ارشد مجموعه است؛ استراتژی‌هایی که پس از تصویب در جلسات مدیریتی، برای اجرا به کل مجموعه ابلاغ می‌شوند. دومین وظیفه ما که اتفاقاً یکی از مهمترین وظایف ما در واحد تضمین کیفیت هم هست، تدوین قوانین و سپس ابلاغ آنها به همه واحدهاست. وظیفه سوم ما نظارت بر اجرای همین قوانین و الزامات است. وظیفه چهارم واحد تضمین کیفیت هم بحث ارتباط با

مشتری و مدیریت ارتباط با مشتریان است. در این بخش، هم رضایت مشتری ثبت می‌شود و هم مکانیزمی ایجاد شده است که شکایت مشتریان ثبت و بررسی شود. هر دو این سازوکارها هم در قالب دو استاندارد اختیاری ایزو ۱۰۰۰۲ و ایزو ۱۰۰۰۴ هستند که در شرکت عقاب افشان پیاده‌سازی شده‌اند. وظیفه دیگر ما در واحد تضمین کیفیت، بحث نظام پیشنهادات است که در حقیقت، نظام بسیار کاربردی‌ای است. این سازوکار، صدای کارگر را از کف به بالاترین سطح مدیریتی سازمان انتقال می‌دهد و سود دو طرفه دارد. از طرفی، نظرات و پیشنهادات کارگران شنیده می‌شود و از طرف دیگر، سازمان می‌تواند از این نظرات در بهبود شرایط خود بهره ببرد. از دیگر وظایف واحد تضمین کیفیت، بحث طراحی و اجرای کلیه سیستم‌های مدیریت کیفیت در مجموعه، ارزیابی و ارتقای تأمین‌کننده‌ها و همچنین آدیت محصول نهایی گروه صنایع خودروسازی عقاب افشان است که نقش بسیاری در ارتقای کیفیت محصول نهایی دارد. جالب است بدانید که بر اساس همکاری ما با دیگر واحدهای عقاب افشان در این حوزه از جمله طراحی، تولید، کنترل کیفیت و ... محصولاتی تولید شده‌اند که با وجود بیش از ۵۰ درصد داخلی‌سازی، ۴ ستاره کیفی کسب کرده‌اند.

سازوکار واحد تضمین کیفیت برای تدوین قوانینی که به آن اشاره کردید، چیست؟

به طور کلی، واحد تضمین کیفیت برای شناسایی و سپس تدوین قوانین، از چند مرجع استفاده می‌کند. در این ارتباط، ما در مجموعه ۴ نوع الزام تعریف کرده‌ایم که مرجع تمام تصمیم‌گیری‌هاست. این ۴ نوع الزام، الزامات قانونی هستند که عقاب افشان به عنوان یک خودروساز ملزم به رعایت آنهاست. اولین دسته از این الزامات، الزاماتی هستند که از طرف سازمان ملی استاندارد، پلیس، سازمان محیط زیست و سایر دستگاه‌های حاکمیتی تدوین و ابلاغ شده‌اند. دومین الزام، آن دسته از خواسته‌هایی است که مشتری از ما می‌خواهد و در ارتباط مستقیم با رضایت مشتریان ماست و مورد سوم این الزامات هم الزامات درون‌سازمانی هستند که عقاب افشان به عنوان یک خودروساز بزرگ در ایران و خاورمیانه باید آنها را در درون خودش در قالب یک سری قوانین و الزاماتی که بسیار مهم هستند، ایجاد و اجرا کند. در نهایت، بخش چهارم نیز الزاماتی است که ما بر

اساس الگوهای قبلی، مثلاً الگوهای شرکای تجاری ما یا تأمین‌کنندگان ما که قبلاً مورد استفاده قرار گرفته و اثر مثبت داشته‌اند، تدوین و پس از تصویب ابلاغ می‌کنیم.

چرا باید در ساختار فنی یک مجموعه اتوبوس‌سازی، واحدی تحت عنوان تضمین کیفیت وجود داشته باشد؟

تمام شرکت‌هایی که تولید انبوه دارند، به ویژه خودروسازان که الزامات قانونی و ایمنی برای تولید محصولاتشان دارند، باید این اطمینان خاطر را به مشتریان و همه ذینفعان‌شان، مخصوصاً مراجع قانونی بدهند که تمام الزامات و خواسته‌های قبلی را که منجر به اخذ استاندارد و مجوز شماره‌گذاری در نمونه‌های اولیه‌شان شده است، در تولیدات انبوه خود هم رعایت می‌کنند. بنابراین، به خاطر اینکه شما بتوانید این اطمینان را بدهید، نیاز به یک ساختاری دارید که بتواند علاوه بر اینکه همه این الزامات را در کل محصولات تولیدی اعمال، پایش و حتی ردیابی کند، به سیستم حاکم هم پاسخگو

←
 وظیفه دیگر ما در واحد تضمین کیفیت، بحث نظام پیشنهادات است که در حقیقت، نظام بسیار کاربردی‌ای است. این سازوکار، صدای کارگر را از کف به بالاترین سطح مدیریتی سازمان انتقال می‌دهد و سود دو طرفه دارد. از طرفی، نظرات و پیشنهادات کارگران شنیده می‌شود و از طرف دیگر، سازمان می‌تواند از این نظرات در بهبود شرایط خود بهره ببرد.

باشد. این ساختار در مجموعه عقابافشان توسط واحد تضمین کیفیت شکل گرفته و مدیریت می‌شود.

رویکرد مدیران ارشد گروه صنایع خودروسازی عقابافشان به مقوله کیفیت در این مجموعه چیست و چقدر برای شان مهم است که محصول نهایی کیفیت بالا و عملکرد درستی داشته باشد؟

خوشبختانه مدیران ارشد و به طور کلی سیاست‌گذاران گروه عقابافشان از ابتدا مقوله‌های کیفیت و ایمنی را به عنوان بنیادی‌ترین اصول حاکم بر این مجموعه بزرگ در نظر داشته‌اند و این دو مقوله را می‌توان در جزئی‌ترین بخش‌های این مجموعه به وضوح مشاهده کرد، به طوری که توجه و برنامه‌ریزی‌های دقیق صورت گرفته در این حوزه‌ها باعث شده محصولاتی که در گروه صنایع خودروسازی عقابافشان تولید و به بازارها عرضه می‌شوند با وجود اینکه بیش از ۵۰ درصد تولید داخل هستند، بتوانند جزو معدود محصولاتی باشند که در ارزیابی نهادهای ناظر کیفیت ۴ ستاره را اخذ می‌کنند.

کم‌کاری یا نقص در فعالیت واحد تضمین کیفیت که ارتباط مهمی با تدوین قوانین و بعد هم نظارت بر حسن انجام آنها دارد، چه تأثیری بر فعالیت دیگر بخش‌های کارخانه عقابافشان و محصول نهایی خواهد گذاشت؟

ببینید، ساختار مجموعه عقابافشان به طور کلی بر مبنای فرایندها چیده شده است. فعالیت واحد تضمین کیفیت در همه فرایندها مؤثر است و بنابراین، اگر نقصی داشته باشد، ناخودآگاه روی همه فعالیت‌ها تأثیر خواهد داشت. بر همین اساس، ما در گروه عقابافشان برای اینکه ریسک این موضوع را کاهش دهیم، چند سالی است از نرم‌افزارهای هوشمند استفاده می‌کنیم؛ از جمله نرم‌افزار PLM که نرم‌افزاری

است برای مدیریت چرخه عمر محصول. این نرم‌افزار بسیار کاربردی است و در حقیقت ما اولین شرکتی در سطح ایران هستیم که از آن استفاده می‌کنیم. علاوه بر این، ما در مجموعه عقابافشان از نرم‌افزار ERP هم استفاده می‌کنیم. این نرم‌افزار به ما کمک می‌کند تا بتوانیم در قالب آن تمام رویکردهای فرایندی‌مان را با هدف کاهش تأثیر منفی بر عملکرد بخش‌ها کنترل کنیم. از طرفی چون ساختار تولید محصول در صنایع سنگین ایران و به ویژه در مجموعه عقابافشان بر مبنای نیروی انسانی است، دانش نیروی انسانی در این حوزه برای ما خیلی مهم است و ما در کل سازمان به ویژه واحد تضمین کیفیت در مورد به‌روز نگه داشتن دانش سازمانی مرتبط با نیروی انسانی و ارتقای آن بسیار تأکید داریم.

با توجه به اینکه یکی از مهمترین وظایف واحد تضمین کیفیت، نظارت بر عملکردهاست، لطفاً بفرمایید روند نظارت بر عملکرد و کیفیت قطعات تولیدی مجموعه تامین کنندگان قطعات برای گروه عقابافشان چگونه انجام می‌شود و چقدر مهم است که قطعات تولیدی از استانداردهای لازم برخوردار باشد.

در حوزه تأمین کنندگان عقابافشان، یک سری الزاماتی توسط یک کارگروه تخصصی متشکل از واحدهای تضمین کیفیت، کنترل کیفیت، برنامه‌ریزی، تحقیق و توسعه، تولید و ... تدوین شده است که «الزامات خاص عقابافشان» نام دارد و به کلیه تأمین کنندگان شرکت ابلاغ شده است. چیزی که تأمین کنندگان گروه صنایع خودروسازی عقابافشان باید در کل زنجیره تأمین‌شان رعایت کنند در تمامی این الزامات تدوین شده و در کنار سایر الزامات قانونی وجود دارد.

ما نام این فرایند را استانداردسازی زنجیره تأمین کالا گذاشته‌ایم و از طریق آن علاوه بر کیفیت‌سازی تولیدات آنها، نوسانات تولید قطعات در این مجموعه‌های تأمین‌کننده را کمتر و کمتر می‌کنیم تا در نهایت عقابافشان

بتواند محصولاتی کیفی‌تر و رقابتی‌تر را به بازار عرضه کند. البته ما مکانیزم‌هایی هم برای نظارت بر رعایت این الزامات به طور دقیق در نظر گرفته‌ایم.

واحد تضمین کیفیت، ارتباطات نزدیکی هم با مشتریان شرکت عقابافشان دارد. لطفاً در ابتدا بفرمایید که راه ارتباطی شما با مشتریان چیست و سپس توضیح دهید که رضایت مشتریان در این واحد چگونه تأمین می‌شود؟

شرکت عقابافشان اصولاً مشتری را در درون خود خیلی جامع دیده و برایش برنامه‌ریزی کرده است. به طور کلی، عقابافشان دو نوع مشتری دارد: یک دسته، مشتریان حقیقی که مالکان اتوبوس‌های بین‌شهری هستند و دسته دیگر، مشتریان حقوقی متشکل از شهرداری‌ها و نهادهای دولتی. ما برای ارتباط با مشتریان‌مان از برخی استانداردهای بین‌المللی از جمله استانداردهای گروه ۱۰۰۰۰، به ویژه استانداردهای ۱۰۰۰۲ و ۱۰۰۰۴ الگوبرداری کرده‌ایم که به شکایت و رضایت مشتری رسیدگی می‌کند. بر اساس این الزامات، مشتری می‌تواند شکایتش را با روش‌های مختلف، چه به صورت مجازی و چه به صورت حضوری، مطرح و تا حصول نتیجه پیگیری کند.

در پایان، اگر موضوعی هست که دوست دارید در مورد آن صحبت کنید، بفرمایید.

همانطور که در ابتدای مصاحبه عرض کردم، بنده مدیر آزمایشگاه‌های گروه صنایع خودروسازی عقابافشان هم هستم. در این زمینه، عقابافشان دو آزمایشگاه دارد. یکی آزمایشگاه تست خودرو است که در آن دو آزمون R66 و R107 به عنوان دو استاندارد اروپایی انجام می‌شود. ما در این زمینه همکار سازمان استاندارد هستیم. آزمایشگاه دیگر مجموعه، آزمایشگاه شیمی و مکانیک است که در این آزمایشگاه، آزمون‌های مربوط به شیمی و رنگ را انجام می‌دهیم، و آزمایشگاه مربوط به مکانیک که در حال راه‌اندازی است، در حوزه کشش، خمش و ضربه فعالیت خواهد کرد.

در حوزه تأمین کنندگان عقابافشان، یک سری الزاماتی توسط یک کارگروه تخصصی متشکل از واحدهای تضمین کیفیت، کنترل کیفیت، برنامه‌ریزی، تحقیق و توسعه، تولید و ... تدوین شده است که «الزامات خاص عقابافشان» نام دارد و به کلیه تأمین کنندگان شرکت ابلاغ شده است

۱۴۰۱؛ ورود اتوبوس‌های برقی به پایتخت

بهرام نکاحی در ادامه درباره آمار اتوبوس‌های فعال پایتخت گفت: طی یک مقطع زمانی، شهر تهران دارای هفت هزار دستگاه اتوبوس بود که با طی دوره گذشته مدیریت شهری امروز به حدود دوهزار دستگاه اتوبوس فعال رسیده است. سرپرست شرکت واحد اتوبوسرانی تهران با

بیان اینکه در حال حاضر اتوبوس‌های موجود از فرسودگی بسیار بالایی رنج می‌برند، افزود: در ابتدای این دوره مدیریت شهری تعدادی اتوبوس خریداری و به ناوگان اتوبوسرانی تهران اضافه شده است، اما این تعداد کفاف نیاز واقعی شهر را نمی‌دهد. ضمن اینکه باید توجه داشت با توجه به شرایط کرونایی در حال

سرپرست شرکت واحد اتوبوسرانی تهران پیش‌بینی کرد که پایان سال ۱۴۰۱، ورود اتوبوس‌های برقی به شهر تهران عملیاتی شود. بهرام نکاحی درباره شرایط تأمین اتوبوس برقی برای پایتخت گفت: در سراسر دنیا خودرو برقی در حال جایگزینی با خودروهای بنزینی و گازوئیلی است؛ شهرداری تهران هم باید در راستای اقدامات جهانی هم‌مسیر شود؛ با وجود تمامی مشکلاتی که بر سر راه تأمین اتوبوس برقی است، نگاه شهردار تهران به این موضوع بسیار مثبت است، ضمن اینکه درصدد هستیم ورود اتوبوس برقی با فناوری‌های جدید به پایتخت پیگیری شود. نکاحی با بیان اینکه در حال حاضر قرارداد ۵۰ دستگاه اتوبوس برقی منعقد شده است، افزود: مشکل تأمین و تولید اتوبوس برقی در داخل کشور وجود دارد، به طوری که در حال حاضر تولید اتوبوس برقی در کشور به مرحله آزمایشی و بعد هم نمونه‌سازی رسیده است. وی در ادامه پیش‌بینی کرد که پایان سال ۱۴۰۱، ورود اتوبوس‌های برقی به شهر تهران عملیاتی شود.

حاضر وضعیت تردد مانند گذشته نیست اما همزمان با خروج از شرایط کرونایی و بازگشت وضعیت عادی تردد، قطعاً نیازمند افزایش تعداد اتوبوس‌ها بیش از پیش هستیم. نکاحی در ادامه تأکید کرد: اهتمام تمامی مجموعه مدیریت شهری بر این است که بتوان در حوزه نوسازی ناوگان و ارتقای شرایط خدمات‌رسانی حرکتی شود. وی با اشاره به اینکه تأمین اتوبوس بر مبنای سفارش تولید است، افزود: یکی از چالش‌ها این است که طی سال‌های اخیر، محدودیت‌هایی در حوزه تولید ناوگان وجود داشته است که حجم درخواست‌ها سبب شده تا تحویل با تأخیر زمانی مواجه شود. سرپرست شرکت واحد اتوبوسرانی تهران در ادامه اعلام کرد: برای اولین بار بخش زیادی از قرارداد خرید اتوبوس‌ها به صورت غیرنقد بود و فرایند اجرای پرداخت غیرنقدی برای اولین بار است که در خرید اتوبوس‌ها طی می‌شود؛ قسمت نقدی آن کامل پرداخت شده و در بخش غیرنقد آن که مربوط به ۶۵ دستگاه اتوبوس بوده، توافقات صورت گرفته است. نکاحی درباره کمبود راننده هم گفت: بازنشستگی رانندگان اتوبوسرانی سبب کمبود نیروی انسانی در بخش راننده‌ها شده است که البته مجوزی از شورای اسلامی شهر تهران اخذ شده تا بخشی از کسری نیرو در این بخش با به کارگیری راننده جدید جبران شود. وی در ادامه اضافه کرد: شرایط اقتصادی و مشکلات معیشتی سبب شده تا رانندگان پایه یک بیشتر به دنبال حمل‌ونقل برون شهری

باشند که شرایط درآمدی بهتری دارد؛ این موضوع علاوه بر سختی و استرس‌های شغل رانندگی در شهر باعث محدودیت‌های تأمین راننده شده است. سرپرست شرکت واحد اتوبوسرانی تهران درباره استفاده از ظرفیت‌های بخش خصوصی در حوزه ناوبری هم گفت: طرحی در حال تهیه شدن است تا از ظرفیت بخش خصوصی در حوزه حمل‌ونقل عمومی به ویژه اتوبوسرانی بیشتر استفاده شود. نکاحی همچنین درباره اورهال اتوبوس‌ها و تأمین ناوگان توضیح داد: باتوجه به تأکيدات شهردار تهران، اعتبار خوبی در بودجه سال ۱۴۰۱ برای اورهال کردن اتوبوس‌ها پیش‌بینی شده است که امیدواریم در شش ماه نخست سال آینده، بخش عمده‌ای از اتوبوس‌ها که به علت تعمیرات اساسی و مشکلات فرسودگی غیرفعال بودند، اورهال شوند و به چرخه خدماتی برگردند. وی در پاسخ به پرسشی مبنی بر اینکه چه اقداماتی برای ایام پایانی سال صورت خواهد گرفت نیز بیان کرد: باید ظرفیت موجود و آن بخش از ناوگان که می‌تواند با انجام یک‌سری اقدامات اولیه به چرخه فعالیت برگردند برای پایان سال به کار گرفته شوند؛ همچنین روش‌های جدیدی که بتواند حداکثر بهره‌وری را از حضور رانندگان و ناوگان موجود داشته باشد در قالب طرح‌های ویژه پیگیری می‌شود که در ایام پایانی سال با مشکل خاصی در حوزه خدمات حمل‌ونقل عمومی مواجه نباشیم.

کاهش تولید اتوبوس در ۱۰ ماهه اول سال ۱۴۰۰

براساس تازه ترین آمار کی از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت منتشر شده است، خودروسازان داخلی موفق شده اند در ۱۰ ماه سال جاری در مجموع بخش تجاری و سواری، ۸۳۰ هزار و ۵۸۴ دستگاه خودرو تولید کنند که این رقم در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته رشد ۲ درصدی را نشان می دهد. این رشد در میان خودروسازان به ویژه در بخش تجاری نشان از غلبه خودروسازان بر مشکلات داخلی دارد؛ مشکلاتی که هر روز با ادامه تحریمها و مسائل داخلی، افزایش پیدا کرده و برخی تجاری سازان کشور را زمین زده و تولید آن ها را به حداقل رسانده است. با این حال در سال جاری تجاری سازان موفق شده اند در برخی سگمتها رشد تولید را رقم بزنند.

تداوم سیر نزولی تولید وانت در میان خودروسازان

آمار جدید وزارت صنعت، معدن و تجارت حاکی از آن است در بخش باری های سبک (وانت ها) تولید کنندگان داخلی در مجموع ۶۶ هزار و ۲۱۸ دستگاه تولید داشته اند که در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته کاهش ۳ درصدی تولید در این بخش را نشان می دهد. تولید در این بخش براساس آمار ۹ ماهه سال جاری نیز با کاهش ۴ درصدی همراه بود و خودروسازان موفق شدند ۵۸ هزار و ۳۷۰ هزار دستگاه را به تولید برسانند. این آمارها نشان از آن دارد تولید وانتها در دهمین ماه از سال جاری به رقم ۷ هزار و ۸۴۸ دستگاه می رسد.

مجموع تولید باری های سنگین؛ کمتر از ظرفیت تجاری ساز اول کشور

سهام تولید خودروهای باری سنگین و نیمه سنگین از خطوط خودروسازان در مجموع ۹ هزار و ۲۰۰ دستگاه انواع کامیونت، کامیون و کشنده بوده؛ یعنی رقمی که از ظرفیت تنها یک خودروساز داخلی هم کمتر است. با این

مینی بوس و میدل باس را تولید کردند. این در حالی است که تولید در این سگمنت از خودروهای تجاری در ۹ ماه سال جاری با رشد ۵ درصدی در تولید همراه بوده است. تا پایان دی ماه اما تجاری سازان کشور توانسته اند تولید ۸۷۲ دستگاه مینی بوس و میدل باس را به ثبت برسانند که براساس آمارهای وزارت صنعت، معدن و تجارت این رقم ۳۰،۵ درصدی را به همراه داشته است.

سایه افت تولید بر سر تولید کنندگان اتوبوس

برخلاف دو بخش مسافری های سبک و سنگین، اتوبوسها اما همچنان با کاهش در تولید همراه هستند. در ۱۰ ماه سال جاری خودروسازان تنها ۵۵۴ دستگاه از اتوبوس را تولید کرده اند که میانگین ماهانه آن به ۴۶ دستگاه می رسد. این بخش از تجاری های کشور در ۱۰ ماه سال جاری افت ۲۷/۶ درصدی را نشان

داده اند. در ۹ ماه سال جاری نیز افت تولید در این بخش نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۲۴ درصد بود و خودروسازان ۵۰۰ دستگاه از انواع اتوبوس را تولید کرده بودند، در حالی که رقم تولید اتوبوس در ۹ ماه سال گذشته ۶۵۰ دستگاه بوده است.

سهام دو خودروساز دولتی از تولید تجاریها

طبق آمارهایی که وزارت صمت منتشر کرده، ایران خودرو در این مدت ۴۸۲ دستگاه وانت، ۳۳۷ دستگاه ون، ۵۱۹ دستگاه مینی بوس، میدل باس و اتوبوس و ۴ هزار و ۲۲۲ دستگاه کامیونت، کامیون و کشنده تولید کرده است. بخش تجاری سازی گروه سایپا نیز موفق شده بود در این مدت شاهد افزایش تولید باشد. در بخش تجاری ۵۱ هزار و ۵۳۱ دستگاه وانت، ۲۳۵ دستگاه ون و ۸۷۸ دستگاه کامیونت، کامیون و کشنده را به تولید برساند.

حال همین رقم رشد ۹۷ درصدی را در مقایسه با سال گذشته نشان می دهد. در ۹ ماهه سال جاری نیز این خودروها در میان تجاری سازان با افزایش تولید همراه بودند و در این مدت ۷ هزار و ۵۶۵ دستگاه تولید انواع باری های سنگین و نیمه سنگین را به ثبت رسانده بودند. تولید این خودروها در مقایسه با مدت مشابه آن در سال ۹۹ رشد ۹۳ درصدی را نشان می داد.

ون ها؛ سردمدار افزایش تولید در میان تجاریها

خودروهای مسافری سبک، نیز با تولید ۹۲۳ دستگاه ون در میان تجاری سازان رشد ۲۹۲/۸ درصدی را در ۱۰ ماه سال جاری در مقایسه با مدت مشابه در سال گذشته به ثبت رساند. این بخش از تولید خودروها در ۹ ماه سال جاری نیز با رشد ۲۲۰ درصدی همراه بوده و خودروسازان موفق شده بودند ۶۴۰ دستگاه از انواع مدل ون های داخلی را به تولید برسانند که این رقم در مدت مشابه سال گذشته معادل ۲۰۰ دستگاه بوده است تجاری سازان در بخش تولید مینی بوس و میدل باس رشد ۳۰/۵ درصدی را رقم زدند و ۸۷۲ دستگاه از انواع

به مناسبت دهه فجر صورت گرفت

رونمایی از ۱۳ دستگاه اتوبوس شهری عقاب افشان در شهرکرد

همزمان با ۱۵ بهمن ماه، سومین روز از دهه مبارک فجر، با حضور نماینده مردم شهرستان‌های شهرکرد، بن و سامان در مجلس شورای اسلامی، جمعی از مسؤولان استانی و شهرستانی و جمعی از مدیران شهرداری و شورای اسلامی، از ۱۳ دستگاه اتوبوس جدید در شهرکرد رونمایی شد.

محمدتقی جاپلیقی در حاشیه این مراسم با اشاره به دغدغه مدیریت شهری در مورد ساماندهی ناوگان فرسوده حمل و نقل عمومی اظهار داشت: در تلاش هستیم تا بتوانیم ناوگان حمل و نقل عمومی شهرکرد را که بخش عمده آن فرسوده است، نوسازی و بازسازی کنیم. در همین راستا، همزمان با دهه مبارک فجر، ۱۳ دستگاه اتوبوس به ناوگان حمل و نقل شهر افزوده شد.

وی افزود: این تعداد اتوبوس از کارخانه گروه صنایع خودروسازی عقاب افشان واقع در استان سمنان با اعتباری بالغ بر ۵۰ میلیارد تومان از طریق اوراق صکوک خریداری شد و تزریق این تعداد اتوبوس مرهمی برای حمل و نقل عمومی است.

مهندس مرادی، مدیرعامل شرکت تولید اتوبوس برقی پارسان شتاب، خبر داد

آغاز تولید انبوه نخستین اتوبوس برقی کشور با ۷۰ درصد داخلی سازی

این روزها که ناوگان حمل و نقل مسافری کشور بیش از همیشه نیازمند مدل های جدید و به روز با آلاینده کمتری است، تولیدکنندگان داخلی به دنبال آن هستند تا بتوانند به جای مدل های درون سوز، محصولات الکتریکی را وارد ناوگان کشور کنند. در این مدت، اخبار مختلفی از تلاش این شرکت ها برای دستیابی به الکتریکی سازی ها به گوش رسیده و حالا گروه صنایع خودروسازی عقاب افشان در همکاری با گروه مپنا توانسته است نخستین اتوبوس الکتریکی را با حجم ۷۰ درصد داخلی سازی به خط تولید انبوه بیاورد. این اتوبوس که توسط شرکت شتاب تولید می شود، نخستین خودرو الکتریکی است که در کشور عرضه خواهد شد. در همین زمینه، نشریه دنیای خودرو با مهندس کامبیز مرادی، مدیرعامل شرکت تولید اتوبوس برقی «پارسان شتاب» گفت و گویی انجام داده است که در ادامه از نظر آن می گذرد.

شهردار شهر کرد با بیان اینکه در اتوبوس های جدید، امکانات ویژه برای معلولان و جانبازان پیش بینی شده است، بیان کرد: رونمایی از این اتوبوس ها در ایام الله دهه فجر برای پاسداشت ارزش های انقلاب اسلامی، شهیدان انقلاب و جانبازان ارزشمند در چهل و سومین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی، باعث ایجاد خیر و برکت

بیشتر در روند خدمات رسانی به شهروندان و معلولان می شود. احمد راستین، نماینده مردم شهرستان های شهر کرد، بن و سامان در مجلس شورای اسلامی، در ادامه این مراسم خاطر نشان کرد: اتفاق امروز، نشانه همدلی و همراهی همه مسئولان و پیگیری های کارشناسان و مدیران مجموعه مدیریت

اتوبوس های الکتریکی «شتاب» که به تازگی رونمایی شده اند، چه امکانات فنی ای دارند؟
 نام تجاری اتوبوس های شتاب یعنی «زیمما» به معنای زمین است و نگرش ما برای زمین پاک و هوای پاک را در دل خود دارد. شرکت شتاب، سال ۱۳۹۹ با سهام مشترک گروه مپنا و مجموعه تولیدی و صنعتی عقاب افشان راه اندازی شد. مأموریت این شرکت، توسعه و تولید خودروهای عمومی و تجاری برقی است. اولین محصول این شرکت در اردیبهشت ماه سال جاری رونمایی شد که یک اتوبوس ۱۲ متری مجهز به پیشرانده تمام الکتریکی برخوردار از باتری لیتیومی است. این اتوبوس قابلیت پیمایش ۲۵۰ کیلومتر را

با هر بار شارژ دارد و اگر به یک شارژ سریع پانتوگراف یا حتی معمولی ۶۰۰ کیلوواتی متصل شود، طی نیم ساعت شارژ کامل انجام می شود. معمولاً شارژرهای ۳۰۰ کیلوواتی برای این خودروها استفاده می شود که شارژ کامل آن یک ساعت به طول می انجامد. البته مکانیزم های دیگری هم برای شارژ این خودروها وجود دارد. اگر از شارژر فلش یا سوپر سریع که در مسیر خطوط استفاده می شوند، بهره ببریم - به نحوی که در هر ایستگاه بخشی از شارژ مورد نیاز دریافت شود - نیازی به شارژ شبانه نخواهد بود. پیشرانده این محصول، یک سیستم اکسل مجهز به موتورهای نزدیک به چرخ است و حدود ۳۱۸

کیلووات ساعت باتری دارد. پیشرانده الکتریکی این اتوبوس را گروه مپنا و بدنه و ترمیم آن را مجموعه عقاب افشان تولید می کند و شرکت شتاب مونتاژ نهایی را انجام می دهد و خدمات آن را تأمین می کند.

تا امروز چند دستگاه از این خودروها تولید شده و چه شهرهایی برای خرید این اتوبوس اقدام کرده اند؟

تا امروز چهار دستگاه از این اتوبوس تولید شده است. در حال حاضر، مراحل تجاری سازی به اتمام رسیده و وارد فاز تولید انبوه شده ایم. برای سری نخست این محصول، سفارش و قرارداد با شهرداری مشهد داریم و در حال

هزینه تولید هر دستگاه چقدر است؟
 در حال حاضر، باتوجه به این که تیراژ نداریم، هزینه تولید بالاست. در تولید، موضوع «صرفه در مقیاس» مطرح می‌شود؛ اگر تیراژ افزایش یابد، هزینه‌های تولید کاهش می‌یابد. این در حالی است که هزینه تولید اتوبوس‌های الکتریکی در مقایسه با اتوبوس‌های دیزلی بالاست. اما تیراژ بالا می‌تواند این فاصله را کاهش دهد. باید این موضوع را هم در نظر گرفت که ساختار صنعت و تولید در سطح بین‌الملل به سمتی حرکت می‌کند که در درازمدت قیمت‌ها به هم نزدیک می‌شوند و به جایی خواهیم رسید که در یک دهه آینده حتی قیمت خودروهای الکتریکی نسبت به دیزلی‌ها با توجه به رشد و بهره‌گیری از فناوری‌های موجود، یکسان شود.

اتوبوس‌های الکتریکی چه مزیتی نسبت به دیزلی‌ها دارند؟
 به خودروهای الکتریکی Local Zero Emission گفته می‌شود، یعنی آلودگی

صفر دارند. این آلودگی‌ها تنها مربوط به هوا نیست، بلکه آلودگی‌های صوتی را هم شامل می‌شود. برای تولید برق موردنیاز این خودروها، دو نکته اساسی وجود دارد. نخست آن که برق موردنیاز می‌تواند از محل انرژی‌های تجدیدپذیر تأمین شود و اگر هم بخشی از آن محقق نشود، تولید آلودگی در محل تولید برق اتفاق می‌افتد که دور از شهرها و محل‌های مسکونی است. نکته دوم آنکه راندمان چاه تا چرخ حمل‌ونقل برقی باتوجه به تکنیک‌های مورد استفاده بین ۲۰ تا ۲۴ درصد است، درحالی که همین راندمان در حمل‌ونقل با موتور احتراقی استاندارد بین ۹ تا ۱۳ درصد است. بنابراین از نگاه مدیریت اجتماع و منابع، میزان استفاده از منابع یک‌دوم کاهش پیدا می‌کند. این موضوع از مهم‌ترین دلایلی است که باعث شده جامعه جهانی به سمت استفاده از ناوگان حمل‌ونقل برقی حرکت کند. زمانی که حمل‌ونقل برقی به شکل گسترده جایگزین خودروهای دیزل و بنزینی شود، آشکارا در هزینه سلامت شهری

و شهروندان تأثیر مثبت می‌گذارد. مزیت مهم دیگری که این خودروها برای کشور دارند، این است که در حوزه ساخت وسایل حمل‌ونقل الکتریکی می‌تواند به خودکفایی کامل برسد و در این بزنگاه تاریخی برگ‌ارزنده‌ای برای صنعت کشور اتفاق بیفتد. در حال حاضر، وابستگی ما در تولید این خودروها مربوط به سلول باتری است. توان ساخت تمامی تجهیزات خودروهای الکتریکی در کشور وجود دارد. تجهیزات اتوبوس‌های زیما در کشور ساخته شده است. این موضوع باعث عدم وابستگی می‌شود. وابستگی عمده در خودروهای سنگین مربوط به موتور است که تقریباً به‌صورت کامل وارد می‌شوند. اما در حوزه الکتریکی‌ها، تمام اجزا و قطعات از جمله موتورهای الکتریکی می‌توانند در کشور تولید شوند؛ البته تولید این خودروها ایجاد اشتغال تولیدی و اشتغال فناورانه می‌کند. در خصوص باتری نیز گروه مپنا سرمایه‌گذاری عظیمی انجام داده است تا بتواند در بخش سلول باتری نیز عدم وابستگی ایجاد کند.

گذراندن مراحل مربوط به اخذ استانداردها هستیم. همچنین موافقت‌نامه‌ای با شهرداری اصفهان امضا شده و با شهرداری شیراز در حال تدوین است. مذاکراتی هم با شهرداری تهران برای استفاده در خطوط اتوبوسرانی تهران در جریان است.

آیا در زمینه توسعه زیرساخت‌های اصلی استفاده از این خودروها هم اقداماتی انجام داده‌اید؟

گروه مپنا از ۵ سال پیش اقدامات مؤثری برای توسعه زیرساخت حمل‌ونقل برقی در کشور انجام داده است. زمانی که در مورد زیرساخت‌های مربوط به شارژ صحبت می‌کنیم، مجموعه‌ای از سخت‌افزار و نرم‌افزار مدنظر است. سید محصول زیرساخت هم از نظر سخت‌افزاری و هم نرم‌افزاری توسعه یافته است. در حوزه سخت‌افزار، شارژرهای پرتابل داخل خودرو، شارژر کند خودرویی، شارژر سریع خودرویی با پروتکل‌های مختلف شارژ و شارژر سریع اتوبوسی و حتی شارژر پانتوگراف اتوبوسی که در دنیا تولیدکنندگان چندانی

ندارد، توسعه داده شده است. یکی از مأموریت‌های ما گسترش زیرساخت استفاده از حمل‌ونقل الکتریکی است و آمادگی داریم تا هر مکانیزم شارژی را که مدنظر بهره‌برداران خطوط اتوبوسرانی باشد، ارائه دهیم. مطالعات گسترده شهری هم انجام داده‌ایم. مطالعاتی روی خط یک بی‌آرتی مشهد انجام شده است که ساختار ناوگان و چگونگی زیرساخت آن را عرضه می‌کند. گروه مپنا قرارداد دیگری برای برقی‌سازی شهر مشهد منعقد کرده است و سعی داریم مشابه آن را برای تهران، شیراز و اصفهان هم انجام دهیم.

آیا این زیرساخت‌ها برای محصولات دیگر خودروسازان نیز قابل استفاده خواهد بود؟
 زیرساخت‌ها به‌گونه‌ای هستند که امکان استفاده از آنها برای هر ناوگانی وجود دارد و تمامی استانداردهای مختلف و مکانیزم‌های شارژ را دربرمی‌گیرد. این زیرساخت‌ها، تمام پروتکل‌های روز دنیا را پوشش می‌دهند.

چه دلیلی باعث شده است هنوز ثبت سفارش برای این خودروها افزایش نیابد؟ موضوع مهمی که باعث می‌شود این خودروها سفارش چندانی نداشته باشند، قیمت تولید و عرضه آن‌هاست. اتوبوس برقی قیمت بالاتری نسبت به دیزلی‌ها دارد. کمبود منابع باعث شده است مسؤولان به جای خرید اتوبوس‌های گران‌تر، ترجیح دهند تعداد بیشتری از اتوبوس‌ها را نوسازی یا اقدام به خرید ناوگان‌های دیزلی کنند. البته متولیان حمل‌ونقل در حوزه‌های مختلف از جمله وزارت کشور و وزارت صمت از سال‌های گذشته به مقوله برقی‌سازی توجه داشته‌اند و فرهیختگان و متخصصان این بخش ضمن پرداختن به این امر مهم، راهکارهایی را نیز اتخاذ کرده‌اند. حتی مصوبات قانونی برای کمک به توسعه حمل‌ونقل برقی وجود دارد، اما مسأله اصلی عدم یکپارچگی سازمان‌های ذیربط بوده که خوشبختانه رو به بهبود و در مسیر اصلاح رویه‌ها و رویکردهاست.

ظرفیت تولید سالانه این اتوبوس‌ها چقدر است و چه برنامه‌ای برای افزایش این ظرفیت دارید؟
 ظرفیت تولید ما برای سال آینده ۲۵۰ دستگاه است، و البته قابلیت افزایش تا ۵۰۰ دستگاه را دارد. این رقم برای سال ۱۴۰۲ به هزار دستگاه خواهد رسید.

آیا شرکت شتاب برنامه‌ای برای صادرات این خودروها هم در نظر گرفته است؟
 با توجه به این که در شرایط خاص اقتصادی R&D این محصول را آغاز کردیم، هدف ما این بود قابلیت صادرات وجود داشته باشد. تعریف این اتوبوس بر مبنای اتوبوس برخوردار از استانداردهای ای-مارک اروپا انجام شده است، پس ذاتاً این محصول قابلیت صادرات خواهد داشت، اما بستگی به نوع تبلیغات و بازاریابی فعال صادراتی دارد. از آنجاکه حمل‌ونقل عمومی، یک موضوع کلان مدیریتی بوده، معمولاً مراودات سیاسی در تجارت محصولات مرتبط مؤثر است. بنابراین،

همراهی دولت برای تحقق صادرات ضروری خواهد بود. به‌رحال، اقداماتی برای عرضه این محصول در کشورهایی نظیر عراق، پاکستان، سوریه، ارمنستان، روسیه و آذربایجان انجام داده‌ایم و امیدواریم بتوانیم به‌طور عملیاتی در سال‌های آینده با ایجاد زیرساخت تجاری به صادرات محصولاتمان نیز دست پیدا کنیم.

آیا امکان پاس کردن استانداردهای موردنیاز این خودروها در کشور وجود دارد؟
 بخش عمده استانداردهای خودرویی برای محصولات برقی یکسان است. اتوبوس برقی، دو استاندارد مزاد بر خودروهای دیزلی در ردیف‌های R10 و R100 دارد که انجام آن‌ها در کشور امکان‌پذیر نیست. در حال حاضر، برای رفع این مشکل، تست‌های مربوط به اتوبوس و قطعات در خارج کشور انجام می‌شود، اما کار گروهی با همکاری معاونت نظارت بر اجرای استاندارد سازمان ملی استاندارد تشکیل داده‌ایم و به دنبال راهکاری برای حل این مشکل و انجام این استانداردها

کاهش داد. یکی از اهداف استراتژیک ما این است که بتوانیم قیمت اتوبوس‌های الکتریکی را کاهش دهیم تا با بهای کمتری در اختیار مشتریان قرار بگیرند. البته این اتفاق با همکاری شهرداری‌ها و مصوبات دولتی می‌افتد که باید اقداماتی را به اتوبوس‌های برقی اختصاص دهند.

در کشور هستیم. استانداردهای خودرویی اتوبوس زیما به طور کامل پاس شده‌اند و تنها استانداردهای بخش برقی باقی مانده است که امیدواریم در یکی دو ماه آینده به سرانجام برسد.

قیمت نهایی این محصولات چقدر است؟

اتوبوس‌های برقی بسته به میزان پیمایش و میزان شیب‌روی، توان و همچنین مؤلفه‌های دیگر، قیمت‌های متفاوتی دارند. تیراژ تولید نیز بر قیمت تأثیرگذار است. قیمت اتوبوس‌های مشابه در کشور چین که بزرگ‌ترین، باکیفیت‌ترین و ارزان‌ترین تولیدکننده این اتوبوس‌ها در جهان است، بیش از ۳۲۰ هزار یورو است و ما به‌راحتی می‌توانیم با آن‌ها رقابت کنیم. هرچه میزان سفارش و متعاقباً تیراژ تولید بالا برود، رقابت‌پذیری آسان‌تر می‌شود. البته به‌منظور توجه‌پذیر کردن ناوگان‌های اتوبوس برقی می‌توان با تغییراتی در باتری، تغییر رژیم‌های بهره‌برداری و توسعه زیرساخت‌های ویژه، قیمت‌ها را تا حدودی

اصلی‌ترین ویژگی اتوبوس‌های زیما چیست؟
 اتوبوس‌های شتاب، چهار «ولین» دارد: نخست این که «ولین خودرو توسعه‌یافته» توسط متخصصان داخلی بوده و از نظر طراحی صددرصد داخلی‌سازی شده است؛ یعنی از مراحل طراحی و توسعه تا امروز که در آستانه تولید انبوه هستیم، همه توسط متخصصان داخلی انجام شده است. دیگر آنکه «ولین خودرو برقی تجاری‌سازی‌شده» کشور است. همچنین «ولین اتوبوس مونوکوک» (شاسی یکپارچه) ساخت کشور به‌شمار می‌رود و در نهایت «ولین اتوبوس Low Floor» کشور است.

©2021, MAPNA Group

علم و فناوری

«جیمز وب» در حال خنک شدن برای آغاز یک انقلاب علمی ۲۲/
 پرونده‌ای برای ایستناگرام/ ۲۲
 درآمد ۹ میلیون نفر از ایستناگرام/ ۲۲
 آیا قابلیت جدید و جذاب ایستناگرام در ایران فعال می‌شود؟/ ۲۴
 معاونت علمی و فناوری اعلام کرد/ ۲۵
 انگیزه‌های مهم مهاجرت/ ۲۵
 چهره دیگری از ایستناگرام که به آن دقت نکردید!/ ۲۶
 یافته‌های جدید درباره سیاره‌های شبیه زمین/ ۲۹
 در خارج از منظومه شمسی/ ۲۹
 رونمایی استون مارتین از سریع‌ترین شاسی بلند دنیا/ ۳۰
 سگ‌های رباتیک در مرز آمریکا و مکزیک در دسر ساز شدند/ ۳۱

[۲۱]

ماهنامه داخلی شرکت عقاب افشان

شماره ۸۳ - دی و بهمن ماه ۱۴۰۰

اسکایز

علم و فناوری

گردشگری

فرهنگ و هنر

سلامت

ورزش

News

مدیرکل حمل‌ونقل مسافری سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای:

فروش بلیت اتوبوس برای واکسن زده‌ها ممنوع شد

مدیرکل حمل‌ونقل مسافری سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای گفت: شرکت‌های حمل‌ونقلی برای هیچ کس جز افرادی که واکسن زده‌اند یا تست پی سی آر منفی داشته باشند، بلیت اتوبوس صادر نمی‌کنند.

داریوش باقرجوان درباره رعایت پروتکل‌های بهداشتی اتوبوس‌ها و ناوگان حمل و نقل عمومی جاده‌ای اظهار کرد: رعایت مصوبات ستاد ملی مقابله با کرونا لازم الاجرا است و به محض ابلاغ ما نیز سختگیری پروتکل‌ها را به شرکت‌های حمل و نقلی ابلاغ خواهیم کرد که البته در حال حاضر تشدید رعایت پروتکل‌های بهداشتی در اتوبوس‌ها و دیگر وسایل حمل و نقل عمومی جاده‌ای آغاز شده است.

وی افزود: در حال حاضر مسافرانی که بخواهند از ناوگان حمل‌ونقل عمومی جاده‌ای برای مسافرت استفاده کنند در هنگام تهیه بلیت از آنها درخواست کارت واکسن و یا پی سی آر منفی ۷۲ ساعته می‌شوند.

مدیرکل حمل و نقل مسافری سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای با تاکید بر اینکه فروش بلیت در خارج از پایانه ممنوع است گفت: برای هیچکس جز افرادی که یا واکسن زده باشند یا تست پی سی آر منفی ۷۲ ساعته ارائه دهند بلیت اتوبوس صادر نمی‌شود.

وی گفت: به دلیل رعایت سختگیری‌های صدور بلیت و جایجایی مسافر، آمار مسافران با ناوگان حمل و نقل عمومی جاده‌ای در سالهای ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ نسبت به سال ۱۳۹۸ که کرونا وجود نداشت ۴۰ تا ۵۰ درصد کاهش یافته است. این در حالی است که تعداد سرویس‌های بین شهری به همان تعداد باقی مانده است.

باقرجوان در خصوص تردد ناوگان حمل و نقل عمومی در ایام سفرهای نوروزی گفت: هنوز مشخص نیست که با توجه به شیوع اومیکرون آیا سفرها ادامه خواهد داشت یا خیر. آنچه برای ما مهم است تشدید رعایت

پروتکل‌های بهداشتی در اتوبوس‌ها و دیگر ناوگان حمل و نقل است تا میزان شیوع کرونا کاهش یابد.

به گفته مدیرکل حمل و نقل مسافری سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای بر اساس ارقام رسمی اعلامی، تاکنون هیچ مورد فوتی بر اثر کرونا که حمل و نقل جاده‌ای عامل شیوع آن باشد اعلام نشده است.

باقرجوان با تاکید بر اینکه در حال حاضر تعداد مسافرگیری اتوبوس‌های بین شهری ۸۰ درصد ظرفیت است تاکید کرد: اگر رانندگان اتوبوس‌ها در بین راه مسافر سوار کنند باید تعداد مسافران بین راهی به تعدادی باشد که از ۸۰ درصد ظرفیت اتوبوس بیشتر

نشود. این موضوع را به شرکت‌های حمل و نقلی اعلام کرده‌ایم و مسئولیت اجرای آن با شرکت‌ها است. همچنین رانندگان اتوبوس‌ها توجیه شده‌اند که از مسافرانی که بین راه سوار می‌کنند کارت واکسن یا تست پی سی آر منفی مطالبه کنند.

این مقام مسئول تصریح کرد: در طی سال‌های ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ بیش از ۱۲ هزار و ۶۰۰ پرونده تخلف رانندگان ناوگان حمل و نقل عمومی جاده‌ای داشیم که در خصوص عدم رعایت پروتکل‌های بهداشتی بود در حال حاضر نیز ۲ هزار پرونده تخلف رانندگان اتوبوس و ناوگان جاده‌ای در این زمینه در دست اقدام است.

«جیمز وب» در حال خنک شدن برای آغاز یک انقلاب علمی

دور دست به نام نقطه لاگرانژ 2 (Lagrange Point) انجام داده است، گفت که قرار گرفتن در این نقطه چندین نیروی گرانشی را متعادل می‌کند تا به تلسکوپ اجازه دهد با حداقل مصرف سوخت در فضا بچرخد.

وی افزود: در حدود پنج ماه دیگر، «وب» یک برنامه علمی جاه طلبانه را آغاز خواهد کرد که تمام جنبه‌های اخترفیزیک را پوشش می‌دهد، اما باید ابتدا یک دوره راه‌اندازی دقیق را پشت سر بگذارد.

در حال حاضر، یک فعالیت کلیدی تراز کردن ۱۸ عنصر شش ضلعی آینه اولیه در حال انجام است. «ماتر» توضیح داد که در حال حاضر، آن‌ها به عنوان ۱۸ تلسکوپ جداگانه کار می‌کنند، اما به زودی باید به عنوان یک آینه منفرد به اعماق جهان نگاه کنند. وی می‌گوید: ابتدا ما باید تصاویری را که همه آن ۱۸ شش ضلعی مختلف می‌سازند، پیدا کنیم، سپس بفهمیم کدام به کدام است و سپس شروع به ارسال فرمان‌ها به موتورهای کوچکی کنیم که آنها را به اطراف حرکت می‌دهند تا آنها را در جای درست قرار دهند. در نهایت ما آنها را در یک ردیف تراز قرار می‌دهیم تا با یک دوربین نزدیک به فرورسرخ یک تصویر واضح و زیبا

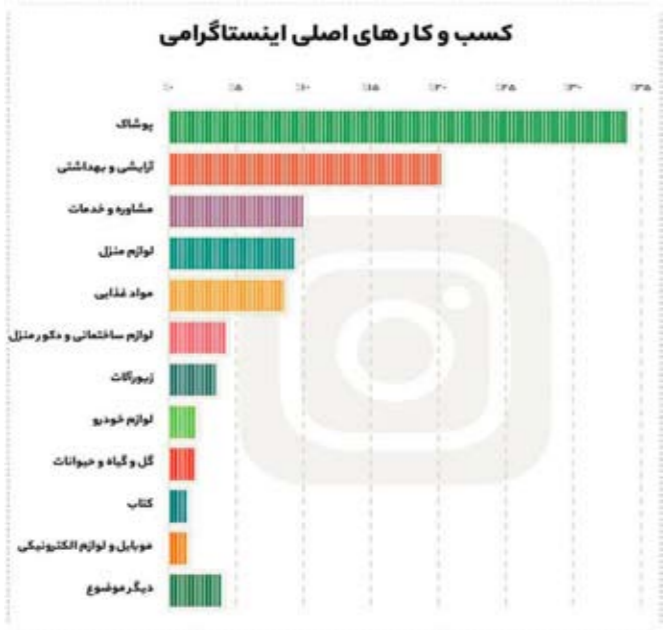
دانشمند ارشد تیم عملیات تلسکوپ فضایی «جیمز وب» ناسا در مورد حدود ۴۰ روز حضور این تلسکوپ در فضا گفت: این تلسکوپ برای آغاز انقلاب علمی خود در حال خنک شدن است.

به گزارش ایسنا و به نقل از اسپیس، قریب به ۴۰ روز در فضا برای تلسکوپ فضایی «جیمز وب» گذشته است و دانشمندان ارشد عملیاتی آن می‌گویند که این مأموریت در مسیر خوبی قرار دارد و به زودی به کاوش کیهان فاصله‌می‌پردازد.

«جان ماتر» برنده جایزه نوبل و اخترفیزیکدان مرکز پرواز فضایی گادرد ناسا می‌گوید: هم اکنون ابزارهای تلسکوپ در حال خنک شدن هستند. برای اینکه ابزار مادون قرمز «وب» بتواند ظرافت‌های کهکشان‌ها، سیارات فراخورشیدی و دیگر اجرام را بررسی کند، باید بسیار سرد باشد و «ماتر» می‌گوید که فوتون‌های منفرد (ذرات نور) هم اکنون شروع به ثبت در آشکارسازهای تلسکوپ کرده‌اند. وی می‌گوید: هنوز تصویری برای نشان دادن وجود ندارد، اما امیدواریم به زودی به وجود بیایند. «ماتر» در مورد فاصله سفر حماسی که «وب» تاکنون تا رسیدن به یک مکان

پرونده‌ای برای اینستاگرام

درآمد ۹ میلیون نفر از اینستاگرام

آنچه مشخص است فضای پیش روی اینستاگرام نه فقط به‌عنوان یک شبکه سرگرم‌کننده و تفریحی، بلکه به‌عنوان بستری برای انجام فعالیت‌های تجاری مطرح است. از آنجا که مرجعی قانونی و رسمی برای مدیریت مبادلات انجام‌شده در اینستاگرام وجود ندارد، میزان گردش مالی حاصل از مبادلات کالا و خدمات در این پلتفرم قابل محاسبه نیست.

اصلی‌ترین مشاغل اینستاگرامی

اصلی‌ترین حوزه کسب و کاری در اینستاگرام، پوشاک و بعد از آن آرایشی و بهداشتی و در رتبه سوم مشاغل حوزه مشاوره و خدمات و در چهارمین جایگاه لوازم منزل و کسب و کارهای مرتبط با آن و بعد از آن مواد غذایی قرار دارد. لوازم ساختمانی و دکور منزل و زیورآلات در جایگاه بعدی و همچنین در انتهای نمودار لوازم خودرو و کسب و کارهای مرتبط با گل و گیاه و حیوانات و در سه عنوان آخر کتاب، موبایل و لوازم الکترونیکی و دیگر کسب و کارها که به تنهایی سهم جدی نداشته‌اند، قرار دارد.

سرمایه‌گذاری کلان ابتدای کار و حتی حذف هزینه سر بار شده‌اند. بررسی‌های مرکز پژوهشی بتا نشان می‌دهد که در سال گذشته بیش از یک میلیون و ۷۰۰ هزار کسب و کار در اینستاگرام فعالیت داشته‌اند که حداقل ۲۰۰ هزار کسب‌وکار بزرگ و متوسط را شامل می‌شده و ۵۰۰ هزار کسب‌وکار استانی و بومی که هر کدام از این صفحات، منبع درآمد ماهانه یک یا چند نفر بوده است. در این بین یک میلیون صفحه هم در اینستاگرام وجود دارد که درآمد حداقلی دارند.

پیش از این هم تجارت نیوز، گزارشی به نقل از مرکز آمار منتشر کرد که نشان می‌داد ۶۵ درصد مردم ایران از شبکه‌های مجازی و پیام‌رسان‌ها استفاده و ۲۰ درصد آنها معادل ۱۱ میلیون نفر از طریق شبکه‌های مجازی کسب درآمد می‌کنند. یعنی درآمد و اشتغال ۱۱ میلیون ایرانی وابسته به اینترنت و این شبکه‌هاست. نکته مهم‌تر اینکه اینستاگرام با ۸۳ درصد در صدر استفاده کسب‌وکارها قرار دارد که این یعنی حدود ۹ میلیون نفر از طریق اینستاگرام در حال کسب درآمد هستند.

آمارها و گزارش‌ها نشان می‌دهد اینستاگرام یکی از پرکاربردترین شبکه‌های اجتماعی در ایران به حساب می‌آید. مقایسه آمار منتشرشده از سوی مرکز پژوهشی بتا نشان می‌دهد از بهمن سال گذشته تاکنون یک میلیون کاربر ایرانی به این اپلیکیشن اضافه شده و از ۴۷ میلیون به ۴۸ میلیون رسیده است. اما اهمیت این شبکه اجتماعی به همین جا ختم نمی‌شود و بررسی‌ها نشان می‌دهند تعداد زیادی از صفحات موجود در این شبکه، به فعالیت‌های تجاری اختصاصی دارند و این صفحات تجاری عمدتاً متعلق به کسب‌وکارهای خانگی، بومی و غیررسمی هستند و فضای این بستر اجتماعی به تدریج به سمت یک بازارگاه بزرگ برای کسب‌وکارهای خرد و خانگی رفته به طوری که ارتزاق تعداد زیادی از خانوارها حالا به وجود اینستاگرام گره خورده است.

یک میلیون و ۷۰۰ هزار کسب و کار

درحقیقت اینستاگرام و بعضی دیگر از شبکه‌های اجتماعی، سبب حذف هزینه‌هایی مانند اجاره مغازه یا فروشگاه،

ایجاد کنند. سپس باید بررسی کنیم که سه ابزار دیگر نیز در حالت فوکوس باشند. یکی از ابزارها که حتی هنوز روشن هم نشده است، ابزار فرورسرخ میانی است. بنابراین این فرآیند هنوز شروع نشده است. این ابزار حدود چهار ماه پس از پرتاب آماده خواهد شد، در حالی که بقیه ابزارها باید دو ماه پس از پرتاب در دسترس باشند. «ماتر» گفت: پس ما آماده هستیم تا اولین نتایج خود را در تابستان آینده اعلام کنیم. «ماتر» می‌گوید تصاویری که «وب» تولید می‌کند، چون عمدتاً در طیف فرورسرخ هستند، با آنچه در تلسکوپ فضایی «هابل» که از طول موج‌های فرورسرخ متفاوت و نور مرئی استفاده می‌کند، متفاوت خواهد بود. وی توضیح داد: ما می‌توانیم با استفاده از فرورسرخ، درون و میان ابرهای غباری را ببینیم؛ زیرا فرورسرخ به جای جهش، دانه‌ها و غبارها را دور می‌زند. بنابراین به عبارت دیگر، «وب» قادر خواهد بود به عمق ابرهای غباری که در آن سیارات فراخورشیدی در حال شکل‌گیری هستند، نگاه کند یا به قلب کهکشان‌های پر از غبار نظر کند. این تصاویر، زیبا و متفاوت خواهند بود.

پرونده‌ای برای اینستاگرام

آیا قابلیت جدید و جذاب اینستاگرام در ایران فعال می‌شود؟

متا، شرکت مادر شبکه‌های اجتماعی فیسبوک، اینستاگرام و واتس‌آپ، از قابلیت جدید خود برای اینستاگرام رونمایی کرد؛ اینستاگرام تصمیم گرفته تا ویژگی حق اشتراک را نیز به سرویس خود اضافه کند. خردادماه سال گذشته فیسبوک قابلیت حق اشتراک یا Subscriptions را به شبکه اجتماعی خود اضافه کرد. با ویژگی اشتراک ماهیانه، تولیدکنندگان محتوا می‌توانند با پشتیبانی از فالوورهای خود درآمدزایی کنند. Instagram Subscriptions نام قابلیت است که این شبکه اجتماعی روی آن کار می‌کنند. متا اعلام کرد که این برنامه با حضور چند اینفلوئنسر اینستاگرام ظرف همین چند روز آینده در آمریکا آغاز خواهد شد و تا چند ماه دیگر این سرویس در اختیار همه کاربران این شبکه اجتماعی قرار خواهد گرفت.

به این ترتیب کاربران اینستاگرام بیزنس قادر خواهند بود تا از فالوورهای خود درآمد ماهانه قابل اتکا داشته باشند. به این ترتیب که برخی محتواها به صورت اختصاصی برای فالورهایی نمایش داده خواهد شد که حق عضویت ماهانه یا سالانه پرداخت کنند. به این ترتیب استوری‌ها، لایوها و برچسب‌هایی مختص مشترکان ویژه نیز اضافه خواهد شد.

تا سال ۲۰۲۳ هزینه‌ای دریافت کند.

مارک زاکربرگ، مدیر اجرایی متا اما، در پستی که در سال گذشته در فیس بوک منتشر کرده بود، گفته بود که این میزان ۳۰ درصد کمتر از میزانی است که شرکت اپل و دیگران دریافت می‌کنند.

سال گذشته نیز تویتر قابلیت تحت عنوان سوپر فالوور را راه‌اندازی کرد که به تولیدکنندگان محتوا اجازه می‌دهد در ازای محتوای اختصاصی، حق اشتراک دریافت کنند و همچنین برای ورود به اتاق‌های گفتگوهای صوتی هزینه‌ای تحت عنوان بلیط ورودی به این اتاق‌ها بپردازند.

به این ترتیب دکمه اشتراک یا Subscribe در پروفایل شما در کنار دکمه‌های Message و Email نمایش داده خواهد شد. با لمس

این دکمه فالوورهای علاقمند می‌توانند نسبت به پرداخت حق اشتراک ماهانه اقدام کرده و برچسب اختصاصی خود را نیز دریافت کنند. اینستاگرام می‌گوید تا سال ۲۰۲۳ از این حق اشتراک هیچ کمیسیونی نیز دریافت نخواهد کرد.

آدام موزری اعتقاد دارد درآمدزایی از اینستاگرام باید قابل اتکا باشد و سرویس حق اشتراک پولی بهترین گزینه برای تولیدکنندگان محتوا است. هنوز مشخص نیست که این قابلیت چه زمانی برای همه کاربران کسب‌وکارها فعال می‌شود. همچنین امکان پرداخت حق اشتراک و یا دریافت وجوه آن با توجه به تحریم‌ها، احتمالاً برای کاربران ایرانی به این سادگی‌ها نخواهد بود.

معاونت علمی و فناوری اعلام کرد انگیزه‌های مهم مهاجرت

معاونت علمی و فناوری با استناد به آمار رصدخانه مهاجرت ایران انگیزه‌های مهم مهاجرت را اعلام کرد. به نقل از معاونت علمی و فناوری، مهاجرت‌های کاری و دانشجویی به ترتیب در شمار مهم‌ترین اولویت‌های مهاجرتی قرار دارند و بر همین اساس، سیاست‌ها و راهبردهای جذب بر مبنای همین الگوها پایه‌ریزی می‌شود.

مهاجرت، پدیده‌ای است که سبب شده تا بخشی از جمعیت یک کشور به دلایلی از جمله تحصیل، اشتغال، پناهندگی و ... به سمت کشورهای پیشرفته رهسپار شوند. روندی که در کشورهای کمتر توسعه‌یافته، بیشتر دیده می‌شود. آلمان، سوئد و هلند، به ترتیب سه کشوری بوده‌اند که طبق آخرین بررسی‌ها، بیشترین میزان ایرانی‌ها را در طول یک سال پذیرش کرده‌اند.

طبق اطلاعات به دست آمده از رصدخانه

مهاجرت ایران، اروپا، یکی از مقاصد اصلی مهاجران ایرانی است. بر همین اساس و طبق آخرین اطلاعات موثق به دست آمده، در سال ۲۰۲۰، آلمان با ۱۵۲ هزار و ۵۹۰ نفر، سوئد با ۷۹ هزار و ۳۶۳ نفر و هلند با ۳۴ هزار و ۸۰۹ نفر مهاجر متولد ایران، به ترتیب سه کشور با بیشترین جمعیت شهروندان ایرانی در اروپا به شمار می‌روند.

به عنوان مثال، ایرانیان حاضر در آلمان به ترتیب به دلایلی چون شرایط کاری، تحصیلی، خانوادگی و پناهندگی به این کشور راهی شده‌اند. میزان درخواست ویزای شنکن ایرانیان برای کشور آلمان در سال‌های ۲۰۱۸، ۲۰۱۹ و ۲۰۲۰ به ترتیب ۶۵۷/۵۳، ۴۶۵/۵۶ و ۷۹/۱۱ نفر بوده است.

تعداد ویزای شنکن صادرشده ایرانیان برای کشور آلمان به ترتیب در سال‌های ۲۰۱۸، ۲۰۱۹ و ۲۰۲۰، ۴۲/۷۶۴، ۳۹/۴۷۱ و ۷/۰۹۲ ویزا بوده است.

بیش از ۸۳ هزار ایرانی در انگلستان انگلستان هم که شرایط سخت‌گیرانه‌ای برای پذیرش مهاجران از سراسر جهان دارد، یکی از مراکز موردعلاقه ایرانی‌ها در زمینه مهاجرت به شمار می‌رود تا جایی که جمعیت ایرانیان در انگلستان تا پایان سال ۲۰۲۰، ۵۳۱/۸۳ نفر بوده است.

ایرانیان در سال ۲۰۲۰، ۹۹۳/۱ درخواست شهروندی به کشور انگلستان داشته‌اند که به ۷۵۲/۱ نفر از این تعداد، شهروندی انگلستان داده شد.

رصدخانه مهاجرت ایران ضمن توسعه پژوهش‌ها و مطالعات در این حوزه، تصویری روشن از وضعیت مهاجرتی و جابه‌جایی‌های بین‌المللی ایرانیان ارائه می‌دهد. معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری در قالب برنامه همکاری با متخصصان ایرانی غیر مقیم، زمینه را برای جذب و ماندگاری نیروی انسانی متخصص و استفاده از ظرفیت‌های آنان فراهم کرده است.

چهره دیگری از اینستاگرام که به آن دقت نکردید!

شبکه‌های اجتماعی فرصت بی‌نظیری برای همه کسانی فراهم کرده‌اند که گمان می‌کنند راه نجات بشر را کشف کرده‌اند. مربی‌های خودخوانده در شبکه‌های اجتماعی حرف می‌زنند و برای خودشان مخاطبان و پیروانی دست و پا می‌کنند یا کسب‌وکاری راه می‌اندازند. از یک نگاه، این رفتارها بی‌شبهت به آنچه در فرقه‌ها انجام می‌شود، نیست، اما از سوی دیگر شبکه‌های اجتماعی، برای همیشه، قواعد فرقه‌گرایی را تغییر داده‌اند.

روزنامه «جان» در ادامه نوشت: محمد ملاعباسی در مقاله‌ای که در بیست‌ویکمین شماره فصلنامه ترجمان علوم انسانی نوشته، به این موضوع پرداخته است. آنچه در ادامه می‌خوانید بخش‌هایی از مقاله این دانش‌آموخته دکتری جامعه‌شناسی است.

از جست‌وجوی واژه، تمرکز تا یافتن هزاران فرقه در اینستاگرام

به عنوان آدمی که روزانه ساعت‌های نه‌چندان اندکی از وقتش را در شبکه‌های مختلف اجتماعی می‌گذرانند، فکر می‌کنم بزرگ‌ترین مشکل شبکه‌های اجتماعی ناکارآمد بودن فاحش بخش «جست‌وجو» در آنهاست. پیدا کردن محتوایی که قبلاً در اینستاگرام یا توئیتر خوانده‌اید و جایی ذخیره نکرده‌اید، مخصوصاً اگر چند ماهی از آن گذشته باشد اگر نشدنی نباشد، فقط با شانس و اقبال ممکن است. حتی گاهی فکر می‌کنم که بخش جست‌وجو در این شبکه‌ها به عمد تا این اندازه ابتدایی و بی‌فایده نگه داشته شده است تا بیش از اینکه کاربر بتواند فعالانه در آنها دنبال محتوا بگردد، مجبور باشد به هوش مصنوعی شبکه اعتماد کند و جیره‌خوار آن شود. با این‌همه، زیاد پیش می‌آید که موضوع یا عبارتی را در شبکه‌های اجتماعی جست‌وجو کنم.

مدتی پیش، زیر فشار کاری شدیدی بودم اما تمرکز نداشتم و ساعت‌های متمادی، بی‌هدف در اینستاگرام می‌چرخیدم. یک جا که واقعاً به مرزهای استیصال رسیده بودم، با خودم گفتم بیا در همین اینستاگرام دنبال تمرکز بگرد؛ شاید این زهر، تریاک هم بشود. بخش اکسپلور را باز کردم - متناسب با ول چرخیدن‌های آن روزها، سرتاسر اکسپلور اینستاگرامم پر بود از شفق قطبی، سنگ‌های نیمه‌قیمتی، طراحی با مدام و پرندگان -

و در نوار بالای آن که به کاربر اجازه جست‌وجو می‌دهد، نوشتیم «تمرکز». فهرستی از صفحه‌ها آمد. در نام کاربری یا توضیحاتی که داشتند چنین کلماتی نوشته شده بود: «مربی تمرکز»، «کمپ تمرکز»، «کارگاه تمرکز و توجه»، «باشگاه متمرکزها» و از این قبیل. چند تا را باز کردم و وارد دنیایی شدم که تا آن روز اگر چه نمونه‌هایش را گذری دیده بودم اما هیچ‌وقت جدی نگرفته بودم. بیشتر صفحه‌ها نوعی آلبوم تک‌نفره تکراری بود. احساس می‌کردی صاحب صفحه با دو سه دست لباس، رفته آتلیه و به عکاس گفته از من تعدادی عکس بگیر؛ همه خیلی جدی، همه خیره به افق، همه غرق در اندیشه. بعد روی هر کدام از این عکس‌ها جملاتی نوشته و در صفحه‌اش بارگذاری کرده است.

در نگاه اول، صفحه‌هایشان به‌نظم خسته‌کننده و یکنواخت آمد، نه تنوع رنگ داشت و نه حتی حال‌وهوای عکس‌ها عوض می‌شد. شبیه بنرهایی بود که مدرسه‌ها برای تجلیل از دانش‌آموزانی که معدل بالا گرفته‌اند، روی دیوار می‌چسبانند. بعد فکر کردم شاید این از ملزومات تمرکز باشد، یعنی احتمالاً آدمی که می‌خواهد در صفحه‌اش دیگران را به تمرکز دعوت کند نباید چندان رنگ‌ولعب صفحه‌اش را زیاد کند؛ چون نقض غرض خواهد شد. معمولاً هر وقت که یکی از آنها را باز می‌کردم، ده‌ها استوری داشتند. آنجا از طرفدارانی که گفته بودند با آموزه‌های آنها زندگی‌شان زیر و

رو شده است، تشکر می‌کردند یا سؤالاتی را که در خصوصی از آنها پرسیده بودند، جواب می‌دادند. وقتی زیر هر فهرست بخش نظرات را نگاه می‌کردی، صدها تشویق، «حسنت»، «دقیقا»، «درد» و «مثل همیشه عالی» پشت سر هم ردیف شده بود. انگار نوعی آیین پرستش در جریان بود و این مربیان تمرکز مثل نجات‌دهندگانی آمده بودند تا دست فالوورهای گمگشته‌شان را بگیرند و به ساحل خوشبختی برسانند. البته در بیشتر صفحه‌ها، برای مشتاق‌ترها، راه‌هایی تعبیه شده بود تا بیشتر و سریع‌تر پیشرفت کنند. بعضی از صفحه‌ها «کره‌های سنگی» می‌فروختند که هنگام تمرکز باید در دستت می‌چرخانیدی یا گیاهان مقدسی که می‌توانستید دود کنید تا محیط برای تمرکز بیشتر مساعد شود و در نهایت، اگر واقعاً می‌خواستید به جایی برسید، بهتر بود در کلاس‌های آنلاین یا حضوری مربی ثبت‌نام می‌کردید تا بصورت خصوصی یا نیمه‌خصوصی تکنیک‌های تمرکز را یاد بگیرید. در هر صفحه، دنیایی شلوغ و پرهیاهو زیر آن آلبوم تکراری عکس‌ها در جریان بود. دنیایی که زبان و کلمات خاص خودش را داشت، آیین‌ها و منسک‌های منحصر‌به‌فردی در آن جاری بود و راه ویژه‌ای را برای زندگی پیشنهاد می‌داد.

این دنیاها که تعدادشان هم کم نیست و به مربی‌های تمرکز هم محدود نمی‌شود، چطور باید تحلیل کرد؟ آیا باید آنها را فرقه‌هایی خطرناک و مسموم‌کننده به‌شمار آورد که منبع جعلیات و خرافات آرامش بخشند یا شیوه‌های جدید طرفداری و همبستگی؟

اینستاگرام «پیرو» را جایگزین «دوست» کرد

سال ۲۰۱۲ که اینستاگرام راه افتاد، آماندا مونتل دانشجوی زبان‌شناسی بود. وقتی برنامه را نصب کرد، اولین کلمه‌ای که نظرش را جلب کرد «فالوور» بود. فیسبوک کسانی که صفحه کسی را دنبال می‌کردند «دوست» می‌نامید اما «فالوور» - به معنی پیرو یا دنبال‌کننده - زنگ متفاوتی در گوش او داشت؛ او این واژه را

از زبان پدرش فراوان شنیده بود. پدر آماندا، وقتی ۱۴ ساله بود، بدون آنکه حق انتخاب داشته باشد، به اجتماعی فرقه‌گونه به نام «سینانون» پیوست که در بیابان‌های اطراف سان‌فرانسیسکو زندگی می‌کردند. سینانون در آغاز جایی بود برای مراقبت از معتادانی که به‌خاطر شدت وابستگی‌شان به موادمخدر از جامعه رانده شده بودند، اما بعداً هر کسی که به شیوه زندگی اشتراکی آنجا علاقه‌مند بود نیز می‌توانست به آن ملحق شود. رهبران سینانون ادعا می‌کردند که این اجتماع را به شیوه‌ای سوسیالیستی اداره می‌کنند. بچه‌ها را در پادگان مخروبه‌ای چند مایل دورتر از پدر و مادرهایشان نگه می‌داشتند، خیلی از زوجها بعد از پیوستن به سینانون به دستور رئیس فرقه، «چاک» (نام اصلی‌اش چارلز دیدریش بود)، از هم جدا می‌شدند و با کسان دیگری ازدواج می‌کردند.

پدر آماندا، بعد از سه سال از این فرقه گریخت، به دانشگاه رفت و به عصب‌شناسی متخصص تبدیل شد. با این حال، داستان‌هایی که از فالوورهای چاک در آن فرقه تعریف می‌کرد جزء خاطرات پررنگ آماندا در دوران کودکی بود.

مونتل به یاد می‌آورد وقتی که کلمه «فالوور» را در اینستاگرام دید، رو به دوستانش کرد و گفت «این برنامه را برای فرقه‌ها ساخته‌اند؟ حالا همه به فکر این نمی‌افتند که یک فرقه کوچک برای خودشان به راه بیندازند؟» طولی نکشید که سؤال مونتل به جواب رسید. با فراگیر شدن اینستاگرام، هزاران نفر بساط معنویت‌های جایگزینشان را آنجا پهن کردند. طالع‌بین‌ها، شمن‌ها، پیشگوهای وایکینگ، مروجان حکمت سرخ‌پوستی، کاهنان خودخوانده معابد باستانی، منجمانی که براساس اصول کهن ستاره‌بینی هر شب اعلام می‌کردند، هر زمانی برای چه کارهایی خوب است و سمت چه کارهایی نباید رفت.

شبکه‌های اجتماعی فرصت بی‌نظیری برای «مرئی شدن» این محفل‌ها به وجود آورد اما ماهیت آنها را نیز از جهت مهمی تغییر داد. بنابراین اگر بخواهیم صفحاتی را که در شبکه‌های اجتماعی حول چنین عقایدی ساخته شده‌اند، «فرقه» بدانیم، احتمالاً باید در تعاریف سنتی‌مان از این واژه بازبینی کنیم.

مراقب فرقه‌های افراطی باشید

روان‌شناسان، جامعه‌شناسان، دین‌پژوهان و دیگر متخصصان علوم انسانی تحقیقات وسیعی درباره فرقه‌ها انجام داده‌اند. بوز هرینگتون در مقاله‌ای در آتلانتیک می‌گوید در قدم اول باید تفاوتی قائل شویم بین گروه‌های دینی بی‌خطر و گروه‌های افراطی. او روزنامه‌نگاری تحقیقی است که خود سال‌ها عضو

این دنیاها که تعدادشان هم کم نیست و به مربی‌های تمرکز هم محدود نمی‌شود، چطور باید تحلیل کرد؟ آیا باید آنها را فرقه‌هایی خطرناک و مسموم‌کننده به‌شمار آورد که منبع جعلیات و خرافات آرامش بخشند یا شیوه‌های جدید طرفداری و همبستگی؟

یک فرقه افراطی بود و بعد از آنها گسست و مطالعه درباره سازوکار فرقه‌ها را شروع کرد. از نظر هرینگتون، ممکن است هر گروهی دارای «عقاید عجیب و غریب» باشند و انواع و اقسامی از آیین‌های جمعی را به جای آوردند اما فقط دسته کوچکی از این گروه‌ها راه افراط را در پیش می‌گیرند و به فرقه‌هایی خطرناک تبدیل می‌شوند. فرقه‌های خطرناک معمولاً در چند خصیصه مشترکند؛ از جمله اینکه در همه آنها به انجای مختلف با انتقاد و تردید درباره حرف‌ها و تصمیمات رهبران مخالفت می‌شود و از اعضا می‌خواهند تا اطاعتی بی‌چون و چرا از خودشان نشان بدهند. منزوی کردن اعضا و مجازات آنها در صورت تمایل به ترک گروه خصیصه مشترک دیگری است که اهمیت زیادی در افراطی شدن گروه دارد و در نهایت تلاش برای ساختن هویتی جدید از طریق تغییر اسم اعضا، بیرون کشیدن آنها به ستیزه فکری و رفتاری با عرف‌های جامعه. بدین ترتیب نوعی نگرش سرسختانه «ما در برابر آنها» در این گروه‌ها شکل می‌گیرد که می‌تواند اعضا را قانع کند تا علیه «دشمنان» خودشان به جنگ برخیزند. در مقابل، هر چه گروه بازرتر باشد و تلاش نکند تا خدمت به فرقه را به یگانه وظیفه اعضای خود تبدیل کند، احتمال کمتری دارد که به افراطی‌گری کشیده شود یا به اعضای خود آسیب‌های جبران‌ناپذیر بزند.

دود فرقه‌ها از اینستاگرام بلند می‌شود
حالا می‌توانیم به سؤالی بازگردیم که در ابتدای این نوشته مطرح کردیم: آیا این صفحه‌های پرطرفدار معنویت‌های جایگزین در شبکه‌های اجتماعی را می‌شود فرقه نامید؟ آماندا مونتسل، در کتاب جدید خود، «فرقه‌گرا: زبان تعصب»، این سؤال را از

ساخت فرقه‌ها و الگوهای زبانی و رفتاری آنها نباید به جمع‌هراسی یا وسواسی ناخوشایند در پرهیز از رفتارهای فرقه‌ای منجر شود. بلکه کافی است ابزارهایی داشته باشیم تا بتوانیم آنچه می‌شنویم را به شکلی انتقادی ارزیابی کنیم و هر جا لازم شد صحت‌سنجی کنیم و همیشه به خاطر داشته باشیم که زندگی پیچیده‌تر از آن است که بشود آن را در یک نفر یا یک گروه خلاصه کرد

منظر تازه‌ای می‌کاود. از نظر مونتسل، گوروها (مربی‌ها و مرشدها) ی اینستاگرامی، اگرچه مانند اسلاف خود، به شکل خستگی‌ناپذیری به فالوورهای خود وعده‌های عجیب و غریب می‌دهند و آنها را به وفاداری و پیروی دعوت می‌کنند اما از برخی از سمی‌ترین قابلیت‌های قبلی محرومند. مهم‌تر از همه اینکه آنها تا وقتی فعالیت‌هایشان به سطح شبکه‌های اجتماعی محدود است، نمی‌توانند پیروانشان را از نظر فیزیکی تهدید یا منزوی کنند. حتی پروپاقرص‌ترین فالوورهای این گوروها نیز در مقایسه با اعضای فرقه‌های قدیمی، آزادی قابل توجهی برای ترک کردن گروه و شنیدن حرف‌های دیگران دارند. با این حال، نباید گمان کرد که دوران فرقه‌ها کاملاً به پایان رسیده است. می‌توانیم بگوییم که فرقه‌ها هم حالت سخت خود را از دست داده‌اند، اما دودی که از آنها باقی مانده در جای جای جهان فرهنگی امروز استشمام می‌شود. آشکارترین جلوه این حضور را می‌توان در تکثیر و رواج عناصر زبانی دانست که مشخصه زبان «فرقه‌گرا» هستند.

زندگی را در یک نفر یا یک گروه خلاصه نکنیم

مونتسل در کتاب تحسین شده خود توضیح می‌دهد که چطور کلیشه‌های اندیشه‌خفه‌کن، دوگانه‌سازی‌های «مادر برابر آنها»، بیگانه‌هراسی، ارباب‌افکنی و جعلیات حالا به الگویی تبدیل شده است که حتی رهبران سیاسی عالی‌رتبه از آنها استفاده می‌کنند. این زبان فرقه‌گرایانه که اثر آن را از سیاست و رسانه تا باشگاه‌های ورزشی، تبلیغات تلویزیونی، کلیپ‌های کوتاهی که برای یکدیگر می‌فرستیم و صفحات شلوغ شبکه‌های اجتماعی می‌شود دید، آرام و ناخودآگاه، تبعات پیوستن به یک فرقه را به بار می‌آورد، حتی وقتی که بدون مزاحمت در خانه‌های خودمان نشسته‌ایم. این عناصر زبانی جذاب و اغواگرند که ما را عادت می‌دهند تا به گفتارهایی توجه نشان دهیم که جنجالی، افراطی و متعصبانه باشند. با این همه، چه کسی است که گاهی دلش نخواهد به جمعی عجیب و غریب بپیوندد؟ ما انسان‌ها نیاز عمیقی به تجربه‌های جمعی داریم. در ماهیت ماسست که بخواهیم دوشادوش دیگران به چیزی ایمان بیاوریم و برای رسیدن به هدفی تلاش کنیم.

مونتسل، در جمع‌بندی خود در کتاب فرقه‌گرا، نکته مهمی را در این زمینه یادآوری می‌کند: شناخت فرقه‌ها و الگوهای زبانی و رفتاری آنها نباید به جمع‌هراسی یا وسواسی ناخوشایند در پرهیز از رفتارهای فرقه‌ای منجر شود. بلکه کافی است ابزارهایی داشته باشیم تا بتوانیم آنچه می‌شنویم را به شکلی انتقادی ارزیابی کنیم و هر جا لازم شد صحت‌سنجی کنیم و همیشه به خاطر داشته باشیم که زندگی پیچیده‌تر از آن است که بشود آن را در یک نفر یا یک گروه خلاصه کرد.

یافته‌های جدید درباره سیاره‌ای شبیه زمین در خارج از منظومه شمسی

شواهدی نوری اندام روزنامه‌نگار

تحقیقات نشان داد یک سیاره خارج از منظومه شمسی بسیار داغ و مشابه مشتری که دمای آن به ۳۲۰۰ درجه سانتیگراد می‌رسد، اتمسفر چندلایه و مشابه زمین دارد. کارشناسان در سوئد و سوئیس با استفاده از یک طیف‌سنج با وضوح بالا به دانش بیشتری درباره اتمسفر پیچیده و عجیب این سیاره دست یافته‌اند که WASP-189b نام دارد.

این سیاره گازی بزرگ که در فاصله ۳۲۲ سال نوری از زمین قرار دارد و در مدار ستاره HD133112 دور می‌زند، در سال ۲۰۱۸ میلادی و با کمک پروژه WASP کشف شد. اکنون کارشناسان اعلام کردند اتمسفر این سیاره حاوی ترکیبی عجیب از اکسید تیتانیوم، آهن، تیتانیوم، کروم، وانادیوم، منیزیم و منگنز است.

پیش از این تصور می‌شود WASP-189b یکی از معدود سیارات در جهان باشد که دمای آن به اندازه‌ای بالا است که آهن را تبخیر می‌کند. سیاره مذکور یک و نیم برابر بزرگتر از مشتری است و فاصله آن با ستاره میزبان ۲۰ بار نزدیکتر از فاصله زمین تا خورشید است. به همین دلیل هر سال سیاره، فقط ۲/۷ روز زمین طول می‌کشد.

اما محققان معتقدند اتمسفر WASP-189b برخلاف ویژگی‌های عجیب‌اش، شباهت زیادی به زمین دارد. حداقل می‌توان ادعا کرد لایه‌های اتمسفر آن مشابه سیاره خاکی است. اتمسفر زمین نیز شامل چند لایه متمایز است که هر کدام ویژگی‌های خاص خود را دارند. در تحقیق جدید که در نشریه «نیچر

آسترونومی» منتشر شده، محققان برای نخستین بار نشان داده‌اند اتمسفر سیاره لایه‌هایی متمایز دارد، اما ترکیبات شیمیایی آن با جو زمین متفاوت است. محققان در این پژوهش از طیف‌سنج HARPS در رصدخانه‌ای «لا سیلا» در شیلی برای تحلیل دقیق WASP-189b استفاده کردند.

«بیبیانا پرینوت» محقق ارشد پژوهش از دانشگاه لوند در این باره می‌گوید: ما نوری که از ستاره میزان این سیاره منتشر می‌شود و از اتمسفر سیاره می‌گذرد را بررسی کردیم. گازهای موجود در اتمسفر بخشی از نور ستاره را جذب می‌کنند، مانند ازن که مقدار از نور خورشید را در اتمسفر زمین جذب می‌کند. ما با کمک HARPS توانستیم مواد موجود در اتمسفر را شناسایی کنیم.

سگ‌های رباتیک در مرز آمریکا و مکزیک در دسرساز شدند

گوین کنیلی مدیر ارشد عملیاتی گوست رباتیکز می‌گوید: این ربات ۴۵ کیلوگرمی که هیچ سلاحی ندارد، برای راه رفتن روی شن، صخره و تپه و همچنین محیط‌های ساخت انسان مانند پله‌ها مناسب است. ربات‌ها در آل پاسو (واقع در ایالت تگزاس) آزمایش شدند. این درحالی است که مأموران فدرالی که در مرزهای مکزیک فعالیت می‌کنند از مدت‌ها قبل به بدرفتاری با مهاجران و پناهجویانی متهم هستند که سعی در ورود به آمریکا دارند. دولت بایدن با انتقادات زیادی از سوی حامیان پناهجویان روبرو است.

جلوگیری کند. شرکتی به نام «گوست رباتیکز» این ربات‌ها را ابداع کرده که قبلاً نیز از رباتی چهار پا که اسلحه اسنایپر روی پشت آن قرار داشت، رونمایی کرده بود. وزارت امنیت میهن آمریکا اعلام کرد بخش تحقیق و توسعه آن نیروی کمکی برای همکاری با واحدهای گشت‌زنی فراهم کرده است. در پست وبلاگی این وزارتخانه آمده است: به دلیل تقاضاهای زیاد در این منطقه استفاده از ابزارهای مکانیکی چهارپای کمکی راه حلی هوشمند برای استفاده از منابع به حساب می‌آید.

استفاده از سگ‌های رباتیک برای گشت‌زنی در مرزهای آمریکا و مکزیک با انتقادات زیادی از سوی سازمان‌های حمایت از حقوق مدنی روبرو شده است. آمریکا مشغول آزمایش سگ‌های رباتیک برای گشت‌زنی در مرزهایش با مکزیک است و ادعا می‌کند این ابزارها به حفاظت از مرزها کمک می‌کنند. این درحالی است که بسیاری از گروه‌های حفاظت از حقوق مدنی از جمله «سیویل لیبرتی دیزستر» نسبت به این اقدام اعتراض کرده‌اند. آن‌ها از دولت خواسته‌اند با لغو این برنامه از ایجاد یک جامعه ضد مهاجر

رونمایی استون مارتین از سریع‌ترین شاسی بلند دنیا

برای این که DBX707 توانایی این را داشته باشد که از پس پیشرانه قدرتمندش بر بیاید، به یک گیربکس ۹ سرعته کلاچ خیس مجهز شده است که علاوه بر قابلیت تعویض دستی، دارای سرعت تعویض دنده‌ای به مراتب سریع‌تر از گیربکس نسخه استاندارد استون مارتین DBX است.

پیشرانه این خودرو از نظر فناوری و حجم، مشابه نسخه استاندارد است اما توسط مهندسان مرسدس و استون مارتین ارتقا داده شده است. سیستم هوارسانی، توربوشارژرها، آگزوز و پردازنده ECU برای DBX707 با نسخه استاندارد فرق دارد.

شتاب و سرعت خودروهای لاکچری شاسی‌بلند مشابه از مدل تازه استون مارتین کم‌تر است. برای مثال، لامبورگینی اوروس با حداکثر سرعت ۳۰۴ کیلومتر بر ساعت و بنتلی بنتایگا با حداکثر سرعت ۳۰۵ کیلومتر بر ساعت حرکت می‌کنند.

وزن خودرو استون مارتین شاسی بلند تازه ۲۲۴۵ کیلوگرم است. اندازه طول آن ۵۰۳ میلی‌متر، ارتفاع آن ۱۶۸ سانتی‌متر و عرض آن ۲۲۲ سانتی‌متر است. این خودرو قابلیت حمل پنج سرنشین را دارد. این خودرو اوایل بهار ۲۰۲۲ به بازار عرضه خواهد شد و ظرفیت مخزن سوخت آن ۸۷ لیتر است.

استون مارتین از خودرو تازه مدل DBX707 خود رونمایی کرده است که می‌تواند با حداکثر سرعت ۳۱۰ کیلومتر بر ساعت حرکت کند. قیمت اولیه این خودرو ۱۸۹ هزار پوند خواهد بود.

اجرا کننده مراسم رونمایی، «تس دالی»، مجری تلویزیونی بود. این اس‌یووی پرسرعت دارای پیشرانه ۴ لیتری هشت سیلندر نسخه استاندارد و صفر تا صد آن ۲/۳ ثانیه است. این برای خودروی که ۲۲۵۰ کیلوگرم وزن دارد اصلاً بد نیست. موتور ارتقایافته ۸ سیلندری به قدرت نسخه استاندارد DBX اضافه و یک ثانیه از زمان شتاب صفر تا صد آن کم کرده است.

لاودوگو

گردشگری

دل خوشی از پته‌های امروزی نداریم/۳۴
 برای مرمت قلعه پرتغالی‌ها با وزیر میراث مذاکره می‌کنیم/۳۵
 آیین سده در نوبت ثبت جهانی/۳۶
 هشدار: نوروز پُرسفر در پیش است/۳۸
 «بانجی جامپینگ» گنجانامه دومین سکوی پرش در
 خاورمیانه/۴۰
 حضور نئاندرتال‌ها در سمنان/۴۲
 گنج قارون، صبر ایوب، عمر نوح/۴۴

ماهنامه داخلی شرکت عقاب افشان
 شماره ۸۳ - دی و بهمن ماه ۱۴۰۰

ساده

8	6	3	4	5	2	9	7		
9	1	7		3		2			
			1			6			
	5				8	1		9	
6		8		1	4				
3	2			9	5	7		8	
4		9	5		1	3			
5		2							6
	7		2		3				

خیلی ساده

		8				9	5	6	7
3			2				1		4
4				5			8	3	
		7	9	3				8	
6	1		5	8	7	4	2	9	
9		2	6					7	
7	3	1	4	2	6	9			8
	6	4	8			5	7	1	3
8	5		1	7	3				6

متوسط

4	3								1
	1		6	9					
	7			1					
		1	2		6		5		
		8			9	1			
	5	4	1						
1			9	2					
			3	6	4		1		
6		3			1	9	4		

سخت

		5	4						
		4						5	
									8
				9	3		2	7	
3		1		8			7		
			9	4		6		3	
	1				7				4

دل خوشی از پته‌های امروزی نداریم

پژوهشگر تاریخی کرمانی گفت: دل خوشی از پته‌های امروزی نداریم؛ آن همه زیبایی، طراوت و ظرافت کجا و پته‌ای که این روزها به دست مردم می‌دهند کجا. سید محمدعلی گلاب‌زاده، پژوهشگر تاریخی، در آیین اختتامیه نخستین جشنواره کالاها و محصولات فرهنگی استان کرمان با محوریت پته که هم‌زمان با هفتمین دوره کشوری جایزه ملی فیروزه برگزار شد، بیان کرد: کرمان خاستگاه دوزندگی و بافندگی بوده است. وی افزود: نام دیگر کرمان کارمان است که از دو واژه تشکیل شده است؛ مان به معنای جایگاه و کار به معنی کار و تلاش، شهامت و شجاعت و بافندگی است. کرمانی‌ها هنوز به عنکبوتی که تار می‌تند «کاربافو» می‌گویند بنابراین یکی از تعاریف ویژه‌ای که برای کرمان می‌توان لحاظ کرد همین هنر بافندگی و دوزندگی است.

وی عنوان کرد: زنان کرمانی علاوه بر اینکه در کنار همسرانشان به امر کشاورزی می‌پرداختند، بچه را نیز به بغل می‌گرفتند و پرورش می‌دادند و در باقی فرصت‌ها پته می‌دوختند یا شال و قالی می‌بافتند.

گلاب‌زاده با بیان اینکه هنر پته‌دوزی فقط برای کرمانی‌ها شناخته شده نیست و در دنیا مطرح است گفت: نکته دیگری که در این

هنر نهفته است این است که پته به عنوان نماد تفکر و اندیشه و صلابت مردم کرمان به شمار می‌رود. وی ادامه داد: پته جقه سرو سرخمیده است و معنای آن این است که مردم کرمان در طول هزاران سال اگر چه در بسیاری از موارد آتش به زندگی آن‌ها افتاد اما هر بار ققنوس‌وار از میان خاکستر خود برخاسته و حیات خود را آغاز کردند؛ این مردم اگر همیشه در مقابل طوفان‌ها مجبور شدند مانند پته جقه سر خم کنند اما دوباره برخاستند و ثابت کردند زندگی در کویر جریان دارد.

گلاب‌زاده با بیان اینکه ما دل خوشی از پته‌های امروزی نداریم تصریح کرد: هنر قدیمی پته هنر خاصی بود، آن همه زیبایی، طراوت و ظرافت کجا و پته‌ای که این روزها به دست مردم می‌دهند کجا؛ به خاطر حفظ آبروی نیاکان مان هم که شده است کاری کنیم که پته به هنر اصیل خود برگردد.

سفیر پرتغال در دیدار با باستان‌شناس «دژ استعمار»

برای مرمت قلعه پرتغالی‌ها با وزیر میراث مذاکره می‌کنم

«سفیر پرتغال درخواست کرد تا کتاب «دژ استعمار» که اطلاعات نادری از کاوش‌های انجام‌شده در قلعه پرتغالی‌ها در قشم منتشر کرده به دو زبان انگلیسی و پرتغالی ترجمه شود و حتی تاکید کرد در صورت ملاقات با وزیر میراث فرهنگی، درباره کاوش و بازسازی قلعه پرتغالی‌ها با او مذاکره می‌کند.»

فاطمه علی‌اصغر، مدیر انتشارات دادکین در گفت‌وگو با ایسنا، اظهار کرد: کارلوس کوشتا نوبس - سفیر پرتغال در ایران - در دیداری که دوشنبه ۱۸ بهمن با اسماعیل یغمایی - باستان‌شناس و نویسنده کتاب «دژ استعمار» - در دفتر سفارت پرتغال در تهران داشت، گفت: «پس از این که خبر انتشار این کتاب را در روزنامه تهران تایمز خواندم به شدت علاقه‌مند شدم تا جزئیات بیشتری درباره این کتاب و باستان‌شناس آن بدانم. من مشتاق به خواندن و مطالعه کتاب‌های تاریخی هستم. اما از آن جایی که این کتاب گویای بخش مهمی از تاریخ کشورم بود به شدت برایم حائز اهمیت شد، بنابراین خواستم کتاب ترجمه شود، همچنین با باستان‌شناس آن ملاقاتی داشته باشم.»

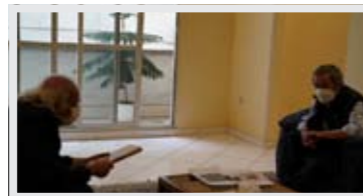
علی‌اصغر که در این نشست حضور داشته، با بیان این که این نشست دوساعت به دنبال دعوت سفیر پرتغال انجام شده است، به نگرش بی‌طرفانه و موشکافانه سفیر پرتغال به دریافت واقعیت تاریخی کشورش اشاره کرد و افزود: سفیر پرتغال در این نشست بارها بر اهمیت این کتاب به دلیل داده‌های علمی و تاریخی و روشن شدن ابعاد ناگفته تاریخ تاکید کرد و گفت «برایم بسیار جالب است که در ایران چه اندازه علم باستان‌شناسی پیشرفته و حائز اهمیت است.»

به گفته او، سفیر پرتغال خواستار ترجمه کتاب به دو زبان انگلیسی و پرتغالی شد و گفت: «سسخه‌هایی از این کتاب باید برای کتابخانه‌ها و مراکز فرهنگی کشورهای مختلف فرستاده شود و در صورت ملاقات با آقای ضرغامی، وزیر میراث فرهنگی ایران حتماً

درباره کاوش و بازسازی قلعه‌های پرتغالی در کناره خلیج فارس مذاکره خواهیم کرد.»

برای مرمت قلعه پرتغالی‌ها با وزیر میراث مذاکره می‌کنم

علی‌اصغر همچنین به درخواست اسماعیل یغمایی، باستان‌شناس پیشکسوت ایرانی از سفیر پرتغال اشاره کرد که با تقاضای

او قرار شده «اسناد، مدارک، نقشه‌ها و دست‌نویس‌های مربوط به قلعه‌های پرتغالی که در وزارت امور خارجه این کشور نگهداری می‌شود در اختیار این باستان‌شناس برای چاپ تکمیلی کتاب قرار گیرد.» مدیر انتشارات دادکین اظهار کرد: خوشبختانه سفیر پرتغال بسیار بی‌طرفانه با تاریخ کشور خود در گذشته مواجه شد و با پذیرش این که پرتغال در آن دوره استعمارگر به شمار می‌آمده خواستار تهیه و فرستادن کتاب به مراکز فرهنگی و علمی دنیا شد این در حالی است که نه تنها مسئولان وزارتخانه میراث فرهنگی ایران، بلکه تا کنون هیچ مسئولی از میراث فرهنگی قشم نیز اقدام به تهیه یک جلد از این کتاب برای بودن در کتابخانه میراث قشم نکرده است.

به گفته او، کتاب «دژ استعمار» بر پایه دو فصل کاوش باستان‌شناسی، اطلاعات نادری از دژ پرتغالی‌ها در قشم منتشر کرده است. در حالی که بسیاری از داده‌های این کتاب به دلیل نبود مراقبت‌های لازم و حفاظت‌های فیزیکی و کوتاهی مسئولان میراث فرهنگی تاکنون از دست رفته است. با تلاش بیست‌ساله اسماعیل یغمایی سرانجام گزارش کاوش‌های این باستان‌شناس پیشکسوت از لایه‌های مختلف قلعه پرتغالی‌ها اردیبهشت امسال توسط انتشارات دادکین منتشر شده است.

آیین سده در نوبت ثبت جهانی

مرکز جهانی
خبرنگار

سده از آیین‌های مهم ایرانیان به شمار می‌رود که با آداب و رسوم ویژه در غروب دهمین روز بهمن ماه که در گاهشماری زرتشتی مقارن با شانزدهمین روز از ماه بهمن (روز مهر ایزد) است، برگزار می‌شود. اقداماتی از سوی کشور برای ثبت جهانی این آیین تاریخی در حال انجام است.

زرتشتیان استان یزد آیین سده امسال را برای دومین سال پیاپی به علت شیوع ویروس کرونا به صورت مجازی برگزار می‌کنند.

منشا آیین سده به فرهنگ ایران باستان بازمی‌گردد که در آن آتش به همراه آب، باد و خاک از عناصر مقدس به شمار می‌رفته و در بسیاری از جشن‌های ایرانیان نقش کاربردی داشته است و این عناصر را گرامی می‌داشتند، همچنین ایرانیان باستان معتقد بودند آتشی که در این روز افروخته می‌شود، سمبل و نشانه گرم شدن زمین و آماده شدن برای ورود به فصل بهار است.

در بعضی ادوار که ایرانیان با محدودیت روبرو بوده‌اند، هیزم‌ها را بر بلندای کوه یا بالای پام‌خانه‌ها جمع می‌کردند و در آیین سده می‌سوزاندند اما امروزه مکان‌های مشخصی را برای افروختن آتش انتخاب و این آیین را در این مکان‌ها برگزار می‌کنند.

در این جشن زرتشتیان و موبدان به صورت حلقه، گرد آتش می‌ایستند و مردم در پشت سر آنها قرار می‌گیرند؛ در این مراسم موبدان دعای آتش نیایش می‌خوانند و سپس هیزم‌ها را آتش می‌زنند و در ادامه با آیین‌های شاد، به شاهنامه خوانی و اجرای موسیقی می‌پردازند؛ زرتشتیان در آیین سده معمولاً لباس‌های سفید و شاد بر تن می‌کنند.

نماینده زرتشتیان در مجلس شورای اسلامی گفت: آیین سده، ثبت ملی شده و پرونده آن به همراه کشور تاجیکستان در نوبت ثبت بین‌المللی در یونسکو قرار گرفته است.

اسفندیار اختیاری در گفت و گو با ایرنا افزود: آیین سده توسط ایران به عنوان کشور اصلی و کشور همراه تاجیکستان و دیگر کشورهای حوزه فرهنگی ایران ثبت خواهد شد که نشان دهنده گسترس این آیین است.

وی با بیان اینکه آیین سده، جشن احترام به یکی از بزرگترین آفرینش‌های پروردگار یکتا و بی‌همتاست، آتش را پدیده‌ای دانست که بدون آن امکان پیشرفت بشریت، علم و فناوری و وجود نداشته و این جشن را متعلق به کل انسان‌ها دانست.

نماینده زرتشتیان با تشریح اسطوره بیان شده در شاهنامه فردوسی در مورد پیدایش آتش، اظهار داشت: ما در این روز گردهم می‌آیم تا دانای

پیشدادی نسبت داده شده است، می‌دانیم شیوه کشت و کار و کندن کاریز و درخت کاشتن نیز در این دوره بوده است، بنابر آنچه در شاهنامه آمده است، روزی هوشنگ شاه برای شکار به دامنه کوهی می‌رود که ناگاه ماری سیاه می‌بیند و سنگی به طرف او پرتاب می‌کند هر چند سنگ به مار نمی‌خورد اما به سنگ دیگری برخورد می‌کند و در نتیجه جرقه‌ای از آن ایجاد و بوته‌ای روشن شده و آتش پدیدار می‌گردد.

فردوسی در این باره چنین می‌گوید:

بر آمد به سنگ گران سنگ خرد هم آن و هم این سنگ گردید خرد فروغی پدید آمد از هر دو سنگ دل سنگ گشت از فروغ آذرنگ جهاندار پیش جهان آفرین نیایش همی کرد و خواند آفرین که او فروغی چنین هدیه داد همین آتش آن گاه قبله نهاد یکی جشن کرد آن شب و باده خورد سده نام آن جشن فرخنده کرد

بلیوانی یادآور شد: به گفته بیهقی و بیرونی این جشن در دوران مختلف حتی پس از اسلام تا دوران مغول هم بوسیله مردم و سلاطین برگزار می‌شد، مرداویج در سال ۳۲۳ هجری (سده دهم میلادی) این جشن را با شکوه تمام در اصفهان برگزار کرد، چنانکه در تاریخ بیهقی آمده است، سلطان مسعود غزنوی نیز در سال ۴۳۰ هجری این جشن را برگزار کرده است.

موبدیار زرتشتیان استان یزد افزود: نظریه‌های جدیدتری که در متون قدیمی نیامده اند، دلیل نامگذاری سده را به عدد صد نسبت داده و آن را گذشت یک صد روز از زمستان بزرگ (آبان الی دهم بهمن که پایان چله بزرگ است) بیان می‌دارند که در این روز روشنایی و گرما افزون می‌گردد و طلوعی دیگر از خورشید آغاز می‌شود.

بلیوانی گفت: در شریف آباد اردکان یزد مراسم مشابهی به نام هیرمیا در روز اشتاد یزد و آذرماه بدون کبیسه برگزار می‌گردد که

این روز تا نوروز دقیقاً صد روز فاصله دارد به هر صورت پاسداشت و احترام به آتش و آب و باد و خاک در بین زرتشتیان و ایرانیان سابقه دیرینه دارد.

فلسفه پیدایش جشن سده

در خصوص پیدایش جشن سده اعتقادات گوناگونی وجود دارد از جمله اینکه در ایران باستان زمستان بزرگ از اول آبان ماه آغاز و تا دهم بهمن یا پایان چله بزرگ ادامه داشته است و این مدت صد روز است و معتقدند پایان چله بزرگ زمین نفس می‌کشد و گرم می‌شود و بعد از این تاریخ سرمای سختی پیش نمی‌آید از این رو جشن سده در واقع جشن گرمیاداشت انرژی و روشنایی و کاهش عمر زمستان بوده است.

در نظریه دیگری از شب چله تا نوروز که روزها طولانی‌تر می‌شده مردم روزها و شب‌ها را جدا می‌شمردند بنابراین از دهم بهمن ماه تا نوروز را مجموع صد روز و شب تشکیل می‌داده و به این دلیل به دهم بهمن سده می‌گفتند که به همین عدد صد اشاره دارد.

آیین سده زرتشتیان در نوبت ثبت جهانی سده، یکی از آیین‌های ایرانی است که در آغاز شامگاه دهم بهمن ماه یعنی روز آبان از ماه بهمن برگزار می‌شود، پیروان آیین زرتشت در دهمین روز بهمن ماه با افروختن هیزمی که مردم از پگاه بر بام خانه خود یا بر بلندی کوهستان گرد آورده‌اند، این جشن را آغاز می‌کنند.

گفته می‌شود این جشن همیشه به شکل دسته‌جمعی و با گردهمایی مردمان شهر و محله و روستا در یک‌جا و با برپایی یک آتش بزرگ برگزار می‌شد؛ مردم در گردآوری هیزم با یکدیگر مشارکت می‌کنند و بدین ترتیب جشن سده، جشن همکاری و همبستگی نیز است.

در این روز زرتشتیان با حضور در یک محل از شهر یا روستا در کنار هم، آتشی می‌افروزند و به نیایش خوانی و سرودخوانی و پایکوبی نیز می‌پردازند. هم‌اکنون حدود ۶ هزار نفر از پیروان آیین زرتشت در استان یزد زندگی می‌کنند، زرتشتیان یک نماینده در مجلس شورای اسلامی دارند.

هشدار؛ نوروز پُرسفر در پیش است

مقامات وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی ماه‌ها است که از «سونامی سفر» صحبت می‌کنند، چهار روز برپایی نمایشگاه گردشگری در تهران نیز بیشتر استان‌ها را به این نتیجه رسانده که در نوروز ۱۴۰۱ مسافران بیشتری به نسبت تعطیلات نوروز ۱۴۰۰ داشته باشند. با این وجود، هنوز اقدامی برای مدیریت سفرها آن هم در وضعیت ناپایدار و هشدارآمیز «امیکرون» مشاهده نمی‌شود که از سوی متولی پیش‌بینی شده و یا در دستور کار باشد. به نظر می‌رسد استان‌ها با وجود تجربه نوروز ۹۹ که به یک‌باره سفرها با تصمیم ستاد ملی کرونا لغو شد، از حالا هیچ پیش‌بینی و یا مدیریت بحرانی برای نوروز ۱۴۰۱ با این پیش‌فرض که ممکن است با تشدید سویه جدید کرونا محدودیت‌ها دوباره بازگردانده شود، ندارند و فعلاً فقط مشغول فروش خدمات سفر هستند.

بیشتر استان‌های شرکت‌کننده در نمایشگاه گردشگری تهران در پاسخ به این سؤال که «اگر محدودیت‌های کرونا در آستانه تعطیلات نوروز بازگردانده شود و مثل دوره‌های پیشین سفرهای جاده‌ای که حجم بیشتری از سفر ایرانی‌ها را به خود اختصاص می‌دهد، کنسل شود و سایت‌های گردشگری بسته شود، چه برنامه‌ای برای مدیریت مسافران وجود دارد»، با امیدوارند این اتفاق نیفتد یا ترجیح می‌دهند تا ستاد کرونا درباره بازگرداندن محدودیت‌های سفر تصمیمی نگرفته است همچنان به کار خود ادامه دهند و خدمات سفر بفروشند شاید رکود اقتصاد گردشگری استان‌شان را بتوانند جبران کنند.

از طرفی، رویکرد استان‌ها در نمایشگاه گردشگری تهران برای معرفی و تبلیغ ظرفیت‌هایشان که به روال هر سال سنتی و فارغ از نوآوری و خلاقیت بود، نشان می‌داد که برای مسافران بیشتر از ظرفیت استان، در نوروز هیچ برنامه‌ریزی مشخصی از پیش ندارند؛ مثلاً مسؤولان غرفه استان ایلام در حالی که می‌گفتند پیش از نمایشگاه تمام ظرفیت اقامتی استان به واسطه تورها برای نوروز تکمیل شده است، اما همچنان در حال تبلیغ برای سفر به این استان بودند و از میل و تقاضای مردم برای

مسافرت به ایلام سخن می‌گفتند، در حالی که هیچ برنامه‌ریزی‌ای برای سرریز مسافر نداشتند. این وضعیت در بیشتر استان‌های کشور مشهود است. علاوه بر این، با وجود هشدارهایی که درباره شروع پیک ششم کرونا در کشور داده شده است، اما در برنامه‌ریزی سفر از هم‌اکنون هیچ پیش‌بینی‌ای برای محدودیت‌های احتمالی صورت نگرفته که اگر مثل نوروز ۹۹ به یک‌باره شرایط «فوق‌العاده» در کشور اعلام شد و ستاد کرونا برای محدودیت سفر در نوروز تصمیم گرفت، چه تدبیری داشته باشد تا مثل گذشته، مسافر و تاسیسات گردشگری دوباره متضرر نشوند.

پس از گذشت دو سال درگیری با کرونا دیگر نمی‌توان اعلام بی‌تجربگی یا غافلگیری کرد، با این حال، هنوز آن‌چنان که باید بین ستاد مدیریت کرونا و وزارت گردشگری هماهنگی دقیقی مشاهده نمی‌شود و الگوی تعریف‌شده‌ای برای مدیریت سفر وجود ندارد، اگر چه در مقطعی به افرادی که دو دُر کامل واکسن را تزریق کرده‌اند اجازه سفر بدون محدودیت داده شده است، اما دیده می‌شود تاسیسات گردشگری و یا بخش‌های خدماتی سفر و حمل و نقل آن‌چنان به کنترل این موضوع متعهد نیستند و یا با

اغماض واکسن و تست مسافران را کنترل می‌کنند.

از سوی دیگر، آن‌چنان که برخی تاسیسات گردشگری گفته‌اند وزارت بهداشت نظارت دقیق، مستمر و پایداری در کنترل دستورالعمل‌های کرونا در این امکان ندارد و وضعیت بهداشت برخی رستوران‌ها، بین‌راهی‌ها و اقامتگاه‌ها به نظارت دقیق‌تری نیاز دارد، اگر چه معاونت گردشگری همواره تاکید دارد تاسیسات گردشگری از جمله مراکزی هستند که دستورالعمل‌های ستاد کرونا را دقیق و کامل اجرا می‌کنند.

علاوه بر این، از آن‌جا که نزدیک به ۷۰ درصد سفرها در ایران جاده‌ای انجام می‌شود و کنترل وضعیت اتوبوس‌ها، استراحتگاه‌ها و توقفگاه‌های بین‌راهی با وزارت راه است، این سؤال مطرح است که دو ماه باقی‌مانده تا نوروز، این وزارتخانه چه تدبیری برای ایمن‌سازی این مراکز و وسایل نقلیه عمومی

علاوه بر این، با وجود هشدارهایی که درباره شروع پیک ششم کرونا در کشور داده شده است، اما در برنامه‌ریزی سفر از هم‌اکنون هیچ پیش‌بینی‌ای برای محدودیت‌های احتمالی صورت نگرفته که اگر مثل نوروز ۹۹ به یک‌باره شرایط «فوق‌العاده» در کشور اعلام شد و ستاد کرونا برای محدودیت سفر در نوروز تصمیم گرفت، چه تدبیری داشته باشد تا مثل گذشته، مسافر و تاسیسات گردشگری دوباره متضرر نشوند.

برای استفاده کم‌خطر مسافران دارد؟ معمولاً بیشترین اعتراض‌ها در سفرهای جاده‌ای نیز به وضعیت بهداشت مراکز بین‌راهی به‌ویژه سرویس‌های بهداشتی مربوط می‌شود، برای بهداشتی کردن این مراکز با توجه به دو سال تجربه رویارویی با کرونا، برنامه‌ای وجود دارد؟ آیا کمپ‌های مسافرتی که مسؤلیت‌شان با شهرداری‌ها است، آماده پذیرش مسافران در پیک ششم کرونا هستند؟ امکانات محدود آن‌ها که اغلب هزینه قابل توجهی از مسافران به خاطر آن دریافت می‌شود، تجهیز و آماده شده است؟

آیا روی مدارس که هر سال از پذیرش مسافران عمومی برحذر داشته می‌شوند، اما برخی از آن‌ها خلاف این دستور عمل می‌کنند، نظارت بهداشتی می‌شود و برای نوروز ۱۴۰۱ چه تصمیمی در این‌باره گرفته خواهد شد؟ ظرفیت محدود بازدید برای موزه‌ها و سایت‌های گردشگری در نوروز چگونه رعایت خواهد شد و نظارت بر آن‌ها با توجه به نیروی محدود انسانی چگونه انجام می‌شود؟ سرکشی از موزه‌ها نشان می‌دهد در ماه‌هایی که این مراکز باز شده‌اند ظرفیت محدود بازدید در دوران کرونا به‌درستی رعایت نشده است، به طوری که برخی موزه‌ها در یک روز شاهد حضور یک‌هزار نفر بازدیدکننده بوده‌اند.

ستاد مدیریت کرونا که هشدار پیک ششم کرونا را داده و در دوره‌های گذشته سفر را یکی از عوامل انتشار ویروس در کشور دانسته است، از حالا برای مدیریت سفر و اجماع با سایر دستگاه‌های ذی‌ربط برای جلوگیری از یک وضعیت بحرانی دیگر، چه تدبیر و پیش‌بینی‌ای دارد؟ آیا قرار است در آخرین لحظات مسافران و تاسیسات گردشگری را که هزینه کرده‌اند و امکان بازگشت هزینه‌هایشان وجود ندارد یک‌بار دیگر غافلگیر کند؟ آیا قرار است مثل گذشته صورت مسأله را با محدود کردن سفر پاک کند یا تدبیر دیگری خواهد داشت؟

پرش ۴۲ متری همراه با تخلیه هیجان

«بانجی جامپینگ» گنجنامه دومین سکوی پرش در خاورمیانه!

غم، شادی، خنده، گریه، فریاد، سکوت، تحرک، سکون، انتظار، اشتیاق و ... حس‌های مختلف آدمی هستند که هر کدام، به نوعی رفتارهای ما را تحت‌الشعاع خود قرار می‌دهد. روانشناسان، جامعه‌شناسان و مردم‌شناس‌ها، هر کدام به نوعی این حس‌های آدمی را تعریف و تعبیر می‌کنند و برای افزایش یا کاهش آن نسخه می‌پیچند؛ اما آنچه مسلم است، وجود چنین حس‌هایی در تمام آدم‌هاست، حس‌هایی که برخی می‌توانند منفی‌های آن را کنترل کنند و مثبت‌هایش را افزایش دهند، و عده‌ای نمی‌توانند. این توانستن و نتوانستن، گاهی فطری (وراثتی است) و با شما به دنیا آمده) و برخی جاها هم اکتسابی (آنچه از راه سعی و کوشش بدست می‌آید) است؛ یعنی می‌تواند با ممارست، تمرین و تفریح تغییر کند.

راه‌های کنترل یا افزایش حس‌هایی که بر شمردیم در آدمی دو مسیر دارد، مسیر اول درون آدم‌ها و راه دوم در بیرون و خارج از اختیار انسان‌هاست. در یک حالت اولیه و طبیعی، انسان‌ها نیازمند این هستند که روح خود را به آرامش برسانند. بدیهی است که روح به عنوان راه‌برنده‌ی جسم، تمایلاتی دارد که فقط با خوردن و خوابیدن و برطرف کردن نیازهای جسمی، برطرف نمی‌شود، بنابراین نیاز به این دارد که به خواسته‌هایش توجه شود.

آدم‌هایی که زندگی عادی، سالم و طبیعی دارند، آدم‌هایی که بدن سالم و صحت عقل دارند، آدم‌هایی هستند که توانسته‌اند

تعدالی بین خواسته‌های روح و جسم‌شان ایجاد کنند.

روح هم نیاز به تفریح دارد. تفریح روح آن چیزی است که ما از وراثت، خانواده، اجتماع، مراکز آموزشی و تربیتی و ورزشی آموخته‌ایم و بر اساس سلیقه به برخی از آن‌ها میدان بیشتری داده‌ایم.

همانطور که برخی از اتفاقات برای جسم ما مضر است، برای روح هم برخی رخدادها مفید نیست. از همین روست که امروزه بسیار زیاد مردم از انرژی‌های مثبت و منفی صحبت می‌کنند، این‌ها به تعبیر ساده همان غذای سالم و ناسالم برای بدن است.

ما تا می‌توانیم باید انرژی‌های مثبت را

دریافت کنیم و این دست نمی‌دهد مگر اینکه هم در کلام، هم در رفتار و هم در اندیشه، از انرژی‌های منفی دوری کنیم، هیجان‌ات درونی ما اگر به درستی تخلیه نشوند ممکن است در مسیرهای انحرافی از درون ما بیرون بیایند؛ ورزش، ورزش‌های هیجانی در این راه خیلی به ما کمک می‌کنند که ما به درستی و در مسیر خوب، این هیجان‌ات را تخلیه می‌کنیم.

از میان هیجان‌اتی که باعث می‌شود، تخلیه هیجان‌ات روحی ایجاد شود می‌توان به انواع ورزش‌های هوایی (کایت‌سرفینگ، پاراگلایدر، تونل باد، پرواز با لباس بالدار یا وینگسوت، و ...)، دریایی (جت‌اسکی، موج‌سواری و ...) اشاره کرد. شاید از میان این ورزش‌های پرشی، ورزشی که بیش از بقیه برای عموم مردم قابل دسترسی است «بانجی جامپینگ» باشد.

همدان از جمله استان‌هایی است که در دهکده گردشگری گنجنامه دارای «بانجی جامپینگ» است. جالب است بدانید که «بانجی جامپینگ» همدان، بلندترین بانجی در ایران با ارتفاع ۴۲ متر و دومین بانجی دوبال (سکوی پرش) خاورمیانه است. این بانجی محدودیتی برای پرش خانم و آقا

ندارد و افرادی که از ۴۵ تا ۹۰ کیلو وزن دارند می‌توانند از این امکان استفاده کنند.

سورتمه ریلی گنجنامه

سورتمه، البته به اندازه‌ی «بانجی جامپینگ» نمی‌تواند در شما باعث ترشح آدرنالین شود، اما در نوع خود، و برای آدم‌هایی که کمتر حاضر به ریسک هستند یا وزن‌شان زیاد است بهترین پیشنهاد است. طول مسیر سورتمه ریلی گنجنامه، ۱۱۵۰ متر است، و در دل طبیعت الوند شما را به سرعتی معادل ۴۵ کیلومتر بر ساعت به گونه‌ای حرکت می‌دهد که احساس خوشایندی داشته باشید، حُسن دیگر سورتمه نسبت به «بانجی جامپینگ» این است که می‌توانید کودکان خود را هم همراه‌تان داشته باشید، خانم‌ها هم ترجیح می‌دهند تخلیه هیجان را با سورتمه امتحان کنند تا «بانجی جامپینگ».

غار آکواریوم گنجنامه

هر جا اسم غار می‌آید، ناخودآگاه به یاد غار علی‌صدر می‌افتیم، همان جایی و یکی پدیا در معرفی‌اش می‌گوید: «یکی از غارهای تالابی ایران و از معدود غارهای آبی جهان است.»

همچنین علی‌صدر دارای طولانی‌ترین مسیر قایقرانی درون غار در جهان است، اما غار آکواریوم اگرچه در همدان است اما با غار علی‌صدر چندین کیلومتر فاصله دارد.

اینجا - یعنی در غار آکواریوم گنجنامه - خبری از تخلیه هیجان‌ات درونی نیست، اینجا بیش از اینکه بخواهید تخلیه انرژی کنید، می‌توانید مخلوقات زیبای خداوند را ببینید و لذت ببرید، به نوعی بعد از تخلیه انرژی در بانجی و سورتمه، می‌توانید برای گرفتن انرژی‌های مثبت به سراغ غار آکواریوم بروید.

«در ساخت این غار آکواریوم که از غار علی‌صدر همدان الهام گرفته شده، تلفیقی از سنگ و صخره به زیبایی تمام در کنار آب به کار رفته‌اند که برای مسافران و گردشگران تور همدان بسیار جذاب است.»

آنطور که دهکده گردشگری گنجنامه به گردشگران اعلام کرده: «غار آکواریوم گنجنامه بزرگ‌ترین غار مصنوعی کشور است که پروژه ساخت آن در سال ۱۳۹۰ آغاز شده، آکواریوم در ارتفاع ۲۳۰۰ متری از سطح دریا قرار دارد و با مساحت نزدیک به هزار متر مربع توسط مجسمه‌سازان حرفه‌ای ایرانی و خارجی ساخته شده است.»

حضور نئاندرتال هادر سمنان!

در نتیجه بررسی روشمند باستان‌شناختی در منطقه ایوانکی در غرب استان سمنان، چشم‌اندازهای وسیعی از دوران پارینه‌سنگی و تعداد قابل توجهی دست‌ساخته‌های سنگی نئاندرتال کشف شد.

سیدمیلا هاشمی، عضو هیات علمی گروه باستان‌شناسی دانشگاه تربیت مدرس درباره این یافته توضیح داد: این بررسی در منطقه‌ای به وسعت حدود ۸۹۰ کیلومتر مربع با اهدافی چون مشخص کردن الگوهای پراکنش محوطه‌های پارینه‌سنگی احتمالی و بررسی سنن ابزارسازی کهن در منطقه غرب استان سمنان در شمال دشت کویر مرکزی انجام شد.

سرپرست این هیأت باستان‌شناسی افزود: در این پروژه محوطه‌هایی از غرب و جنوب‌غرب در چنداب، سنگاب، حسین‌آباد کورس، شسورقازی و یوسف‌آباد تا شرق و شمال‌شرق در نزدیکی شهر جدید ایوانکی و جنوب روستای بولان و کرک یافت شد. از این محوطه‌ها که هر کدام ابعاد چند کیلومتری دارند، تعداد قابل توجهی دست‌ساخته‌های سنگی کشف شد که تنها بخشی از آن‌ها به منظور مطالعات آزمایشگاهی، نمونه‌برداری شدند.

جدا شده‌اند.

این باستان‌شناس گفت: علاوه بر تراشه‌های ساده، انواع ابزارهای روتوش‌دار از نوع سنت پارینه‌سنگی میانی و شواهد بهره‌گیری از تکنیک «لوآلوا» نیز در میان مجموعه ابزارها به چشم می‌خورد.

او افزود: بهره‌گیری از این تکنیک در عرض‌های جغرافیایی مشابه با منطقه ایوانکی (عرض جغرافیایی منطقه: ۳۵ درجه شمالی) معمولاً به نئاندرتال‌ها منتسب می‌شود، از این‌رو، علاوه بر انسان خردمند، می‌توان ردپای انسان نئاندرتال را نیز در منطقه جست‌وجو کرد.

سرپرست این هیأت باستان‌شناسی با اشاره به این‌که مجموعه دست‌ساخته‌های گروه دوم که به دوران پارینه‌سنگی جدید منتسب هستند، شامل سنگ مادرهای تیغه و ریزتیغه حجمی (منشوری) و برداشته‌های تیغه و ریزتیغه ساده هستند، افزود: برخی تیغه‌ها لبه‌های همگرا یا پیکانی‌شکل دارند و برخی دیگر نیز به کمک روتوش به سرپیکان تبدیل شده‌اند.

هاشمی همچنین گفت: درصد سرپیکان‌ها، چه روی تراشه و چه روی تیغه‌ها نسبتاً بالاست و تعداد قابل توجهی از آن‌ها شواهدی از قرارگیری در دسته‌های چوبی را نشان می‌دهند که شاید اشاره‌ای به اهمیت شکار در چشم‌انداز پارینه‌سنگی منطقه ایوانکی باشد. انسان‌های نئاندرتال از جمله انسان‌های نخستین بودند که در ایران نیز زندگی می‌کردند و بیشتر در نزدیکی رودخانه‌ها حضور داشتند و تا کنون شواهدی از وجود آن‌ها در مناطقی از ایران از جمله مازندران و غرب پیدا شده است.

او با بیان این‌که تمام این محوطه‌ها روی مخروط‌افکنه‌های کهنی قرار گرفته‌اند که برای چندین هزار سال با رسوبات مختلف آبی و بادی پوشانده شده بودند، گفت: فرآیندهای فرسایشی موجب شده که پوشش رسوبات ریزدانه به مرور کنار رفته و قطعات سنگ ریز و درشت دوباره آشکار شوند.

نئاندرتال‌ها در سمنان هم بوده‌اند؟

هاشمی با اشاره به این‌که چنین سطوحی را در بیابان‌ها، سنگ‌فروش بیابانی می‌نامند، افزود: به دلیل این‌که این سطوح باستانی احتمالاً هزاران سال است که دوباره آشکار شده‌اند، سطح تمام قطعه‌سنگ‌ها، چه ابزارهای سنگی و چه سنگ‌های طبیعی، به تدریج هوازده شده و پوششی قهوه‌ای سوخته تا سیاه روی آن‌ها تشکیل شده است که به آن «جلالی بیابانی» می‌گویند. او ادامه داد: بررسی‌های مقدماتی حاکی از آن است که این چشم‌اندازها دست‌کم به دو دوره پارینه‌سنگی میانی و جدید تعلق دارند و مطالعات مقدماتی نشان داد که بخش عمده‌ای از دست‌ساخته‌های سنگی را تراشه‌های با ابعاد نسبتاً بزرگ و قابل ملاحظه تشکیل می‌دهد، تراشه‌هایی که به کمک ضربه با چکش سخت از روی سنگ مادرهای تراشه

فرهنگ و هنر

زندگی و سینمای «جت لی»/ ۴۶
چرا ماتریکس ۴ مهم است؟/ ۴۸
رابطه خودشیفتگی، هوش و باور به طالع بینی/ ۵۲
شش روش کاربردی برای خانه‌تکانی ذهن و کاهش استرس/ ۵۶
تغذیه: نسخه فراژنتیکی رشد قد/ ۵۸

برای کار در پاساژ آنتیک‌فروش‌های تهران چه چیزی لازم دارید؟

گنج‌قارون، صبر ایوب، عمر نوح

محمد مصدقیان
 روزنامه‌های ایران

«تیک‌تاک تیک‌تاک؛ صدای ساعت شماطه‌دار قدیمی است که در سکوت مغازه آنتیک‌فروشی پیچیده است. نمی‌شود راحت از اجناس مغازه چشم برداشت. از صورتک‌های کوچک کنده‌کاری شده روی آویز تمام‌نقره‌ای، از ابروهای به‌هم‌پیوسته ناصرالدین‌شاه روی جاشمی شیشه‌ای، ظرف‌های بلوری فرانسوی ۸۰ ساله با طرح گل سرخ و ...

پاساژ چهلستون خیابان منوچهری تهران مانند نمایشگاهی پرزرق و برق است. مغازه‌های آنتیک‌فروشی و اجناس خیره‌کننده آن در هماهنگی کامل با معماری و دکوراسیون این مکان قرار گرفته‌اند. پاساژی کم‌رفت‌وآمد که ۵۰ سال است در گوشه شلوغ تهران سکوتی لذتبخش دارد. این شغل مانند سابق پررونق است یا مانند بسیاری از مشاغل پیشین، در حال ازبین‌رفتن؟

همراه باد سردی که در خیابان منوچهری می‌پیچد وارد پاساژی می‌شوم و در پشتم بسته می‌شود. در جایم می‌ایستم و به نمای لوستری برنزی که از سقف روی حوض فیروزه‌ای آویزان است، خیره می‌شوم. نمای لوستری با قدمت ۱۰۰ ساله، کاری از کمپانی فرانسوی باکارات که از سال ۱۷۶۴ تولید کریستال‌های لوکس را آغاز کرده است. روی حوض ایرانی انگار قابی از یک نقاشی است. روی لبه‌های حوض گلدان‌های سبز خودنمایی می‌کنند و فرش‌های قرمز از ورودی تا دور حوض روی زمین پهن شده‌اند. دورتادور راهروهای این پاساژ سه‌طبقه ستون‌های چوبی نازک کنگره‌داری قرار دارد که آدم را یاد چهلستون اصفهان می‌اندازد. روی ستون‌های ورودی کاشی‌هایی با نقشی از گلدان‌هایی با گل‌های رنگارنگ چشم را نوازش می‌دهد. دور حوض ایرانی مغازه‌های آنتیک‌فروشی ویتروین‌های شلوغی پر از اجناس قدیمی دارند. داخل مغازه‌های می‌شوم و سر صحبت را با محمود ابرجی که قدیمی‌ترین دکان‌دار مجموعه است، باز می‌کنم؛ پیرمرد کت‌وشلوازی خوش‌پوش و خوش‌رو پشت

میز با یکی از دوستان گرم صحبت است. ابرجی بیش از ۴۰ سال است که کار در این فضا را تجربه کرده است. او از آقای باغستانی می‌گوید که با ذوق شخصی این پاساژ را بنا کرد و محمود هم چند سال بعد از افتتاح، کار را در این پاساژ شروع کرد. او از ضعیف‌شدن فضای کسب و کار می‌گوید و از روزهایی می‌گوید که توریست‌های بیشتری به ایران می‌آمدند و مردم انگیزه بیشتری برای خرید این اجناس داشتند. او ادامه‌دهنده شغل پدر است و حالا یکی از فرزندان هم علاقه‌مند این شغل نوستالژیک شده است: «یادگرفتن زیربوم این شغل فقط عشق و علاقه می‌خواهد». از او می‌پرسم از قدیمی‌های این بازار چه کسانی مانده‌اند که غمی در صدایش می‌پیچد و می‌گوید: «همه یا فوت کردند یا فروختند و رفتند. اینجا از من قدیمی‌تر نیست». ابرجی با سال‌ها سابقه در این کار می‌گوید: «اجناس خارجی ما ۸۰ درصد مال فرانسه است و ۲۰ درصد روسی. چون ذائقه مردم ما هنر این کشورها را بیشتر می‌پسندد.» کنار مغازه روبه‌روی، دیواری پر از کاشی‌های

قدیمی است و بالای کاشی‌ها نقش‌های کم‌رنگی از نقاشی روی دیوار است که منظره یک شکارگاه را نشان می‌دهد. نقاشی‌هایی که مرور زمان رنگ آنها را زایل کرده است. وارد مغازه دیگری می‌شوم که همه چیز در آن پیدا می‌شود؛ از سماورهای بزرگ برنجی روسی تا چراغ‌های نفتی که در دوره قاجار وارد ایران شد. مرد فروشنده پشت ویتروینی پر از تسبیح، مهر، انگشتر، سکه‌های قدیمی و جاسیگاری‌هایی با طرح‌های برجسته و رنگارنگ ایستاده است. او با خنده می‌گوید: «یکی کفترباز است، یکی ماشین‌باز. ما هم عشق این کار را داریم و گرفتار شده‌ایم. این کار فقط علاقه است و اگر بخوای درست حساب کنی، می‌بینی نمی‌صرفد. ما عاشق خرده‌ریز قدیمی هستیم و وقتی یک چیز قدیمی پیدا می‌کنیم یک طوری کیف می‌کنیم که انگار چلوکباب خورده‌ایم.» او هم می‌گوید مشتری کمی دارد و کار مانند سابق پررونق نیست. لباس زربافت قدیمی که پشت او به دیوار آویزان شده باعث می‌شود حواسم پرت شود: «این لباس زمان قدیم مد بوده و خان‌های قدیم می‌پوشیدند. تقریباً ۹۰ سال قدمت دارد و زربافت است با نقره‌هایی که در لبه‌ها کار شده است.» سقف چوبی پاساژ طبله کرده و نیاز به مرمت دارد اما راه‌پله‌ها کاشی‌هایی به رنگ‌های متنوعی دارد که روی دیواره آن کار شده و به نظر بسیار قدیمی می‌آید.

است که همه اینها را یکجا داشته باشد؟ کمی آن‌طرف‌تر از پاساژ، بورس لوازم آرایش است و راه راحت‌تری برای کسب معاش. می‌پرسم مسعود چرا این شغل را انتخاب کردی؟ می‌گوید: «راستش من تحصیلات عالیه در رشته کامپیوتر دارم و تا نوجوانی از این شغل خوشم نمی‌آمد اما کم‌کم دیدم تمام عشق من همین کار است و این شد که وارد این شغل شدم.» او با حوصله، اجناس مغازه را معرفی می‌کند و با تسلطی که به زبان انگلیسی دارد از شرکت‌های معتبر خارجی مانند «باکارات» یا «کریستوفل» فرانسوی می‌گوید: «همین حالا در کشور خودمان نقره‌کاری و قلم‌زنی‌های فوق‌العاده‌ای داریم که به‌مراتب از کارهای قدیمی این هنر ارزشمندتر و زیباتر هستند اما متأسفانه در نبود حمایت این هنرمندان کسی آنها را نمی‌شناسد.»

او شیشه ویتروین را کنار می‌زند و ظرفی بلوری را نشانم می‌دهد که ۱۰۰ سال است آب به خودش ندیده و ۱۵ میلیون تومان قیمت دارد: «مردم در شوش همین پول را برای ظرف چینی می‌دهند و دو سال بعد یک میلیون هم ارزش ندارد اما این جنس برود دوباره بیاید باز هم قیمت دارد. هر روز هم به ارزش این جنس‌ها افزوده می‌شود.»

هر چه بیشتر حرف می‌زنیم تصویر دقیق‌تری از این شغل در ذهنم ساخته می‌شود؛ شغلی که در این اقتصاد دیگر مانند سابق راه خوبی برای امرار معاش نیست. مسعود با خنده به یک جمله کلیدی در این صنف اشاره می‌کند و می‌گوید: «پدر بزرگم می‌گفت هر وقت خواستید چیزی بخرید سعی کنید اول خودتان خوشتان بیاید چون اگر ۵۰ سال فروش نرفت، هر روز دیدنش شما را اذیت نمی‌کند.» دوری در پاساژی می‌زنم و بیرون می‌روم. دوروبر پاساژ پر از فروشندگانی دستفروشی است که در بساطشان اجناس آنتیک دارند اما رونقی در کار نیست. انگار مشتری‌ها فقط برای خرید لوازم آرایشی به اینجا می‌آیند.»

زندگی و سینمای «جت لی»

مشهور است نیکسون از جت لی که کوچک‌ترین عضو تیم ملی وووشو چین بود، پرسید: «دوست داری محافظ شخصی من باشی؟» و او پاسخ داد: «دوست ندارم از شخص خاصی محافظت کنم، بزرگ‌تر که شدم از یک میلیاردر چینی دفاع خواهم کرد.»

فیلم «معبد شائولین» که سال ۱۹۸۲ میلادی وقتی اکران شد، نخستین تجربه سینمایی جت لی بود. آن زمان ۲۰ سال هم نداشت (متولد آوریل ۱۹۶۳) اما نقش آفرینی و هنرنمایی‌اش در این فیلم دیده شد و ستاره‌ای تازه در سینمای رزمی ظهور کرد. البته هموطنانش پیش از آن هم او را می‌شناختند و بسیاری از آنان حداقل

نامش را به عنوان یکی از قهرمانان وووشو شنیده بودند اما شهرت ناشی از موفقیت فیلم «معبد شائولین» از زمین تا آسمان با شهرت قهرمانی‌های ورزشی‌اش تفاوت داشت و مسیر دیگری پیش روی او باز کرد. داستان زندگی‌اش جذاب‌تر از همه فیلم‌های اوست. هنوز دو سالش نشده بود که پدرش فوت کرد و خانواده را در فقر تنها گذاشت. مادرش

به‌زحمت و با کار شبانه‌روزی چهار فرزندش را بزرگ کرد. جت لی کوچک‌ترین فرزند خانواده بود و جثه کوچکی هم داشت؛ اما استعدادش در هنر رزمی وووشو شکوفا شد و در همان سال‌های نوجوانی، رقبای بزرگسالش در این رشته را مغلوب کرد و قهرمان کشورش شد. نوشته‌اند در اولین قهرمانی زمانی که روی سکوی نخست ایستاده بود، همچنان قدش از نفرات دوم و سوم کوتاه‌تر بود. چند سال بعدی عمرش در مسابقات ورزشی و قهرمانی و اجراهای نمایشی در چند فستیوال گذشت و یکی از کسانی بود که در مراسم استقبال از ریچارد نیکسون در سفر به چین، مقابل رییس‌جمهور ایالات متحده آمریکا گوشه‌ای از هنر رزمی و باستانی وووشو

را به نمایش گذاشت. مشهور است نیکسون از جت لی که کوچک‌ترین عضو تیم ملی وووشو چین بود، پرسید: «دوست داری محافظ شخصی من باشی؟» و او پاسخ داد: «دوست ندارم از شخص خاصی محافظت کنم، بزرگ‌تر که شدم از یک میلیاردر چینی دفاع خواهم کرد.» لی همان حوالی ۲۰ سالگی - بعد از چند آسیب‌دیدگی - از حضور در مسابقات ورزشی کنار کشید و بازیگری را اولویت زندگی‌اش کرد. تا امروز دست کم در ۵۳ فیلم حضور داشته است.

کارگردانی سیلوستر استالونه) نقش آفرینی در کنار مجموعه‌ای از بازیگران سرشناس سینمای اکشن را هم تجربه کرد. زمان سونامی بزرگ سال ۲۰۰۴ در مالدیو بود و در یکی از سواحل این کشور استراحت می‌کرد. همان زمان شایع شده بود که آب او را برده و غرق شده است. اما هنگام برخورد موج بزرگ با ساحل، در اقامتگاهش بود و به زحمت خودش و دخترانش را به طبقه بالای آنجا رساند و از مرگ گریخت. یک بازی ویدئویی برای کنسول پلی‌استیشن ۲ هم بر اساس صدا و حرکات او ساختند که «جت لی: برخاسته برای شرف» نام گرفت و سال ۲۰۰۴ عرضه شد.

جت لی سال ۲۰۱۳ به شدت بیمار و رنجور شد و پرکاری تیروئید عملاً او را از پا انداخت. چند عکس از روزهای پس از اوج بیماری‌اش منتشر شد که برای بسیاری از ماطرفدارانش، «افول یک ستاره و پایان یک دوره» را تداعی می‌کرد. البته بیماری‌اش درمان یا حداقل مهار و حالش کمی بهتر شد.

جت لی سال ۲۰۱۳ به شدت بیمار و رنجور شد و پرکاری تیروئید عملاً او را از پا انداخت. چند عکس از روزهای پس از اوج بیماری‌اش منتشر شد که برای بسیاری از ماطرفدارانش، «افول یک ستاره و پایان یک دوره» را تداعی می‌کرد. البته بیماری‌اش درمان یا حداقل مهار و حالش کمی بهتر شد. اما از آن پس از پروژه‌های سینمایی‌اش کم کرده و بیشتر به کارهای خیریه می‌پردازد. در مصاحبه‌ای گفته بود همه حرف‌های مهمی که باید بزنم، قبلاً در سه فیلم از فیلم‌هایم زده‌ام: «رنج‌های یک نفر در قیاس با رنج‌های یک ملت اهمیتی ندارد» («قهرمان»، سال ۲۰۰۱)، «خشونت هرگز راه حل نیست» («افسارگسیخته»، سال ۲۰۰۵) و «بزرگ‌ترین دشمن هر کس، خودش است» («بی‌باک»، سال ۲۰۰۶).

چرا ماتریکس ۴ مهم است؟

سینمایی داخلی فرهاد
خبرنگار

پرسش بهتر، شاید این باشد: مخاطبان ناراضی ماتریکس، آیا اصلاً انتظار ساخت ماتریکس دیگری داشتند؟ البته که وقتی خبر تولید و پایان تولید ماتریکس به گوش رسید، همه منتظر بودند تا آن را ببینند ولی اساساً بعید است مخاطبان قدیمی سری ماتریکس که یکی از جذاب‌ترین خاطرات سینمایی خود را با آن فیلم‌ها سپری کرده بودند، انتظاری برای ساخت سری جدید داشته باشند. این هم البته در ابتدا مهم نیست، زیرا تجربه نشان داده تصمیم‌گیر نهایی در این باره، کمپانی‌ها هستند و نه مردم. کمپانی‌ها براساس تخمینی که از بازار دارند، تصمیم نهایی خود را درباره طرح‌های پیشنهادی می‌گیرند و کار تولید را آغاز می‌کنند.

تا اینجا یادآوری کردیم که ماتریکس ۴ شاید خیلی بدتر از مثلاً سری‌های جدید جنگ ستارگان یا فیلم «Blade Runner» جدید نباشد. اما به نظر می‌رسد ماتریکس ۴، بیشتر ذوق مخاطبان خود را مخدوش کرده است. این مؤلفه را هم «فعلاً» نادیده می‌گیریم که اصلاً ماتریکس‌پسندها چندان طالب آمدن ماتریکس دیگری نبودند. پس چیزی که به‌طور جدی باید درباره آن پرسید این است که چرا ماتریکس ۴ که فیلمی است با اکشن زیبا، داستانی پیچیده، مرتبط‌شده با گذشته، حتی با درون‌مایه‌هایی از فلسفه ماتریکس قدیمی (به این نکته دقت کنید

نه اینکه ماتریکس ۴، فیلم خیلی بدی باشد. شاید اگر قبلاً ماتریکسی در کار نبود و این فیلم داستان مستقلی داشت، دیدنی هم بود. حتی الان هم خیلی از ما، یک‌بار آن را دیده‌ایم. درضمن این سؤال را هم باید گوشه ذهن نگه داشت و آن اینکه کدام‌یک از سری‌های جدید شاهکارهای نوستالوژیک سینما، به جذابیت و رضایت‌بخشی اسلاف خود بودند؟ اگر هم برخی استثنا بودند، اغلب نبودند. فرض کنیم ماتریکس جدید هم یکی از آنها. پس مساله حادی وجود ندارد. اما گویا در مواجهه مستقیم با مخاطبان ماتریکس جدید، یک یأس و دلزدگی خاصی مشاهده می‌شود. آن‌ها ناراحت و ناراضی هستند. انتظار «این» را نداشتند.

هالیوود گذر کرده بود و فیلمسازان مؤلف هالیوودی اغلب به تکرار می‌پرداختند یا حداقل دیگر آن فروغ قدیمی را نداشتند و در شرایطی که جو غالب سینمای هالیوود از جنگ سرد گذر کرده و به‌سمت جنگ‌های آخرالزمانی با عرب‌ها، مسلمانان، موجودات فضایی و مانند آن حرکت کرده بود، مخاطبان سینما اثری را مشاهده می‌کنند که در اوج قدرت تکنیکی خود (ازجمله فیلمنامه قوی و منسجم که اولین نقطه در داشتن تکنیک قوی است)، می‌تواند درباره مساله انسان در عصر امروز سخن بگوید.

ماتریکس، فیلمی است که وراي همه اشارت‌های فلسفی خود، اشارت‌هایی که به اعتقاد نگارنده، بسیاری از آنها حضور در فرم اثر ندارند و بیشتر تلاشی هستند برای رنگ و لعاب فیلم، موفق شد درباره آخرالزمان با مخاطب سخن بگوید. در آن زمان انبوه فیلم‌های آخرالزمان‌گرای سیاسی یا صرفاً تکنیکی هالیوود نمی‌توانستند سخن قوی و معناداری داشته باشند. «End of Days» را مثلاً به یاد آورید. فیلمی با تکنیک بسیار قوی ولی در ادامه ژانر فیلم‌های مذهبی ترسناک، بدون آنکه نکته مهمی را بتواند با مخاطب در میان بگذارد. ماتریکس اما، از دل همه گفت‌وگوها و کنش‌های اثر، توانایی سخن گفتن با مخاطب دارد و این مخاطب، جوان هم هست. جوانانی که امروز میانسال شده‌اند و در حال تحمل آثار فیلمسازانی مانند نولان، شاید انتظار داشتند اگر ماتریکس دیگری می‌آید، ماتریکسی باشد که توضیحی جدی و نه توضیح‌نمای سرگرم‌کننده، درباره جهان امروز داشته باشد.

ماتریکس درباره سرشت جهان، سرشت انسان، نسبت انسان و تکنولوژی، تقابل آرمان‌های انسان با ساختار سرمایه‌داری حاکم بر جهان، نقش فرهنگ‌ها و تفکرات شرقی و مذهبی در این جهان و مانند آن توضیح می‌دهد و سعی می‌کند این توضیح، منسجم باشد. در توضیح ماتریکس قدیم، مخاطب اصلی جوانان هستند. جوانانی که از نظم موجود جهان و از نمایندگان این نظم یعنی

بروکرات‌های حاکم بر کمپانی‌ها و آژانس‌های امنیتی و پلیسی و... متنفر هستند و در آرزوی دنیای دیگری به سر می‌برند. ماتریکس توضیح می‌داد که چطور همه میراث گذشته انسان، به‌نوعی در ارتباط با همین آرمان‌ها و در محور پرسش از «کیستی انسان» قرار می‌گیرد. بماند که از نظر سیاسی، چنان‌که انتظار هم جز این نمی‌رود، سازندگان غش در معامله کردند و آرمان‌خواهی جوان را در حفظ وضع موجود بازتعریف کردند. وضعی که در آن باز هم ماشین‌ها هستند، باز هم انسان، محور بود و نبود چیزهاست و مادر این انسان، شهر منحوسی است که آدمی از نام بردن آن، شرمگین می‌شود.

ماتریکس قدیمی در زمانی اکران می‌شود که سال‌های طولانی تبلیغات نومحافظه‌کاران و فرقه‌های مختلف مذهبی نزدیک به آنها، بسیاری را متقاعد کرده بود که سال ۲۰۰۰ میلادی پایان این تاریخ است. پایانی که منجر به جنگ‌های آخرالزمانی و نابودی ریشه شر و ظهور انسانی جدید با محوریت «منجی» می‌شود. وقتی سال ۲۰۰۰ تحویل شد و اتفاق خاصی در جهان رخ نداد، برخی مومنان به این فرق، خودسوزی کردند. آن‌ها نمی‌توانستند نابودی ایده‌ای را که با خودشان وحدت یافته بود، تحمل کنند. برخی معتقدند جنگ‌های جرج بوش پسر در خاورمیانه در ارتباط با همین آموزه‌های شبه‌مذهبی فرق

نزدیک به نومحافظه‌کاران بود. در هر صورت و هر چه بود، ماتریکس توضیح آخرالزمان بود و توضیح مساله‌ای بسیار جدی برای انسان. توضیح درباره اینکه چرا اکثر انسان‌ها تغییر‌گریز و حتی تغییر‌ستیزند. توضیح اینکه چرا ماشین‌نیسم انسان را به اسارت کشانده است و راه خروج از این اسارت چیست. توضیح اینکه انسان و ماشین چه تفاوتی دارند (که از بدترین توضیحات فیلم است) و توضیح اینکه راه مبارزه با اسارت سازمان‌یافته زندگی ماشینی چیست و آن چیزی که ما در جست‌وجوی آن هستیم، چیست. صد البته که از ماتریکس یک به سه، رمق این گفت‌وگو گرفته شد و سرگرمی آن افزوده شد. اما به هر حال و در مجموع ماتریکس موفق شد. موفق شد که با مخاطب درباره جدی‌ترین مسائل روز جهان سخن بگوید و عده انبوهی را نیز سرگرم سازد.

این سخن گفتن ماتریکس را البته نباید به گراف، سخن گفتنی آغازین و معادل سخنان متفکران بزرگ دانست. قطعاً سخنان ماتریکس در نگاه اول، سرهم‌بندی مجموعه‌آرای مختلفی از فیلسوفان پست‌مدرن و تحلیلی و... تا آرای حکیمان شرقی و نمادهای مذهبی بود. اما این سرهم‌بندی، خوب بسته و موفق شد با مخاطبی که شاید چندان هم اهل تأمل و مکت نبود، سخن بگوید.

یکبار دیگر فیلم‌های جریان اصلی را که در یک دهه اخیر دیده‌اید، با خود مرور کنید. کدام‌یک از آنها بهتر از ماتریکس ۴ است؟ چرا برادران وارنر نباید در این بازار رقابت کنند و بخت خود را بیازمایند؟ این بخت‌آزمایی مشروع و مقبول است؛ چراکه معنای سینما دیگر متکی بر جهان سینمایی نیست

همان تصاویر پی‌درپی هجوم‌آورنده به چشم انسان است. سینمای امروز، سینمایی است که سینما نیست؛ صنعت تصاویر متحرک است و تابع قواعد ادراکات مغز.

ماتریکس، نه تنها جهان را بلعیده، بلکه خود سینما را هم تصاحب کرده است. سینمای ماتریکسی، سینمای اسیر تصویرسازی‌های کمپانی‌های بزرگ، نمی‌تواند تنها یادگار باقی‌مانده از انسان اعصار پیشین، یعنی «هنر» سینما را حفظ کند و انتقال دهد. در واقع با از بین رفتن «هنر» سینما، تنها هنر مدرن، تنها هنر عمومی جهان، به کتم عدم می‌رود و این یعنی پایان انسان و ظهور موجود دیگری که شاید باید آن را انسان-روبوت نام نهاد.

اهمیت ماتریکس ۴، در نفی ماتریکس است و در صحنه‌گذشتن بر همین تلقی ویرانگر از سینما. تلقی سینمای بدون جهان، سینمای بدون هنر، سینمای شوخی و فانتزی و ابتذال، سینمای ابزوردیسم. صحنه‌گذاران بر نهیلیسم و ماشینیسم و خداحافظی نه تنها با آرمان‌های انسان بودن، بلکه با خاطره آن. اهمیت ماتریکس ۴ در نابود کردن خاطره ماتریکس است و در نابود کردن خاطره زمانی که انسان سینما داشت. خاطره زمانی که انسان آرمان داشت، خاطره زمانی که انسان، وجود داشت.

دستما به فانتزی‌سازی، فیلمی است که جهانی را برای مخاطب خود خلق کرده بود. مسلماً هالیوود با این همه کارشناس خبره، ناآگاه از این نیست که به گردش انداختن سرمایه و رقابت اقتصادی با آثار رقیب، بدون ریسک ممکن نیست و ناآگاه نبوده است که درباره یک خاطره زیبای قدیمی مخاطبان خود ریسک می‌کند. اما کمپانی وارنر این ریسک را می‌کند؛ چراکه در سینمای امروز، بیش از این خلق جهانی سینمایی، موضوعیت ندارد.

یکبار دیگر فیلم‌های جریان اصلی را که در یک دهه اخیر دیده‌اید، با خود مرور کنید. کدام‌یک از آنها بهتر از ماتریکس ۴ است؟ چرا برادران وارنر نباید در این بازار رقابت کنند و بخت خود را بیازمایند؟ این بخت‌آزمایی مشروع و مقبول است؛ چراکه معنای سینما دیگر متکی بر جهان سینمایی نیست. این مهم نیست که شما چه ایده متفاوتی در فرم هنری یا چه بیان جدیدی در مسائل انسان به دست آورده‌اید. سینمای امروز، سینمای هجوم‌انبوهی از جلوه‌های ویژه خیره‌کننده است، سینمای ماجراهای معماگونه در فیلمنامه ولی بی‌غایت و بی‌معنا، سینمای شخصیت‌پردازی‌های بسیط و سطحی، سینمای معناستیز، هنرستیز، جهان‌ستیز. چنین سینمایی، به جهان نیاز ندارد؛ چراکه تبار هنری خود را به نفع تصویرسازی‌های رایانه‌ای از دست داده است.

سینما ولی اینچنین نبود. سینما، جهان داشت و با مخاطب خود سخن می‌گفت. سینما مسائل جدی جهان را پیش روی مخاطب خود می‌آورد و درباره آن با تماشاگر تخاطب می‌کرد. شاید سخنان به سینما آمده هیچ‌گاه سخنان اساسی و تاریخی بزرگی نبوده باشند، ولی سخنان مهمی بودند و از دغدغه‌های آدمیان. سینمای متأخر امروزی، سینمایی که در تبلت و گوشی هم می‌توان آن را یافت و دیگر هیچ نیازی به سالن و مناسک و آداب ندارد، سینمای عصر کرونا، سینمای آخرالزمان، بالطبع حرفی هم ندارد. حرف او

و آمریکاجویی جهانی؟ حتی فاقد توانایی در خلاقیت در فرم، به اولیه‌ترین معنای آن و صرفاً تکرار پی‌درپی خلق‌های قدیمی و اتکا بر نوستالوژی‌ها؟

اهمیت ماجرا در این نیست که ماتریکس چهارمی خلق شده است که کنار آثار کمپانی مارول یا دیگر اقتباس‌های هالیوود، به یک فانتزی‌کنار فانتزی‌های دیگر مبدل شده است؛ اهمیت ماجرا این است که این‌بار

را تخریب می‌کند و موفق نمی‌شود هیچ چیز جدی جدیدی خلق کند.

اهمیت این اتفاق چیست؟ آیا ناموفق بودن ماتریکس ۴ در عصر مارولیسیم، اهمیتی دارد؟ در میان انبوهی از پروژه‌های تصویری ابرقهرمانی تودرتوی فانتزی با هجوم انبوهی از جلوه‌های ویژه و فاقد هیچ رویکرد و محتوایی جز سرگرمی محض و در نتیجه تبعیت محض از اقتضانات نظام سرمایه‌داری متأخر

ساختمان باشکوه ماتریکس، اگر این نباشد، چندان ماندگار نمی‌ماند. ماتریکس در زمانی خاص، سخنی جدی بر زبان سینما آورد و این سخن جدی، جهان فانتزی ماتریکس را خلق و جدی کرد. ماتریکس یک تا سه، فیلم‌هایی جدی بودند. وجه تراژیک قربانی شدن منجی، مخاطبان بیشتر مسیحی این اثر را خیلی خوب راضی کرد: منجی باید قربانی شود تا شر از بین برود و راهی جز این نیست. هیچ هنری به نهایت جدیت نمی‌رسد، مگر اینکه با روشی تراژیک، مرگ و عدم را پیش چشم مخاطب خود بیاورد.

اکنون می‌توان فهمید که چرا ماتریکس ۴، مخاطبان قدیمی ماتریکس را ناراضی می‌کند. مخاطبان قدیمی ماتریکس، این فیلم را کمابیش زیسته‌اند. این فیلم برای آنها یادگار روزگاری جدی است و چالش‌هایی جدی، که صد البته هر کسی در حد خود و متناسب با حال خود جدیت آن را درک می‌کرد. ماتریکس ۴، این فانتزی دیدنی یک‌بار مصرف، تمام آن جهان شکوهمند ماتریکس قدیمی را تخریب می‌کند. تخریب جهان ماتریکس و ذهن شکل‌گرفته مخاطبان هوادار، فقط در این نیست که رویداد خاصی در ماتریکس جدید در جریان نیست. فقط در این نیست که هیچ جهان جدی و اتفاق جدی وجود ندارد. فقط در این نیست که رمق ماتریکس قدیمی، تا سه قسمت بیشتر جلو نمی‌رود و با مرگ تراژیک نشو، به زیباترین شکل ممکن پایان می‌یابد: هر چیزی که آغازی دارد، پایانی دارد. فقط در این نیست که از دیالوگ‌های عمیق و ماندگار ماتریکس خبری نیست، بلکه اینجاست که اصلاً فیلمنامه حتی نمی‌تواند رابطه قهرمان-ضدقهرمان را شکل دهد. شخصیت‌پردازی جدی وجود ندارد. جایگزین کردن نشو و ترینتی، امری تابع سلیقه فیلمساز نیست. در انیمیشن‌های مشقی ماتریکس یک، قهرمان داستان زن بود. ولی قهرمان زن، نمی‌تواند جهان و داستانی را بیافریند که یک سر آن به اسطوره و دین ربط داشته باشد. منجی در این اثر، باید که مرد می‌بود. ماتریکس ۴ بسیاری از وجوه ایجادکننده جهان ماتریکس

رمزگشایی از ریشه‌های شخصیتی گرایش به طالع بینی

رابطه خودشیفتگی، هوش و باور به طالع بینی

چرا برخی افراد ذاتاً به موضوعاتی مانند طالع بینی کشش و گرایش دارند؟ دانشمندان می‌گویند به نظر می‌رسد ویژگی‌های شخصیتی افراد در نوع دیدگاه‌شان به طالع بینی تأثیرگذار است.

«نیتون در حرکت خود به دور خورشید در برج قوس قرار گرفته است. پس متولدین ماه بهمن در این مدت، زندگی پرفرازونشیب و سختی خواهند داشت.» این نمونه‌ای از پیشگویی‌های رایج طالع بینی است که این روزها در سایت‌ها یا شبکه‌های اجتماعی می‌بینیم. همیشه در کنار کسانی که به طالع بینی باور دارند، افراد دیگری هم هستند که زندگی‌شان را بدون توجه به پیش‌بینی‌ها و هشدارهای طالع‌بینان می‌گذرانند و در نهایت هم به موفقیت‌هایی می‌رسند.

حالا سؤال این است چرا برخی افراد ذاتاً به موضوعاتی مانند طالع بینی کشش و گرایش دارند؟ دانشمندان می‌گویند به نظر می‌رسد ویژگی‌های شخصیتی افراد در نوع دیدگاه‌شان به طالع بینی تأثیرگذار است. محققان علوم شناختی سال‌هاست سؤال مهمی را مطرح کرده و در تلاشند با روش‌های آماری و پژوهش‌های علمی پاسخ آن را بیابند. سؤال این است که آیا می‌شود با شناسایی ویژگی‌های شخصیتی افراد، احتمال باورمندی آنها به موضوعاتی مثل طالع بینی را پیش‌بینی کرد؟ روانشناس‌ها و روانپزشک‌ها برای پیشبرد این تحقیقات اثر عوامل مختلف در میزان این باورهای خرافی را بررسی کرده و توانسته‌اند ویژگی‌های شخصیتی متنوع در هر فرد را در این باره بسنجند.

گرچه تحقیقات با گذشت زمان کامل‌تر خواهد شد اما نتایج یکی از تحقیقات اخیر اطلاعات جالبی از علل زمینه‌ای تمایل به طالع بینی را ارائه می‌دهد. محققان در پژوهشی که به تازگی در شماره مارس ۲۰۲۲ مجله Personality and Individual Difference منتشر شده است، ارتباط ویژگی‌های شخصیتی افراد، هوش، خودشیفتگی و استرس را با میزان باورمندی به طالع بینی تحلیل کرده‌اند. این اولین بار است که محققان اثر ویژگی‌های شخصیتی نظیر خودشیفتگی را بر باورهایی مانند طالع بینی بررسی کرده‌اند. آن‌ها در این مطالعه

چرخش سه‌بعدی انجام شد که از منابع بین‌المللی توانایی شناختی (ICAR) گرفته شده بود. این روش سنجش هوش با معیار معروف سنجش هوش «وکسلر» (WAIS) ارتباط دارد. تست هوش بزرگسالان و کسلر نوعی آزمون سنجش ضریب هوشی است که برای اندازه‌گیری هوش و توانایی‌های شناختی افراد بزرگسال بالای ۱۶ سال به کار می‌رود. در این آزمون پس از تقسیم هوش به دو نوع مهارت عمده (کلامی و عملکردی) از روش تحلیل آماری برای تعیین مهارت‌های خاص این دو حوزه استفاده می‌شود. در نهایت برای سنجش سازگاری تمام مواردی که درون پرسشنامه آمده است از روش آماری ضریب آلفای کرونباخ استفاده شده است.

سوگیری‌های شناختی، زمینه‌ای مساعد برای باور شبه علم

چطور هر ویژگی شخصیتی روی باورهای افراد تأثیر می‌گذارد و اثر هوش در تعدیل این باورها چگونه است؟ دکتر رضا پناهی، دستیار روانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی ایران و عضو کارگروه ارتقا و توانبخشی شناختی ستاد توسعه علوم و فناوری‌های شناختی، در پاسخ حمایت نمی‌کند.

محققان در ادامه از یکی از مدل‌های معتبر برای تحلیل شخصیت در روانشناسی در این پژوهش استفاده کرده و ویژگی‌های دیگری مثل هوش، خودشیفتگی، جنسیت و سن را هم به آنها افزودند تا نتایج جدیدتری به دست بیاورند. در نهایت بررسی نتایج مطالعات نشان داد ویژگی‌های شخصیتی در باور داشتن به اموری مثل طالع بینی تأثیرگذار است؛ به خصوص میزان هوش با این باورها رابطه منفی دارد؛ هر چه ضریب هوشی پایین‌تر، باورمندی به طالع بینی بیشتر. ارزیابی هوش در این مطالعه از طریق آزمون‌های

این سؤال می‌گوید: «یکی از ویژگی‌های شخصیتی که در این مطالعه بررسی شده، سوگیری شناختی یا عنوان «آپوفنیا» بوده است. این ویژگی از زمانی که نیاکان ما در دشت‌ها زندگی می‌کردند، همواره رایج بوده است.

به عنوان مثال وقتی یک بوته تسکان می‌خورد، این تصور را برای انسان‌های اولیه به وجود می‌آورد که حیوان درنده‌ای پشت آن پنهان شده است و حرکت بوته‌ها حتی اگر بر اثر وزش باد بود، باعث احساس خطر و فرار آنها می‌شد، این در نهایت شانس بقای موجود را افزایش می‌داد. ریشه این ماجرا به ویژگی‌های مغز برمی‌گردد که همیشه دنبال الگوسازی از اتفاقات تصادفی بوده است. در حقیقت میل به الگویی در مغز ما نهادینه شده و از زمان نیاکان بشر تا امروز با او جلو آمده است. این ویژگی باعث می‌شود همیشه در تلاش باشیم تا اتفاقاتی را که در حالت عادی به هم مرتبط نیستند، با الگویی مشخص به هم مرتبط کنیم.»

این محقق علوم شناختی می‌افزاید: «ما هنوز هم وقتی به ابرها نگاه می‌کنیم در آنها شکل‌هایی شبیه گوسفند، چهره انسان و دیگر الگوهای آشنای اطرافمان را می‌بینیم، پارچه یا لباسی که روی صندلی افتاده و با وزش باد حرکت می‌کند، ممکن است برایمان ترسناک به نظر برسد. مغز ما برای این که انسان، موجودی اجتماعی باشد، عادت کرده است در همه چیز، تصویری شبیه صورت انسان پیدا کند. این اتفاق به بخشی از مغز به نام «فوزیفرم» یا منطقه دوکی ارتباط دارد. در طالع بینی به این فرآیند الگوسازی، نوعی ظاهر علمی

مورد دیگری هم با عنوان پشتیبانی علمی به پرسشنامه اضافه شد تا مشخص کند افراد علاقه‌مند و معتقد به طالع بینی واقعاً درباره آن چطور فکر می‌کنند. آیا باور دارند که طالع بینی ریشه و اعتبار علمی دارد یا بی‌خبرند از این که علم از ادعاهای طالع‌بینان حمایت نمی‌کند

داده شده؛ در حالی که یافته‌های فیزیکدانان و اخترشناسان آن را تأیید نمی‌کند. مثلاً گفته می‌شود قرار گرفتن فلان سیاره در صورت فلکی به‌خصوصی پیامدهایی را برای افراد متولد آن برج فلکی به دنبال دارد که باز هم نوعی الگوسازی است؛ اما این بار بر اساس پدیده‌های نجومی، موقعیت سیاره‌ها و ستاره‌ها و همین موضوع باعث می‌شود برخی تصور کنند طالع‌بینی واقعاً علمی است. واقعیت این است که انسان‌ها به پیش‌بینی علاقه‌مندند و دوست دارند چیزهایی را بشناسند که می‌تواند روش‌های موفقیت را به آنها نشان بدهد.

شکل‌گیری الگوهای خاص در مغز با ویژگی مولکول‌های مغز ارتباط دارد که اصلی‌ترین آنها ترشح دوپامین است. مولکول‌های این هورمون، نیروی محرکه مغز به حساب می‌آید و به نوعی مهم‌ترین نقش را در ایجاد لذت و پاداش دارد. کسی که شیشه یا کوکائین مصرف می‌کند، به طور ناگهانی میزان ترشح دوپامین در مغز افزایش می‌یابد و دچار لذت و هیجانی خاص می‌شود. در پی این اتفاق فرد به هر جا نگاه کند، الگویی می‌بیند. این اتفاق در بین مبتلایان به اسکیزوفرنی هم می‌افتد.

رابطه خودشیفتگی، هوش و باور به

طالع‌بینی

دکتر پناهی با اشاره به نتایج این تحقیق در کشف رابطه ویژگی‌های شخصیتی با باورمندی به طالع‌بینی می‌گوید: «برای اولین بار در این پژوهش نشان داده شد خودشیفتگی می‌تواند با میزان باور افراد به طالع‌بینی ارتباط داشته باشد. علتش هم این است که در طالع‌بینی افراد به دنبال تأیید خودشان هستند و کمتر کسی است که وقتی سراغ طالع‌بینی می‌رود، به دنبال شنیدن اخباری مثل مرگ یا تصادف یا اتفاقات ناگوار دیگر باشد. بلکه مردم بیشتر به دنبال روش‌هایی برای خوشبخت‌شدن و خنثی کردن طلسم‌ها هستند. در حقیقت خودشیفته‌ها خود را محور دنیا می‌دانند و دوست دارند تمام عالم طوری پیش برود که آنها به اهدافشان برسند.»

این محقق حوزه علوم شناختی می‌افزاید: «سطح هوش بالاتر، اعتقاد به طالع‌بینی را در افراد کاهش می‌دهد. در حقیقت افراد باهوش

بر خلاف این که موضع علم درباره روش‌های طالع‌بینی و پیش‌بینی زندگی افراد از روی وضعیت ستاره‌ها کاملاً مشخص است اما باز هم این شیوه قدیمی مطالعه موقعیت اجرام آسمانی و ربط‌دادنش به وضعیت زندگی مردم در حال گسترش و حتی به‌روزشدن است.

از سیستم منطقی مغزشان بیشتر استفاده می‌کنند و درگیر تفکر سریع و الگوسازی نمی‌شوند. تفکر منطقی کمک می‌کند انسان‌ها کمتر گرفتار مسائل بدون شواهد علمی شوند. نکته جالب درباره این نوع تحقیقات این است که نتایج بر اساس روش‌های آماری ارائه می‌شود و ممکن است در بعضی از آنها به دلیل محدودیت‌ها و دشواری‌های دسترسی به جامعه آماری، تعداد افراد کمتری مورد تحقیق قرار بگیرند اما این نباید باعث شود تحقیقات متوقف شود یا چون دشواری‌هایی دارد به تعویق بیفتد بلکه نتایج هر پژوهش در کنار نتایج پژوهش‌های بعدی مورد استفاده است و همه اینها قرار است یکدیگر را تکمیل کرده و نتایج معتبرتری را به دست دهد.»

افزایش باورهای خرافی با افزایش استرس

بر خلاف این که موضع علم درباره روش‌های طالع‌بینی و پیش‌بینی زندگی افراد از روی وضعیت ستاره‌ها کاملاً مشخص است اما باز هم این شیوه قدیمی مطالعه موقعیت اجرام آسمانی و ربط‌دادنش به وضعیت زندگی مردم در حال گسترش و حتی به‌روزشدن است.

در این پژوهش افرادی که به طالع‌بینی باور دارند و برنامه‌های زندگی خود را بر اساسش تنظیم می‌کنند، مورد بررسی قرار گرفته‌اند. شناسایی ویژگی‌های شخصیتی افرادی که می‌توانند چنین باورهایی داشته باشند، هدف این تحقیق بوده است. داده‌های این تحقیق از طریق نظرسنجی آنلاینی که به شکل ناشناس در شبکه‌های اجتماعی به اشتراک گذاشته شده بود، به دست آمد. تحقیقات قبلی محققان نشان می‌دهد افراد در بحران‌های زندگی شخصی یا زمانی که جامعه دچار استرس است، بیشتر به طالع‌بینی روی می‌آورند. در حال حاضر جامعه جهانی در حال گذراندن دوران پراسترسی است. همه‌گیری کووید-۱۹ از یک سو و از دیگر سو تغییرات آب‌وهوایی که در برخی نقاط به فاجعه و بلایای طبیعی منجر شده، دوره‌های پرفشاری را برای زندگی مردم جهان ایجاد کرده است.»

سلامت

۱۱ راه مهم و حیاتی برای نجات از پیک امیکرون / ۶۰
۱۰ روش برای درمان سریع و فوری گلودرد / ۶۲
۱۰ نشانه بالا بودن قند خون / ۶۴

شش روش کاربردی برای خانه‌تکانی ذهن و کاهش استرس

تعریف فرهنگ لغت از خانه‌تکانی، حذف اقلام غیر ضروری از یک فضای نامرتب یا شلوغ است. این فرآیند را می‌توان برای اقلام فیزیکی ملموس در خانه یا محل کار شما مانند کتاب، مبلمان و لباس اعمال کرد. بی‌نظمی را می‌توان در مورد چیزهای غیر فیزیکی مانند افکار منفی، نگرانی‌ها و مسئولیت‌ها که دائماً ذهن شما را درگیر می‌کند نیز به کار برد. یک تقویم مملو از تعهدات بیش از حد، یا افرادی که خواسته‌های غیرضروری از زمان و توجه شما دارند، می‌تواند طاقت‌فرسا و باعث اضطراب شود. به چند روش ساده برای خانه‌تکانی ذهن و کاهش استرس اشاره می‌کنیم.

به‌هم‌ریختگی ذهنی

بسیاری از ما از داشتن مشغله ذهنی زیاد رنج می‌بریم. فکر به گذشته، آینده، شغل، درس، درآمد، ازدواج و ... ذهن شما را پریشان می‌کند و طبیعتاً منجر به کاهش تمرکز و کارایی شما می‌شود. در نتیجه ممکن است از خواب آشفته رنج ببرید که به نوبه خود با خستگی بیشتر مشکل را تشدید می‌کند. چند تکنیک ساده وجود دارد که می‌توانید از آنها برای کاهش استرس ذهن پریشان و ناآرام استفاده کنید. این‌ها به شما کمک می‌کند تا احساس آرامش و تمرکز بیشتری داشته باشید و منجر به خواب و بهره‌وری بهتر می‌شود.

۱. خلوت کردن فضای فیزیکی

خانه یا فضای کاری که به‌هم‌ریخته باشد، منجر به ذهن دره‌پرریخته می‌شود. محیط درهم و برهم به طور مداوم به مغز شما می‌گوید که کارهایی برای انجام‌دادن وجود دارد؛ سازماندهی، تمیز کردن، مرتب کردن. مغز احساس می‌کند توسط این محرک‌ها بمباران می‌شود و باعث استرس و اضطراب می‌شود. یک محیط زندگی نامرتب و منظم اثر روانی آرامبخش دارد.

۲. انجام‌دادن چند کار همزمان و اولویت‌بندی آنها

اگر فهرست کارهای شما پایان‌ناپذیر به نظر می‌رسد، به‌راحتی می‌توانید در تعداد زیادی

توقع‌تان را از خودتان پایین بیاورید. هر روز کارهایی را که باید در آن روز انجام شود انتخاب کنید. روی فهرست کوتاهی از مهم‌ترین وظایف خود تمرکز و سعی کنید مطمئن شوید که فقط این اولویت‌ها هستند که ذهن شما را به خود مشغول می‌کنند.

۳. قاطع باشید و از نه گفتن احساس ناراحتی نکنید

اگر تعداد قرارها و تعهدات در تقویم شما بسیار زیاد است، در نظر بگیرید که آیا همه آن‌ها کاملاً ضروری هستند یا می‌توان برخی از آنها را به تعویق انداخت، واگذار یا به طور کلی لغو کرد. خود را ملزم به شرکت در رویدادهای اجتماعی نکنید زیرا احساس می‌کنید که باید انجام دهید و مجبورید. کارهایی را انتخاب کنید که ارزش وقت و انرژی شما را داشته باشد.

وقت خود را با افرادی بگذرانید که سلامت روانی شما را تقویت می‌کنند. در فعالیت‌هایی شرکت کنید که از نظر شخصی یا حرفه‌ای برای شما مفیدند و اگر می‌توانید بقیه را کنار بگذارید. شاید گرفتن این تصمیمات یا گفتگوهای دشوار با رئیس خود در مورد انتظارات کاری غیر واقعی برای شما آسان نباشد. توانایی نه گفتن بدون عذاب وجدان می‌تواند به شما کمک کند.

۴. سد کردن سیل روزانه اطلاعات

حجم انبوه اطلاعاتی که هر روز از منابع متعددی در معرض آن قرار می‌گیریم، ذهن را به خود مشغول می‌کند. مغز ما توسط اخبار، رسانه‌های اجتماعی، وبلاگ‌ها، تلویزیون، پیام‌های متنی، ایمیل‌ها، گشت‌و‌گذار در اینترنت بمباران می‌شود. برای کاهش استرس و تنش در مورد مدت زمانی که صرف خواندن یا تماشای اخبار، استفاده از رسانه‌های اجتماعی، تماشای تلویزیون یا مرور بی‌هدف در اینترنت می‌کنید، منظم باشید.

برای خود محدودیت زمانی تعیین کنید و به آن پایبند باشید. برای این کار در اکثر گوشی‌ها قسمتی برای تنظیم ساعت مشخص برای استفاده از رسانه‌های اجتماعی وجود دارد. با آن می‌توانید حدودی را برای خودتان مشخص کنید. در مورد منابع اطلاعاتی که

برای خواندن یا تعامل با آنها انتخاب می‌کنید مجدداً فکر کنید. اگر قرار گرفتن منظم در معرض این منابع اطلاعاتی بر سلامت روان شما تأثیر منفی می‌گذارد، کمی از آنها فاصله بگیرید.

۵. بخشی از کارها را به ابزارها بسپارید

اگر تمام کارها را خودتان به خاطر بسپارید و به یاد آوردن فشار زیادی به ذهن خود وارد کرده‌اید. در عوض می‌توان بخشی از کارها را به کمک تکنولوژی یا ابزارهای ساده انجام داد. امروزه ابزارهای زیادی برای مدیریت کارها وجود دارد؛ از ابزارهای ساده قدیمی مثل دفترچه یادداشت تا اپلیکیشن‌های برنامه‌ریز و یادآور. برای کاهش بار ذهنی می‌توانید قسمتی از کارها را فهرست و یادداشت کنید. یا می‌توانید از یادآور گوشی استفاده کنید.

دفترچه‌های برنامه‌ریزی و planner در این راستا کمک‌کننده هستند.

۶. زمانی را برای استراحت اختصاص دهید
آرامش نه‌تنها برای یک بدن خسته بلکه برای یک ذهن شلوغ و کاهش استرس نیز ترمیم‌کننده است. تعدادی از فعالیت‌ها و تکنیک‌ها وجود دارند که می‌توانید امتحان کنید که به پاکسازی ذهن شما از افکار تهاجمی و درهم‌ریختگی ذهنی کمک می‌کند. مدیتیشن و مایندفول نویسی احتمالاً قدرتمندترین ابزار برای کمک به بازیابی وضوح ذهنی هستند. این شامل یادگیری تمرکز بر لحظه حال، روی تنفس و احساسات بدن شماست.

نتیجه‌گیری

همان قدر که به دستاوردهای زندگی اهمیت می‌دهیم، باید برای ذهن و جسم خودمان هم ارزش قائل شویم. در هر صورت همه این دستاوردها به کمک ذهن و بدن ما حاصل شده، وجود شما از دستاوردهایتان فراتر است و شما با آنها توصیف نمی‌شوید.

به‌هم‌ریختگی ذهنی بیش از حد می‌تواند تأثیر منفی بر زندگی شما به شکل اضطراب، اختلال خواب و احساس غرق شدن داشته باشد. استفاده از تکنیک‌های موجود در این صفحه به شما کمک می‌کند تا ذهن و زندگی خود را از نگرانی‌ها و افکار غیر ضروری و ناخواسته خالی، کاهش استرس را تجربه و حس آرامش روانی را بازیابی کنید.

اگر نگران کوتاهی قد کودکان تان هستید این مطلب را بخوانید

تغذیه؛ نسخه فراژنتیکی رشد قد

دکتر سید فاطمه الدین مله‌ری
متخصص تغذیه و رژیم‌درمانی

با یادآوری این موضوع که میزان نهایی افزایش قد هر کسی بین ۶۰ تا ۸۰ درصد تحت تأثیر عوامل ارثی و ژنتیکی انتقال داده شده از طریق پدر، مادر و دودمان‌شان تعیین می‌گردد و بین ۲۰ تا ۴۰ درصد فاکتورهای مختلف محیطی به صورت بازدارنده و یا مساعدکننده در تمامی طول دوران رشد از آغاز تا پایان در تجلی و عینیت بخشیدن به ظرفیت از پیش تعیین گردیده نقش آفرینی می‌نمایند، به تعدادی از این عوامل در نوشتارهای پیشین اشاره کرده‌ایم، ولی برای جلب توجه بیشتر شما به اهمیت ویژه‌ای که نقش این عوامل حتی فراتر از ژنوم دارند، می‌پردازیم.

تغذیه درست و سالم

یکی از مهم‌ترین و طولانی‌مدت‌ترین نیازها برای ادامه زندگی با نقش آفرینی ویژه در تمامی برهه‌های زندگی از جمله دوران رشد و بلوغ است، ولی سه اصل طلایی ثابت و تغییرناپذیر دارد که عبارتند از: تناسب، تعادل و تنوع.

یک چنین جیره غذایی در بردارنده ۵۰ ریزمغذی و ۲۰ متابولیت درشت‌مغذی در حد تعادل، ولی کافی برای میلیاردها سلول گوناگون سازنده بافت‌های تخصصی ارگان‌های متعدد تشکیل‌دهنده ساختار کلی بدن بوده و سلامتی را تضمین و نیروی مورد نیاز را فراهم و مصالح و ترکیبات گوناگون ساختاری، دفاعی، جایگزینی، ترمیمی، ارتباطی و کمکی را برای رشد و بالندگی و کسب مهارت‌های اختصاصی بافت‌های مختلف و هماهنگی و هارمونی موزون عملکرد آنها در تحقق اهداف عمومی از پیش برنامه‌ریزی شده و تطبیق، تعدیل و تعویض با تغییرات مورد انتظار و غیرمترقبه فراهم می‌سازد.

همان‌طور که برای ساختن و پرداختن یک برج استوار، مقاوم و قابل اطمینان با بهره‌گیری از خرد جمعی در چهارچوب نیازها، نیروی کار ساده و تخصصی و تقسیم کار، زمان‌بندی سیستماتیک و تأمین مصالح و ابزار کار لازم است، رشد و تکامل جسمی و ذهنی انسان از یک برج سر به آسمان کشیده مهم‌تر و پیچیده‌تر است.

در تمامی دوران کودکی و ایام تینجری که مراحل رشد قدی ادامه دارد، اختصاص زمان کوتاهی برای انجام ورزش‌های درخور سن و سال از ابعاد متعدد و مختلف نه تنها اثرات چشم‌گیری بر شکل‌گیری موزون استخوان‌ها و عضلات قد و بالا دارد، بلکه رفتار و کردار فردی و اجتماعی آنها را نیز شکل می‌دهد.

گرچه همه ورزش‌های مرسوم مفید و اثربخش هستند، ولی تعدادی از آنها در طول دوران رشد و پایان ایام تینجری بر افزایش طول مهره‌های ستون فقرات مفید و اثربخش‌تر هستند. حرکات ورزشی که توام می‌باشند با کشش و پرش مثل: پینگ‌پنگ، بدمینتون، والیبال، بسکتبال یا تنیس و یا پرش از روی طناب، اثرگذارتر هستند، البته شنا و دوچرخه‌سواری نیز برای تقویت عضلات، استخوان‌ها و ستون مهره‌ها بسیار مفید هستند.

به صورت کلی اختصاص یک ساعت ورزش در طول روز برای همه سنین مفید و سلامتی‌افزا است. از جمله ورزش‌های بسیار سالم مفید و آرامش‌بخش، پیاده‌روی، دویدن و حرکات کششی یوگا نیز هستند، البته حرکات ورزشی بسیار اثرگذارتری نیز وجود دارند که با مشورت با کارشناسان ورزش و تربیت بدنی می‌توانید مناسب‌ترین ورزش را با توجه به سن، جنس، کشش و علاقه فردی فرزند یا فرزندان تان انتخاب کنید.

منابع غذایی تاثیر گذار

منابع غذایی حاوی ترکیبات مغذی کلیدی تاثیرگذار در جهت تضمین و حفظ سلامتی و تأمین دستیابی به بالاترین توان جسمی، ذهنی، رشد و ترمیم در صورتی در دسترس کودکان و بزرگسالان ممکن می‌شود که:

- شیرینی و شربت‌های خانگی یا صنعتی یا نوشابه‌های رنگارنگ بدون رنگ گازدار و بدون گاز، تنقلات بی‌ارزش (هله‌هوله) و انواع و اقسام غذاهای آسان‌دسترس (فست‌فودها) حذف و یا به حداقل دفعات و مقادیر ممکن رسانیده شوند.

- جایگزین‌های سلامتی‌زا و تأمین‌کننده مواد مغذی کلیدی ترمیمی، دفاعی، ساختاری و حمایتی هدایتی به صورت متنوع و فراوانی عبارتند از: میوه و سبزیجات فصل به صورت پخته یا خام، انواع غلات کامل یا پرک شده یا فرآورده‌های حاوی سیبوس آنها، شیر و لبنیات، انواع گوشت‌های قرمز و سفید (بزیان و ماکیان) و یا جایگزین گوشت‌ها شامل تخم‌مرغ و یا مخلوطی از حبوبات، غلات، دانه‌ها و مغزهای آجیل آلات.

به مقدار معین و محدودی از روغن‌های جامد و مایع دارای اسیدهای چرب اشباع نشده تک‌باندی (MUFA) و چند باندی (PUFA) و همچنین قند و شکر در حداقل مقدار ممکن، البته در گسترده‌ی وسیع و متنوع گروه‌های تشکیل‌دهنده هر یک از منابع غذایی نام برده شده ترکیبات ریز و درشت‌مغذی‌های کلیدی بسیار اثرگذارتری بر روند رشد و بالندگی دارند که در سطور آینده توجه شما یاران و همراهان همیشگی‌مان را به نقش و اثر انکارناپذیر آنها سوق خواهیم داد. از پروتئین‌ها شروع می‌کنیم که آغازگر پدیده حیات هستند. در ساختار بدنی ما اشرف مخلوقات سنگ‌بنای تمامی سلول‌ها و بافت‌های تشکیل‌دهنده کشور صنعتی بدن ما را تشکیل می‌دهند تا میلیاردها واحد تولیدی با صدها هزار تولیدات مختلف امکان‌پذیر گردد.

گرچه همه ورزش‌های مرسوم مفید و اثربخش می‌باشند، ولی تعدادی از آنها در طول دوران رشد و پایان ایام تینجری بر افزایش طول مهره‌های ستون فقرات مفید و اثربخش‌تر می‌باشند. حرکات ورزشی که توام می‌باشند با کشش و پرش مثل: پینگ‌پنگ، بدمینتون، والیبال، بسکتبال یا تنیس و یا پرش از روی طناب، اثرگذارتر می‌باشند، البته شنا و دوچرخه‌سواری نیز برای تقویت عضلات، استخوان‌ها و ستون مهره‌ها بسیار مفید می‌باشند.

اکنون روی سخنم با کودکان، نوجوانان و جوانان است پروتئین‌ها چهارچوب تمامی بافت‌های جسم شما (از جمله استخوان‌ها، عضلات، غضروف‌ها و تاندون‌ها) را می‌سازند که نقش مهمی در بالا بلندی دارند و به علاوه با تأمین انرژی، توان بدنی شما را نیز برای فعالیت، رشد و ترمیم فراهم نموده و رشد کامل شما را امکان‌پذیرتر می‌سازند.

بنابراین گنج‌نابینن مقادیر کافی از منابع غذایی حاوی پروتئین در جیره غذایی که بتواند نیاز روزمره‌تان را فراهم سازد، تاکید و توصیه می‌شود.

گرچه میزان احتیاج افراد یکسان نیست و مقدار آن بستگی مستقیم با سن، جنس، میزان فعالیت‌های غیرآرادی و ارادی و سرعت رشد ورزش‌های انجام داده شده دارد، ولی برای الگوبرداری و تطبیق آن با نیاز واقعی هر فردی الگوی زیر ارائه می‌شود:

دختر خانم‌ها از سن ۹ تا ۱۸ سالگی، روزانه تا ۱۵۰ گرم پروتئین

آقا پسرها از سن ۹ تا ۱۳ سالگی، ۱۵۰ گرم

پسران از سن ۱۴ تا ۱۸ سالگی، ۲۰۰ گرم پروتئین

گرچه منابع غذایی پروتئین با مراجعه به هرم غذایی مصوب وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی چه حیوانی و چه گیاهی واحدهای مورد نیاز روزانه را مشخص کرده است، ولی غنی‌ترین منابع پروتئین‌ها، گوشت‌های لخم بدون چربی (چهارپایان، انواع پرندگان، ماهی‌ها و تخم‌مرغ)، مغزهای بادام، پسته، فندق، گردو، بادام هندی، مغز انواع تخمه‌ها، تلفیق حبوبات و غلات و ... هستند.

از ویتامین‌های محلول در چربی، ویتامین D3 از ابعاد مختلف نه تنها در استحکام بخشیدن استخوان‌های اسکلت و تراکم و تقویت عضلات بدن و رشد قدی کودکان و جوانان نقش دارد، بلکه در پیشگیری از بیماری‌های مختلف نیز تاثیرگذار است. توجه داشته باشید عدم تأمین نیاز دختر خانم‌ها به این ویتامین در دوران رشد باعث مهار روند جهش قد و عدم وزن‌گیری و تغییر شکل نهایی لگن و برش‌های موزون بدن‌شان می‌گردد. منابع غذایی ویتامین D ماهی‌های چرب، قارچ، حبوبات و شیر غنی شده است، البته تابش مستقیم آفتاب بر روی پوست موجب ساخته شدن ویتامین D فعال از پرو ویتامین D می‌گردد.

از ۱۶ ماده معدنی مهم و مورد نیاز بدن چند تایی در کوتاه و بلندی قد نقش بیشتری دارند، مثل روی و کلسیم. روی یکی از مهم‌ترین مواد معدنی با صدها نقش مختلف از جمله افزایش قد است.

۱۱ راه مهم و حیاتی برای نجات از پیک امیکرون

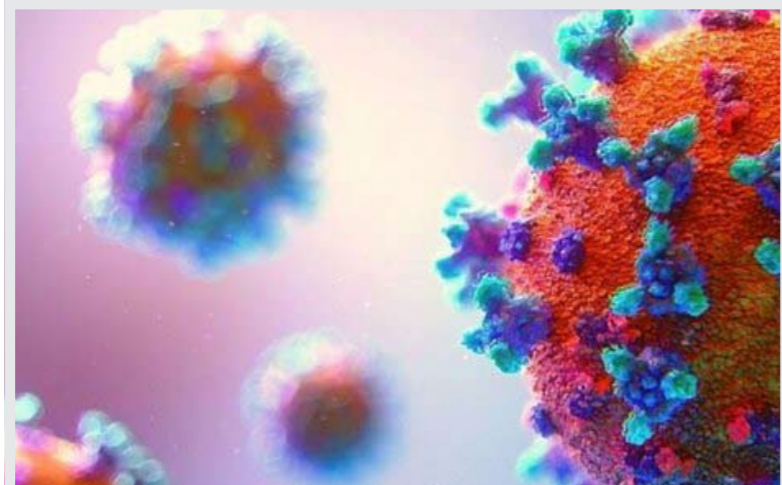
امیکرون سویه غالب کرونا شده و اکثر خانواده‌های ایرانی درگیر این بیماری شده‌اند. بنابراین علاوه بر تاکید مکرر بر استفاده از ماسک در فضاهای عمومی و رعایت فاصله اجتماعی چند نکته مهم و حیاتی را با هم مرور می‌کنیم تا انشاءالله از این پیک نیز به سلامت رد شویم:

OMICRON VARIANT

۱ طبق پیش‌بینی سازمان بهداشت جهانی، حداقل نیمی از مردم کره زمین درگیر ویروس امیکرون خواهند بود. بنابراین هرگونه علائم سرماخوردگی را حتی با تست منفی کرونا به حساب امیکرون بگذارید. در جریان باشید که کیت‌های موجود قادر به تشخیص کامل امیکرون نیستند. بنابراین سرخود تست ندهید و بی‌خود هزینه نکنید. به احتمال قوی جواب تست‌تان منفی خواهد شد و این در حالی است که ویروس در بدن شماست. کیت‌های موجود بین ۵۰ تا ۶۵ درصد قدرت تشخیص امیکرون را دارند. یعنی اندازه شیر یا خط یا حداکثر ۱۵ درصد بهتر از آن! لذا بدون نیاز به تست و اسکن ریه به پزشک مراجعه کنید و داروهای تجویزی را درست و دقیق مصرف کنید. امیکرون هر چند علائم شدیدی بروز نمی‌دهد ولی اصطلاحاً آب‌زیرکاه است. یعنی اگر بی‌توجهی کنید ممکن است زمانی به خود بیایید که ویروس پیشرفت کرده و کار درمان سخت‌تر شده است. پس همان اول کار، دارو بگیرید و به ویروس حمله و کارش را یکسره کنید. این هشدار را جدی بگیرید که با شیوع امیکرون در کشور، میزان فوتی‌ها نسبت به چند هفته قبل چهار برابر شده و می‌رود که دوباره سه‌رقمی شود. پس امیکرون هم مرگبار است. **۲** مدام با آب نمک رقیق (۹ گرم نمک + یک لیتر آب) غرغره کنید و داخل بینی

را بشویید تا آب از درون بینی به حلق برسد. این کار هم برای جلوگیری مفید است و هم برای تسریع درمان. می‌توانید یک پارچ یا بطری آب نمک تهیه کنید و همه اعضای خانواده را موظف کنید هر روز یک بار بینی و گلو خود را با آن شست‌وشو دهند؛ به ویژه بعد از این که از بیرون خانه آمدند. **۳** دمنوش زنجبیل و آویشن، هل، پونه، دارچین و ... بخورید ولی زیاده‌روی نکنید. آب زیاد بنوشید. **۴** ویتامین C و D از داروخانه تهیه و طبق دستور و به میزان مجاز مصرف کنید. از سایر داروهای مجاز و مواد طبیعی حاوی ویتامین‌ها هم استفاده کنید و سیستم دفاعی بدن‌تان را تقویت کنید. **۵** شربت لیمو (یک لیوان آب لیموترش + نصف قاشق چای‌خوری پودر زنجبیل + یک قاشق چای‌خوری نمک + عسل یا شکر سرخ) بخورید! اگر بیماری خاص یا مشکل فشار خون ندارید. **۶** ماندگاری ویروس کرونای دلتا روی سطوح، چند ساعت ولی ماندگاری امیکرون چند روز است. ضد عفونی کردن دست‌ها را جدی‌تر از قبل بگیرید.

- ۷** اگر دوز سوم واکسن کرونا را نزدیک و وقتش رسیده، حتماً بزنید! آسترانکا را هرگز پیشنهاد نمی‌کنیم. اگر هم دوزهای اول و دوم را نزده‌اید که بیشتر از بقیه در معرض خطر هستید. حتماً دریافت کنید. البته دریافت هر سه دوز هم ایمنی کامل ایجاد نمی‌کند ولی ریسک بیماری شدید و مرگ و میر را به طور ملموسی کاهش می‌دهد.
- ۸** اگر دچار آبریزش بینی هستید، سر خود داروهایی مانند آنتی‌هیستامین نخورید. آبریزش بینی باعث خروج مواد بیماری‌زا از بینی می‌شود و به سلامتی‌تان کمک می‌کند.
- ۹** بخور بگیرید؛ به ویژه بخور پیاز و بخور آویشن که بسیار مفیدند.
- ۱۰** اگر یکی از شرایط زیر را دارید در خطر بیشتری هستید و بیشتر مراقب خودتان باشید:
- بالای ۶۰ سال
- کودک
- وزن بالای ۱۰۰ کیلو وزن
- بیماری زمینهای و خاص
- عدم واکسیناسیون کامل
- دریافت داروهای سرکوب‌کننده سیستم ایمنی
البته این بدان معنا نیست که امیکرون برای بقیه خطرناک نیست. یادتان باشد که امیکرون سویه‌ای از همان کرونای وحشی است و معلوم نیست چه عوارض کوتاه‌مدت و درازمدتی بر جای خواهد گذاشت. بنابراین امیکرون برای هر فردی می‌تواند کشنده باشد. جدی‌اش بگیرید!
- ۱۱** دوره قرنطینه واقعی امیکرون پنج روز نیست حداقل ۱۰ روز است. اگر امیکرون گرفتید، حتماً استراحت مطلق کنید و حداقل ۱۰ روز بعد به دیدن افراد دیگر و مخصوصاً افراد در معرض خطر بروید.

۱۰ روش برای درمان سریع و فوری گلودرد

علل مختلفی باعث ایجاد گلودرد در افراد می‌شوند با این وجود، طبق ارزیابی‌های صورت گرفته بین ۷۰ تا ۹۵ درصد موارد گلودرد به دلایل ویروسی بوده‌اند از ویروس سرمایه خوردگی گرفته تا آنفولانزا، کووید ۱۹، اوریون و آبله مرغان.

از جمله مواردی که کم‌تر به عنوان عامل گلودرد شناخته شده‌اند می‌توان به عفونت‌های باکتریایی مانند عفونت از طریق استرپتوکوک گروه A اشاره کرد که از آن تحت عنوان گلودرد استرپتوکوکی یاد می‌شود.

محرک‌های محیطی مانند دود سیگار یا هوای خشک داخل خانه، بیماری رفلاکس معده به مری که نوعی اختلال گوارشی است که باعث بازگشت اسید معده به داخل دهان می‌شود، نفس کشیدن از طریق دهان و بیش از اندازه فریاد زدن یا صحبت کردن بیش از حد که باعث فشار آمدن به گلو می‌شوند از جمله موارد نادر، اما امکان پذیر و تأثیر گذار در ایجاد گلودرد هستند.

چه چیزی باعث می‌شود گلو تا این اندازه مستعد تحریک و عفونت باشد؟

بافت‌های بینی و گلو به عنوان اولین خطوط دفاعی برای مهاجمان احتمالی مانند باکتری‌ها، ویروس‌ها، دود، آلاینده‌های محیطی، هوای خشک و هوای سرد عمل می‌کنند. این بافت‌ها به مثابه موانعی برای جلوگیری از نفوذ بیش‌تر این مهاجمان و مواد استنشاق شده به بدن عمل می‌کنند. زمانی که عفونت به ناحیه بینی و گلو دسترسی پیدا می‌کند منجر به ایجاد التهاب می‌شود.

۱۰ توصیه برای درمان گلودرد

بسیاری از موارد گلودرد ناشی از ویروس‌های رایج، آلرژی‌ها و محرک‌های محیطی را می‌توان با اقدامات خود مراقبتی ساده درمان کرد:

۱- مایعات کافی بنوشید

سعی کنید روزانه هشت لیوان مایعات مانند آب، چای بدون کافئین یا سوپ مصرف کنید تا بدن خود را هیدراته نگه دارید و گلویتان خشک نشده و مرطوب باقی بماند.

۲- آب گرم به همراه نمک را غرغره کنید

آب گرم گلو را تسکین می‌دهد و افزودن نمک به آن می‌تواند به کاهش التهاب کمک کند. در آن صورت، درد کم‌تری را احساس خواهید کرد. هر سه ساعت یک بار نصف قاشق چای خوری نمک را در آب گرم حل کرده و مخلوط را غرغره کنید (مراقب باشید که قورت داده نشود)!

۳- خوردن عسل

مطالعه‌ای نشان می‌دهد که به طور خاص عسل مانوکا دارای خواص ضد التهابی، ضد ویروسی و ضد قارچی است و می‌تواند پوشش داخلی گلو را بپوشاند و میکروب‌ها را از بین ببرد و گلو را تسکین دهد. سعی کنید یک قاشق غذاخوری عسل را به یک فنجان چای گیاهی اضافه کنید. عسل حاوی گلوکز و فروکتوز است. بنابراین، اگر قند خون بالایی دارید مهم است که به این مسئله توجه کنید. هرگز به نوزادان زیر یک سال عسل ندهید. عسل می‌تواند حاوی باکتری‌هایی باشد که برای نوزادان بدون خطر نیست.

۴- خوردن قرص روی

نتایج سه مطالعه صورت گرفته نشان داد افرادی که روزانه ۸۰ تا ۹۲ میلی گرم قرص استات روی مصرف کرده بودند که بسیار بیش از دوز توصیه شده روزانه ۸ تا ۱۱ میلی گرم است مدت زمان سرماخوردگی‌شان کاهش یافته بود. به طور کلی، این قرص مدت زمان گلودرد را تا ۱۸ درصد کاهش داده بود.

۵- چای سبز غرغره کنید

چای سبز دارای خواص ضد التهابی است و ممکن است به مسدود کردن گلو درد کمک کند.

۶- مقداری زنجبیل را امتحان کنید

زنجبیل دارای خواص ضد التهابی قوی است. زنجبیل تازه را پوست گرفته و آن را به نازکی برش دقیق و در آب جوش قرار داده و اجازه دهید به مدت پنج دقیقه دم بکشد. این دم کرده را در طول بروز علائم حاد گلودرد به صورت روزانه مصرف کنید.

۷- استفاده از مکمل‌های گیاهی

ریشه شیرین بیان و نارون دو مکمل گیاهی قدیمی هستند که می‌توانند به رفع گلودرد کمک کنند. می‌توان آن‌ها را به شکل چای مصرف کرد.

۸- از خوردن آلاسکا لذت ببرید

ترکیبات سرد مانند بستنی آلاسکا برای تسکین گلودرد می‌توانند مناسب باشند. با این وجود، حواستان به محتوای قند و شیرینی آن باشد. هم چنین، می‌توانید آب دم کرده با میوه و گیاهان تازه را در فریزر قرار دهید تا یخ بزند و سپس آن را به صورت بستنی آلاسکای طبیعی مصرف کنید.

۹- رطوبت درون خانه را افزایش دهید

برای افزایش رطوبت هوای داخل خانه به منظور جلوگیری از خشک شدن گلو می‌توانید یک دستگاه بخور یا رطوبت ساز را در اتاق خواب خود قرار دهید. دستگاه بخور هنگام شب و خواب بسیار مفید است به خصوص اگر با دهان باز بخوابید حتی اگر به طور موقت به دلیل گرفتگی بینی باشد.

۱۰- مسکن‌های بدون نسخه را در نظر

گیرید

برای کمک به کاهش گلودرد استامینوفن، ایبوپروفن یا ناپروکسن را امتحان کنید. ایبوپروفن برای تسکین درد بیشتر دوام می‌آورد، اما عوارض جانبی بالقوه‌ای نیز دارد و ممکن است در برخی از بیماران منع مصرف داشته باشد. از مسکن‌های توصیه شده توسط پزشک معالج خود استفاده کنید

نتایج سه مطالعه صورت گرفته نشان داد افرادی که روزانه ۸۰ تا ۹۲ میلی گرم قرص استات روی مصرف کرده بودند که بسیار بیش از دوز توصیه شده روزانه ۸ تا ۱۱ میلی گرم است مدت زمان سرماخوردگی‌شان کاهش یافته بود. به طور کلی، این قرص مدت زمان گلودرد را تا ۱۸ درصد کاهش داده بود.

۱۰ نشانه بالا بودن قند خون

دیابت دو نوع دارد؛ نوع اول، تا قبل از ۴۰ سالگی در بدن نمایان می‌شود و غیر قابل پیشگیری است. نوع دوم، بعد از ۴۰ سالگی در بدن بروز می‌یابد که اغلب با سبک زندگی مناسب قابل پیشگیری است. نوع دوم آن رایج‌تر است و به علت سبک زندگی اشتباه به وجود می‌آید. نداشتن تحرک کافی، تغذیه نامناسب و اضافه وزن از دلایل به وجود آمدن دیابت در بدن هستند. دیابت نشانه‌های خاموشی در بدن دارد و متأسفانه گاهی وقتی متوجه وجود آن می‌شویم که به ارگان‌های اصلی و مهم بدن ما آسیب جدی وارد می‌کند اما ما می‌توانیم با شناختن و شناسایی نشانه‌های خاموش دیابت در بدن، مانع از آسیب به چشم‌ها، کلیه و قلب شویم. پس با ۱۰ نشانه خاموش دیابت در بدن آشنا شوید.

۱- دستشویی رفتن مکرر

اولین نشانه دیابت نوع دوم، تکرر ادرار است. در بدن ما میزان زیادی از قند (گلوکز) بدون استفاده وجود دارد که کلیه تشخیص دفع آنها را می‌دهد. در این صورت تعداد دستشویی‌رفتن‌ها زیاد می‌شود و در هر بار، میزان ادرار به طور محسوسی بیش از حد طبیعی است.

۲- تشنگی بیش از حد معمول

برای اینکه قند اضافی موجود در خون ما دفع شود، بدن تقاضای آب بیشتر می‌کند. کسانی که دیابت خاموش دارند، علائمی مانند تشنگی بیش از حد دارند.

۳- کاهش وزن بی دلیل

قندهای به‌دست‌آمده از مواد غذایی که برای سوخت ماهیچه‌ها و حفظ بقای بدن به آنها نیاز داریم، براحتی با ادرار از بدن خارج می‌شود بدون اینکه سلول‌های بدن ما بتوانند از آنها استفاده کنند. در این صورت است که فرد بدون هیچ رژیم غذایی و تحرک بیشتر، لاغر می‌شود.

۴- گرسنگی بیش از حد معمول

بالا بودن سطح قند (گلوکز) در بدن به معنای تأمین قند مورد نیاز ماهیچه‌های بدن نیست. در واقع، انسولین موجود در خون ما بخوبی برای بدن ما کار نمی‌کند و ما بیشتر و زودتر از حالت نرمال احساس گرسنگی مفرط می‌کنیم. این گرسنگی با افت فشار ناگهانی و سرگیجه همراه است.

۵- خستگی‌های همیشگی

خستگی‌های همیشگی برای بیماران دیابت

طبیعی است. خستگی‌ها به این دلیل به وجود می‌آیند که غذاها، سوخت لازم برای سلول‌های بدن را تأمین نمی‌کنند و قندهای به‌دست‌آمده از مواد غذایی دفع می‌شوند.

۶- حالات بدروخی

به علت وجود گلوکز اضافی در بدن، حالاتی مانند افسردگی‌های موقتی را تجربه می‌کنیم. پس راجع به تغییرات ناگهانی حال خود هم حساسیت‌های لازم را داشته باشید؛ به‌خصوص اگر بدون دلیل رخ می‌دهد.

۷- تاری دید

دیابت با مسدود کردن رگ‌های خونی پشت چشم‌ها، موجب تاری دید می‌شود. گلوکزی که بر اثر دیابت در خون ما وجود دارد نوع متفاوتی با گلوکزهای رایج برای سوخت بدن است و به همین دلیل به ارگان‌های بدن آسیب‌های جدی می‌رساند. اولین نشانه درمان دیابت، رفع تاری دید است به شرط آنکه هر چه سریع‌تر برای درمان اقدام کنید.

۸- تأخیر در بهبود زخم‌ها

دیر خوب شدن زخم‌ها و بند آمدن خون‌ریزی در هنگام بریدگی یا سوختگی، از نشانه‌های دیگر دیابت است. ممکن است این نشانه‌ها با کمبود فاکتورهای پوستی هم بروز کند که در هر دو صورت، بهتر است آزمایش‌های مربوط را انجام دهید و با پزشک خود در میان بگذارید.

۹- بی‌حسی و خواب‌رفتگی دست و پا

یکی از نشانه‌های خاموش دیابت، صدمه به رگ‌های عصبی است. این صدمات می‌تواند با بی‌حسی و خواب‌رفتگی‌های مکرر دست و پا، خود را نشان دهد که نباید به آنها بی‌تفاوت باشیم چون تخریب رگ‌های عصبی بدن، غیرقابل ترمیم است.

۱۰- عفونت‌های ادراری

وجود مقادیر بالای قند در ادرار، موجب جذب باکتری‌ها در ناحیه تناسلی می‌شود. بنابراین بیماری‌های باکتریایی و عفونت‌های ادراری می‌تواند از نشانه‌های دیابت باشد.

ورزش

توله دوباره «زن خوب» در ایران / ۶۶

پنج پرده از یک صعود بدون باخت / ۶۸

طلای خالص بوشهری! / ۷۱

درهای بوندسلیگا را به روی ایرانی‌ها باز کن! / ۷۲

[۶۵]

ماهنامه داخلی شرکت عقاب افشان

شماره ۸۳ - دی و بهمن ماه ۱۴۰۰

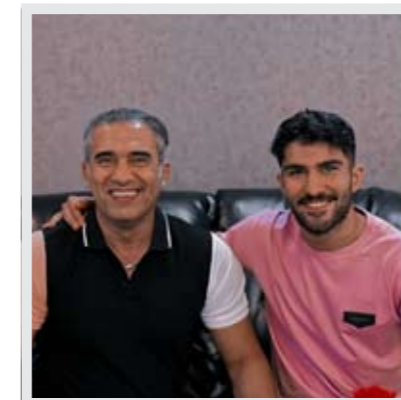
امیرعابدزاده که راه پدرش را می‌رود

تولد دوباره «ژن خوب» در ایران

تیم ملی فوتبال ایران این روزها با درآگان اسکوچیج در ابرها سیر می‌کند. شاگردان این مربی کروات در پانزدهمین بازی تحت فرماندهی درآگان، موفق به ثبت چهاردهمین پیروزی شدند تا با خیالی راحت، صدر جدول را از کره جنوبی که چند دقیقه‌ای با برتری برابر سوریه آن را در اختیار گرفته بود، پس بگیرند. ایران که در جریان مسابقات مقدماتی جام جهانی ۲۰۲۲ قطر توانسته بود با برتری برابر عراق جواز ورود به این مسابقات را به دست بیاورد، برای ایستادن در سید دوم جام جهانی نیاز دارد تا بازی‌های باقی‌مانده را هم ببرد. برتری برابر امارات که بعد از بازی با عراق رقم خورد، یکی از سه مأموریت سختی است که ملی‌پوشان داشتند. درآگان در شرایطی این روزها با تیم ملی یکی پس از دیگری به پیروزی می‌رسد که کارنامه بسیار خوبی در خط دفاعی دارد و تیمش در ۱۱ بازی اخیر فقط دو بار دروازه‌اش باز شده است. این اتفاق در شرایطی رخ داده که تغییر و تحولاتی در خط دروازه تیم ملی شکل گرفته و این بار دیگر خبری از علیرضا بیرانوند، دروازه‌بان و ستاره تیم ملی در جام جهانی، در ترکیب نیست. به طور مشخص در سه دیدار اخیر تیم ملی، اسکوچیج، علیرضا بیرانوند را روی نیمکت نشانده و امیرعابدزاده، پسر احمدرضا عابدزاده، یکی از اسطوره‌های ایران را به دروازه‌بان فیکس تیم ملی تبدیل کرده است.

امیر بر خلاف دیگر ژن‌هایی که در فضای اجتماعی ایران از آنها به‌خوبی یاد نمی‌شود، «ژن خوب» به‌معنای واقعی نشان داده است. تازه‌ترین نشانه‌اش بسته‌نگه‌داشتن دروازه تیم ملی در سه بازی اخیر است. او در این رقابت‌ها هر بار که به میدان رفته، کلین‌شیت کرده تا نشان دهد بی‌دلیل نیست که جای بیرانوند را در ترکیب اصلی تیم ملی گرفته است. گل نخوردن، تنها شاخصه متفاوت پسر عابدزاده بزرگ نیست، چون امیر بر خلاف بسیاری دیگر از دروازه‌بان‌های ایرانی، به شکل و سیاق هم‌تایان اروپایی‌اش، بازی با پای بسیار خوبی دارد و همواره می‌تواند با پاس‌های کوتاه، بلند و پاس‌های قطری، وضعیت خط دفاعی تیم رقیب را متزلزل کند. برای

تیمی که وینگرهای تندوتیزی مانند علیرضا جهانبخش و گل‌زن‌های آماده‌ای مانند مهدی طارمی و سردار آزمون دارد، چه چیزی بهتر از داشتن یک دروازه‌بان خوب که توانایی بالایی در دقت پاس‌های کلیدی داشته باشد؟ امیر عابدزاده جایگاه کنونی‌اش را به‌راحتی به دست نیاورده است. او سال‌ها در فوتبال اروپا تلاش کرده و مدت‌هاست که پشت خط دروازه‌بان برجسته‌ای همچون علیرضا بیرانوند مانده است. عابدزاده که در زمان حضورش در پرتغال به عنوان یکی از برترین بازیکنان لیگ شناخته می‌شد، در اوج هم شانس برای بازی کردن در ترکیب تیم ملی با حضور علیرضا بیرانوند نداشت ولی هرگز در مسیری که برای خودش تعریف کرده بود، تسلیم نشد. او که تشنه رقابت با ستاره‌های بزرگ دنیا از جمله علیرضا بیرانوند است، این روزها بیش از هر زمان دیگری تبدیل به مهره‌ای کلیدی در تیم ملی ایران و باشگاهش در لالیگای دو است. حضور امیر عابدزاده در ترکیب اصلی ماریتیمو در پرتغال و انتخابش به‌عنوان یکی از برترین بازیکنان فصل کافی بود تا مهارت‌های این دروازه‌بان فراتر از پرتغال دیده شود اما او انتخاب بحث‌برانگیزی داشت و به باشگاه پونفرا دینا در دسته دوم اسپانیا رفت.

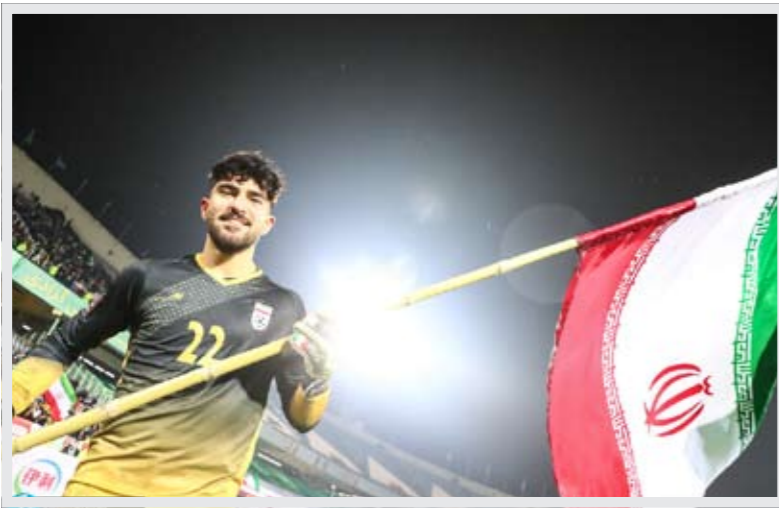
عابدزاده در شرایطی چنین انتخابی کرد که به نظر می‌رسید توانایی حضور در تیم‌های به‌مراتب مطرح‌تر را دارد اما گذر زمان نشان داد او در این تصمیم‌گیری نیز هوشمندانه عمل کرده است، چون علاوه بر آن که به کشور مورد علاقه‌اش در عرصه فوتبال رفته، توانسته نظر باشگاه‌های بزرگ اسپانیایی از جمله سویا را هم جلب کند. همین حالا شایعات زیادی است که خبر می‌دهد عابدزاده در تابستان پیش رو ممکن است پونفرا دینا را ترک کند و به سویا برود. این موضوع در حالی در رسانه‌ها مطرح شده و خود عابدزاده هم به طور ضمنی آن را گوشزد کرده که امیر فرصت دارد با همین باشگاه کنونی‌اش هم به لالیگا برسد. پونفرا دینا بعد از سپری شدن ۲۵ هفته از لالیگای دو این روزها با ۴۱ امتیاز در رده پنجم جدول رده‌بندی قرار دارد و با صدر جدول فقط هشت امتیاز فاصله دارند.

اتفاقاً بررسی آمار همین تیم، اهمیت حضور امیر عابدزاده در ترکیب پونفرا دینا را نشان می‌دهد. عابدزاده به محض ورودش به این تیم اسپانیایی به دروازه‌بان شماره یک تبدیل شده و عملکرد بی‌نظیری داشته است. در ۲۵ هفته‌ای که از این رقابت‌ها گذشته، او ۲۰ بار درون دروازه ایستاده و در این مدت فقط ۱۵ بار دروازه‌اش باز شده است! ثبت آمار هشت کلین‌شیت در این مدت به‌خوبی ارزش‌های امیر عابدزاده در پونفرا دینا را مشخص کند. با این حال فاکتور اصلی که می‌تواند اهمیت این دروازه‌بان ایرانی را در این باشگاه اسپانیایی نشان دهد، مربوط به پنج بازی‌ای است که او غیبت داشته و در زمین حاضر نشده است. نکته جالب این که پونفرا دینا در هیچ‌کدام از این دیدارها برنده نشده و به غیر از یک تساوی، چهار بازی دیگر را باخته است! برای اولین بار، امیر در هفته چهارم از فهرست بیرون ماند که پونفرا دینا بازی را دو بر صفر به ترفیع واگذار کرد. او بازی هفته نهم برابر سوسیداد

را هم از دست داد که بازی مساوی شد. در هفته شانزدهم و هفته بیستم، امیر عابدزاده به دلیل حضور در تیم ملی ایران، بازی برابر بورخوس و تریف را از دست داد که هر دو بازی با نتایج یک بر صفر و دو بر یک به سود رقبا رقم خورده است. سرانجام امیر عابدزاده یک بازی دیگر را هم در هفته بیست‌ودوم و به دلیل ابتلا به کرونا از دست داد که آن بازی را هم پونفرا دینا با نتیجه دو بر صفر به او ویدو باخت! نکته مهم‌تر این که در ۲۰ بازی‌ای که عابدزاده در این فصل در ترکیب این تیم اسپانیایی قرار گرفته، آن‌ها فقط دو بار

شکست خورده‌اند، شش بار برنده شده‌اند و بقیه دیدارها هم با نتیجه مساوی به پایان رسیده است. همان‌طور که در ابتدای مطلب عنوان شد، از این ۲۰ بازی، فقط در ۱۲ بازی، تیم‌های مختلف حاضر در لالیگای دو اسپانیا توانسته‌اند دروازه امیر عابدزاده را باز کنند.

او که این روزها بیش از هر زمان دیگری به آرزویش در دنیای فوتبال نزدیک شده، حالا ملموس‌ترین نمونه واقعی «ژن خوب» ایرانی است که نه تنها در ایران بلکه در اسپانیا هم طرفداران زیادی برای خودش پیدا کرده است.

فوتبال ایرانی مجوز ورود به جام جهانی قطر را کسب کرد

پنج پرده از یک صعود بدون باخت

پنجشنبه زیبا، پنجشنبه به یادماندنی، پنجشنبه باشکوه. این داستان یک غروب دلنشین است که سریع‌ترین صعود تاریخ تیم ملی ایران به جام جهانی در آن رقم خورد. یوزهای ایرانی در هفتمین هفته از مسابقات مرحله گروهی جام جهانی در منطقه آسیا، در ورزشگاه آزادی برابر عراق به برتری یک بر صفر دست یافتند تا با ۱۹ امتیاز در فاصله سه هفته به پایان رقابت‌ها، صعودشان به جام جهانی ۲۰۲۲ قطر را قطعی کنند. تیم ایران نمایش کاملاً برتری برابر رقیب داشت و در روزی که فهد طالب، دروازه‌بان حریف انواع و اقسام موقعیت‌های گل را از مهاجمان ما گرفت، تنها این مهدی طارمی بود که توپش را از خط دروازه حریف عبور داد؛ تک گلی که برای رزرو بلیت دوحه کافی بود.

کروات که ناچار شد در سخت‌ترین شرایط و زیر شدیدترین فشارها خودش را ثابت کند. اسکوچیچ دو سال پیش در شرایطی به شکل غیرمنتظره به عنوان سرمربی تیم ملی ایران منصوب شد که خیلی‌ها این انتخاب را برنتافتند. حتی نقد هم نبود. آن چه می‌دیدیم بیشتر به تمسخر پهلو می‌زد، او اما پذیرفته بود هدایت تیمی را به دست بگیرد که در آستانه حذف از مرحله اول انتخابی جام جهانی قرار داشت. ما بعد از باخت به بحرین و عراق در مرحله قبلی، اجازه کوچک‌ترین لغزشی نداشتیم. اگر اسکوچیچ شکست می‌خورد، منتقدان به‌شدت او را تحت فشار می‌گذاشتند. این مربی اما با پیروزی در هر

حضور در جام جهانی را به دست آوردیم. پس از آن تیم ملی سه بار دیگر هم در سال‌های ۲۰۰۶، ۲۰۱۴ و ۲۰۱۸ به جام جهانی رسید. روز پنجشنبه هم صعود ششم اتفاق افتاد. جالب است که ما در نخستین جام جهانی ۳۲ تیمی با آن مشقت به مرحله نهایی رسیدیم اما در آخرین دوره برگزاری مسابقات با این تعداد شرکت‌کننده، نخستین تیم آسیا و دوازدهمین تیم جهان بودیم که مجوز صعود را دریافت کردیم.

مرد روسفید میدان

بدون تردید، خوشحال‌ترین چهره روز صعود ایران، درآگان اسکوچیچ بود؛ سرمربی

چهار مسابقه آخر آن مرحله، تیم را به دور فعلی رساند و اینجا هم فعلاً از هفت بازی، شش مسابقه را با پیروزی پشت سر گذاشته است. شاید اگر بخت با اسکوچیچ یار بود و یکی از دو توپ تیم ملی به جای تیر دروازه به تور کره جنوبی بوسه می‌زد، رکورد صد درصدی این مربی هم حفظ می‌شد. به هر حال اما او حالا مرد روسفید میدان است.

کولاک علیه برف و بوران

حتی در تمام آن روزهایی که مهدی طارمی به خاطر تنبیه انضباطی بیرون از اردوی تیم ملی قرار داشت، همه می‌دانستند که استعداد فوتبالی این پسر حرف ندارد. او بهترین بازیکن حال حاضر ایران است و حیف بود اگر چنین سرمایه‌ای به خاطر برخی حواشی بیرون می‌ماند. تیم ملی بدون طارمی دو بازی قبلی را برد تا شاید خود مهدی هم یاد بگیرد که

«ستاره» و «تیم» در کنار هم کامل می‌شوند. خوشبختانه او به موقع به مدار برگشت و در اردوی جاری تیم ملی حضور یافت؛ اردویی که به خاطر غیبت سردار آزمون در آن، آمادگی طارمی می‌توانست خیلی تعیین‌کننده باشد. مهدی البته در مسیر رسیدن به تهران دچار مشکلات عجیب و غریبی شد. او در برف و سرمای ترکیه گیر افتاد و تنها ساعاتی پیش از مسابقه به تهران رسید، اما با این حال درآگان اسکوچیچ از این بازیکن در ترکیب اصلی استفاده کرد تا او هم زهرش را به عراق بریزد و با خسته‌ترین بدن ممکن، گل سه امتیازی مسابقه را بزند. از این طارمی در جام جهانی جادوهای قشنگ‌تری خواهیم دید.

چه بوسه دلچسبی

برای دومین بازی پیاپی، این امیر عابدزاده بود که در ترکیب اصلی تیم ملی قرار گرفت.

با اعتماد درآگان اسکوچیچ، امیر مزد تلاش خستگی‌ناپذیرش در رده باشگاهی را گرفت. ستاره فوتبال ایران که پارسل در لیگ پرتغال و امسال در دسته دوم اسپانیا عالی عمل کرده، در چارچوب دروازه تیم ملی هم نمایش بی‌نقصی داشت. او موفق به کلین‌شیت شد اما چیزی که بیشتر به چشم آمد، اعتمادبه‌نفس امیر بود؛ شاید میراثی ارزشمند از پدرش احمدرضا. امیر همچنین با شروع مجددی‌های خوبش توانست نظر منتقدان را جلب کند و به این ترتیب شاید نیمکت‌نشینی علیرضابیرانوند همچنان تداوم یابد. عابدزاده شب خوبش را زمانی کامل کرد که بعد از سوت پایان بازی، مقابل پدرش زانو زد و دست او را بوسید؛ یک لحظه احساسی و ستایش‌برانگیز. احمدرضا عابدزاده یکی از بزرگ‌ترین اسطوره‌های تاریخ فوتبال ایران است؛ سنگرانی که ۲۴ سال پیش خودش درون دروازه یکی از ارکان ثبت

می‌کنند و سابقه رویارویی با حریفان بزرگ را دارند. بنابراین سقف رویاهای این تیم باید بالا و بالاتر برود. خود بازیکنان تیم ملی هم کاملاً نسبت به این مساله واقف هستند. آن‌ها سیر نشده‌اند، انگیزه‌هایشان کاهش پیدا نکرده و در تک‌تک مصاحبه‌های‌شان از کارهای مهم‌تر و بزرگ‌تری حرف می‌زنند که باید در آینده انجام بدهند. بنابراین همه منتظر می‌مانیم تا این نسل، روزهای زیباتری برایمان بسازد.

و پر استعدادی از فوتبالیست‌های ایرانی در تیم ملی مواجه هستیم که واقعاً حیف است فقط به صعود و حضور در جام جهانی قانع باشند. این تیم می‌تواند کارهای بزرگ‌تری هم انجام بدهد. مسابقات قطر، سومین جام جهانی پیاپی است که تیم ملی در آن حضور می‌یابد. این تجربه مستمر و ارزشمند، باید در آینده به دردمان بخورد. این بچه‌ها در عین جوانی باتجربه هستند. بیشترشان در اروپا بازی

معجزه ملیورن و صعود ایران به جام جهانی ۹۸ بود و این بار پسرش شریک صعود تیم ملی به جام جهانی شد.

نسل ممتاز؛ نسل تاریخ‌ساز

صعود سریع‌السير و برق‌آسای تیم ملی به جام جهانی با تحسین‌های زیادی همراه شده است. با این حال قرار نیست مأموریت این تیم در این نقطه به پایان برسد. ما با نسل باشکوه

ارزش طارمی ۱۲۰۰۰ برابر شده است!

ارزش طارمی ۱۲۰۰۰ برابر شده است

این یعنی ارزش مهدی در طول هفت سال ۱۲ هزار برابر شده است؛ یک جهش خیره‌کننده و عجیب‌وغریب که مهاجم بوشهری سزاوار آن به نظر می‌رسد.

تومان پول می‌خواهد تا رضایتنامه مهاجم ایرانی‌اش را صادر کند. این در حالی است که طارمی ابتدای لیگ چهاردهم با یک قرارداد ۱۵۰ میلیون تومانی به پرسپولیس پیوست.

می‌گویند باشگاه پورتو برای انتقال مهدی طارمی به تیم‌های دیگر ۶۰ میلیون یورو پول خواسته است. اگر قیمت تقریبی یورو را ۳۰ هزار تومان در نظر بگیریم، پورتو ۱۸۰۰ میلیارد

دو دلیل برای یک شایعه

بحث انتقال مهدی طارمی به یک باشگاه بزرگ همیشه مطرح بوده و در طول روزهای نقل و انتقالات زمستانی فوتبال اروپا به‌ویژه با تکرار اسم آرسنال دوباره اوج گرفت. حتی برخی رسانه‌های اروپایی مدعی شدند، در آخرین روز پنجره نقل‌وانتقالاتی هم آرسنال تا واپسین ساعات به دنبال کسب اطلاعات در مورد جذب طارمی بوده است. به صحت و سقم حضور مهدی در جمع توپچی‌های لندن کاری نداریم اما این که بحث ترانسفر طارمی دوباره این قدر داغ شده، دو دلیل مهم دارد.

اول این که بالاخره طلسم شکست و سردار آزمون با دل‌کنندن از لیگ روسیه راهی لورکوزن در بوندسلیگای آلمان شد. او از همین زمستان در تیمی شناخته‌شده و لیگی معتبر بازی خواهد کرد. بنابراین شاید نگاه‌ها به این سمت باشد که زوج سردار در خط حمله تیم ملی ایران یعنی مهدی طارمی هم به سمت یک انتقال بزرگ حرکت کند.

صد البته پورتو تیم کوچکی نیست و سابقه درخشان و موقعیت قابل توجهی در فوتبال اروپا دارد اما استعداد طارمی می‌تواند او را به یکی از باشگاه‌های سرشناس و ممتاز اروپا بکشاند؛ شاید تیمی شبیه همین آرسنال که شایعاًش مطرح شده است.

دلیل دوم داغ‌شدن این استان هم انتقال هم‌تیمی طارمی یعنی لوییس دیاز به لیورپول است. این وینگر ۲۵ ساله کلمبیایی که عملکرد درخشانی در پورتو داشته، به‌تازگی به لیورپول پیوست. یورگن کلوپ به‌شدت از جذب دیاز خوشحال شده و در مورد این بازیکن گفته: «از مدت‌ها قبل او را زیر نظر گرفته بودم.» البته که دیاز بازیکن بسیار خوبی است اما طارمی هم طی این دو سال در پورتو کمتر از او نبوده. بنابراین

وقتی همبازی مهدی تقریباً با همان حجم از اثرگذاری راهی لیورپول می‌شود، مهدی هم می‌تواند رؤیایی مشابه در سر داشته باشد.

قیل از جام جهانی با بعد از آن؟

عملکرد مهدی طارمی در پورتو جای هیچ حرف و حدیثی باقی نمی‌گذارد. او در ۱۹ بازی لیگی این فصل برای پورتو تا اواسط بهمن ماه ۱۱ گل به ثمر رسانده و شش پاس گل داده است. در این میان طارمی یک برهه به دلیل مشکلاتی که با دراگان اسکوچیچ پیدا کرد دچار افت شد اما خوشبختانه آن مقطع را پشت سر گذاشت. خبر بازگشت او به تیم ملی، هم عملکرد این بازیکن در پورتو را بهبود بخشید و هم باعث شد او با روحیه خوب گل صعود تیم ملی به جام جهانی ۲۰۲۲ قطر را به ثمر

برساند. طارمی در تمامی مسابقات انتخابی جام جهانی هفت گل برای تیم ملی به ثمر رسانده است. مجموعه این موارد شایستگی مهدی برای انتقال به یک تیم بزرگ‌تر را نشان می‌دهد. با این وجود شاید او از یک جهت بدشناسی آورده باشد؛ این که جام جهانی ۲۰۲۲ استثنائاً به جای تابستان در فصل پاییز برگزار می‌شود. اگر بازی‌های قطر در تابستان بود، طارمی می‌توانست پیش از شروع فصل باشگاهی در اروپا خودش را حسابی در جام جهانی نشان بدهد و مشتری پیدا کند اما حالا این مسابقات البته شاید هم همین مقدار درخشش ستاره بوشهری باعث شود او حتی پیش از مسابقات جام جهانی مشتری معتبر خودش را پیدا کند.

سردار به لورکوزن رسید

درهای بوندسلیگا را به روی ایرانی‌ها باز کن!

سرانجام یک دهه شایعه در مورد این که سردار آزمون به کدام لیگ و تیم بزرگ اروپایی خواهد پیوست، به پایان رسید. ستاره ۲۷ ساله تیم ملی که دوران درخشانی را در چند تیم روسی پشت سر گذاشت و دو بار در لیگ این کشور به عنوان آقای گلی دست یافت، در انتقالی غافلگیرکننده به لورکوزن آلمان پیوست. این انتقال از آن جهت دور از انتظار بود که طی چند هفته گذشته بیشتر نام تیم‌هایی مثل لیون و یوونتوس در اطراف آزمون به گوش می‌رسید. لورکوزن در پنجره قبلی بسیار به خرید مهاجم ایرانی نزدیک شده بود اما در آخرین دقایق همه چیز به هم خورد. با این وجود به نظر می‌رسد باشگاه آلمانی به طور چراغ خاموش سردار را زیر نظر داشت تا این که بالاخره کار را تمام کرد.

برای سردار جذاب باشد. از یاد نبرید مثلاً لیون که دیگر مشتری جدی آزمون بود احتمالاً در فصل بعدی لیگ قهرمانان غایب خواهد شد. به این ترتیب سردار آزمون پنجمین بازیکن ایرانی تاریخ لورکوزن خواهد بود. در دهه پنجاه پرویز کوزه‌کنانی سابقه پیوستن به لورکوزن را داشته است. در دهه هفتاد هم داریوش یزدانی، مهدی پاشازاده و علی موسوی سه بازیکن پیشین استقلال بودند که در اثر روابط خوب این باشگاه با مدیران لورکوزن به آن تیم پیوستند؛ هرچند هیچکدام دوران موفق‌تری را پشت سر نگذاشتند. با این وجود به طور کلی بوندسلیگا همیشه برای فوتبال‌بست‌های ایرانی جذاب بوده و ما خاطرات درخشان بسیار زیادی از آنجا داریم.

علی کریمی، علی دایی و وحید هاشمیان سابقه بازی در بایرن مونیخ را دارند، دایی در هرتابرلین و آرمینیا بیله‌فیلد هم درخشیده است، خداداد عزیزی و کریم باقری روزگار خوشی را در این لیگ پشت سر گذاشتند و البته از همه اینها مهم‌تر مهدی مهدوی‌کیا بود که نقشی ماندگار و ابدی در تاریخ هامبورگ ایفا کرد. حالا هم مطمئناً اگر اتفاق خاصی رخ ندهد، سردار آزمون در لورکوزن خواهد درخشید و به این ترتیب می‌تواند بار دیگر راه را برای حضور بازیکنان ایرانی در این لیگ معتبر باز کند. منتظر آن روز هستیم.

این اتفاق البته به آن معنا نیست که آزمون در نیم‌فصل دوم برای لورکوزن بازی خواهد کرد. او که یک نیم‌فصل دیگر با زینت سن‌پترزبورگ قرارداد دارد، این مدت را در باشگاه روسی سپری خواهد کرد و در پایان فصل به بوندسلیگا منتقل می‌شود. این به آن معناست که زینت از انتقال آزمون سود نخواهد برد. آن‌ها دنبال این بودند که پولی از بابت فروش ستاره ایرانی به دست بیاورند اما نکته اینجاست که در ازای آن مبلغ نمی‌توانستند بازیکنی در سطح سردار استخدام کنند. بنابراین ترجیح دادند با چشم‌پوشی از سود مالی مورد نظر خود آزمون را تا پایان فصل در اختیار داشته باشند. طبق قوانین فیفا، سردار هم در شش ماه پایانی قراردادش می‌توانست آزادانه با هر تیمی که خواست مذاکره کند؛ اتفاقی که رخ داد و او برای عقد قراردادی پنج‌ساله با لورکوزن به توافق رسید.

طبیعتاً مقصد جدید سردار به اندازه شایعاتی که در مورد او وجود داشت، از جمله حضورش در لیورپول یا یوونتوس جذاب نیست اما به هر حال نمی‌توان از این انتقال ناخشنود بود. آزمون پیراهن شماره ۹ تیمی را به تن خواهد کرد که از بزرگ‌ترین باشگاه‌های تاریخ آلمان است.

لورکوزن در فصل جاری بوندسلیگا هم روی پله سوم جدول رده‌بندی قرار دارد و از بخت جدی برای کسب سهمیه حضور در فصل آتی لیگ قهرمانان اروپا برخوردار است؛ آن چه می‌تواند

گرسوره خوب

بن شاه ارباب

ماتان (سهمور)

شرکت تولیدی و صنعتی عقاب افشان
تولید کننده انواع اتوبوس عقاب - اسکانیا در ایران

نزهت مرگ آیین

عقاب، تنها یک پرنده نیست

شرکت تولیدی و صنعتی عقاب افشان
تولید کننده انواع اتوبوس عقاب-اسکانیا در ایران

دفتر تهران: خیابان سهروردی شمالی، خیابان هویزه غربی، بعد از تقاطع مرغاب، شماره ۸۵

کد پستی: ۱۵۵۳۶۱۵۶۱۳

تلفن: ۸۸۵۳۰۶۸۰ (۰۲۱)